

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2023/232,
annettu 25 päivänä heinäkuuta 2022,
valtiontuesta SA.55208 (2020/C) (ex 2022/NN), jonka Tšekki on myöntänyt Tšekin postille
(tiedoksiannettu numerolla C(2022 5136)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen määräysten mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ja ottaa huomioon niiden huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Tšekin viranomaiset antoivat 18. tammikuuta 2018 etukäteisilmoituksen Tšekin postille myönnettävästä korvauksesta, joka koskee postitoiminnan yleispalveluvelvoitteen täyttämistä kaudella 2018–2022. Tšekin viranomaiset peruivat tämän etukäteisilmoituksen 8. maaliskuuta 2019 ilmoitusta edeltäneiden, erityisesti vältettyjen nettokustannusten menetelmää koskeneiden keskustelujen jälkeen.
- (2) Tšekin viranomaiset antoivat 20. elokuuta 2019 uuden etukäteisilmoituksen Tšekin postille myönnettävästä korvauksesta, joka koskee yleispalveluvelvoitteen täyttämistä kaudella 2018–2022, jäljempänä 'toimenpide'. Toimenpidettä oli muutettu 18. tammikuuta 2018 annettuun etukäteisilmoitukseen verrattuna erityisesti vältettyjen nettokustannusten laskennan osalta.
- (3) Komissio sai 8. ja 22. marraskuuta 2019 kaksi virallista kantelua Tšekin postin kahdelta kilpailijalta, jotka ovat Zásilkovna s.r.o., jäljempänä 'Zásilkovna', ja První Novinová Společnost a.s., jäljempänä 'PNS' (entinen 'Mediaservis'). Kantelu rekisteröitiin numeroilla SA.55686 (2019/FC) ja SA.55497 (2019/FC) ⁽¹⁾.
- (4) Kantelut toimitettiin Tšekin viranomaisille 4. joulukuuta 2019. Tšekin viranomaiset vastasivat 31. tammikuuta 2020 päivätyllä kirjeellä.
- (5) Tšekin viranomaiset antoivat 28. tammikuuta 2020 ilmoituksen Tšekin postille myönnettävästä korvauksesta, joka koskee yleispalveluvelvoitteen täyttämistä kaudella 2018–2022.
- (6) Komissio pyysi 12. maaliskuuta 2020 lisätietoja Tšekin viranomaisilta, jotka vastasivat 24. huhtikuuta 2020 päivätyllä kirjeellä.
- (7) Komissio ilmoitti 23. kesäkuuta 2020 päivätyllä päätöksellä Tšekin viranomaisille päätöksestään aloittaa tuen osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely ⁽²⁾, jäljempänä 'menettelyn aloittamispäätös'. Komissio pyysi Tšekin viranomaisia esittämään huomautuksensa ja toimittamaan kaikki tiedot, jotka voivat auttaa tuen arvioinnissa, ja kaikkia asianomaisia esittämään huomautuksensa tuesta.

⁽¹⁾ Kantelun teki alun perin Mediaservis. Mediaservis sulautui PNS:n kanssa 1. tammikuuta 2020. Kaikki Mediaservisin oikeudet ja velvollisuudet siirtyivät PNS:lle, joka on sen oikeusseuraaja.

⁽²⁾ Valtiontuki – Tšekki – Valtiontuki SA.55208 (2020/C) (ex 2020/N) Yleispalveluvelvoitekorvaus Tšekin postille – Kehotus huomautusten esittämiseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan mukaisesti. (EUVL C 294, 4.9.2020, s. 24).

- (8) Komissio sai menettelyn aloittamista koskevaan päätökseen liittyvät huomautukset Tšekin viranomaisilta ja Tšekin postilta 24. heinäkuuta 2020 päivätyllä kirjeellä.
- (9) Komissio sai Zásilkovnalta huomautuksia menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä 2. lokakuuta 2020 päivätyllä kirjeellä ja PNS:ltä 3. lokakuuta 2020 päivätyllä kirjeellä.
- (10) Komissio toimitti kaikkien kolmansien osapuolten huomautukset Tšekin viranomaisille 9. marraskuuta 2020.
- (11) Tšekin viranomaiset esittivät huomautuksensa kolmansien osapuolten esittämistä huomautuksista 3. helmikuuta 2021 päivätyssä kirjeessä.
- (12) Komission yksiköt lähettivät 9. heinäkuuta 2021 Zásilkovnalta ja PNS:lle kirjeen, jossa näille ilmoitettiin, että tapaukset SA.55686 (2019/FC) ja SA.55497 (2019/FC) päätettäisiin ja niiden muodollista tutkintamenettelyä jatkettaisiin yhtenä asiana SA.55208 (2020/C). Näin ollen kanteluihin liittyviä huomautuksia ja tietoja tapauksissa SA.55686 (2019/FC) ja SA.55497 (2019/FC) tutkittaisiin muodollisen tutkintamenettelyn SA.55208 (2020/C) yhteydessä.
- (13) Komissio pyysi 12. marraskuuta 2021 Tšekin viranomaisilta lisätietoja. Tšekin viranomaiset vastasivat 10. joulukuuta 2021 päivätyllä kirjeellä.
- (14) Zásilkovna lähetti 2. joulukuuta 2021 komissiolle lisähuomautuksia.
- (15) Komissio pyysi 17. helmikuuta 2022 ja 29. maaliskuuta 2022 selvennystä Tšekin viranomaisten 10. joulukuuta 2021 päivätyllä kirjeellä toimittamiin tietoihin. Tšekin viranomaiset vastasivat 16. maaliskuuta 2022 ja 1. huhtikuuta 2022 päivätyillä kirjeillä.
- (16) Tšekki suostuu poikkeuksellisesti luopumaan vetoamastaan SEUT-sopimuksen 342 artiklasta, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen N:o 1/1958 ⁽³⁾ 3 artiklan kanssa, johtuviin oikeuksiinsa ja hyväksymään tämän päätöksen sekä sitä koskevan tiedoksiannon laatimisen englannin kielellä.

2. TOIMENPITEEN/TUEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

2.1. Edunsaaja: Tšekin posti

- (17) Toimenpiteen ainoa edunsaaja on Tšekin posti, joka on Tšekin pääasiallinen postitoiminnan harjoittaja.
- (18) Tšekin posti on valtion kokonaan omistama yhtiö, jonka Tšekin talousministeriö perusti vuonna 1993 valtion omistamia yrityksiä koskevan lain mukaisesti ⁽⁴⁾. Sen oikeudellisesta asemasta ja omistussuhteista säädetään valtion omistamia yrityksiä koskevassa laissa ⁽⁵⁾.
- (19) Postipalvelujen lisäksi Tšekin posti tarjoaa muita palveluja, kuten rahaliikennepalveluja (pankkipalveluja, käteisenkäsittelypalveluja ja eläkkeiden maksamiseen liittyviä palveluja).
- (20) Vaikka Tšekin postimarkkinat vapautettiin 1. tammikuuta 2013, kilpailu kirjemarkkinoilla ei ole kehittynyt merkittävästi. Tšekin postin tärkeimmät kilpailijat kirjemarkkinoilla ovat PNS ja Česká distribuční ja pakettimarkkinoilla PPL CZ (Professional Parcel Logistic), Direct Parcel Distribution CZ (DPD), General Logistics Systems Czech Republic (GLS) ja Zásilkovna.

⁽³⁾ Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385/58).

⁽⁴⁾ Laki nro 111/1990 Kok.

⁽⁵⁾ Laki nro 77/1997 Kok.

2.2 Tšekin postille annettu yleispalveluvelvoite

- (21) Tšekin postialan kansallisen sääntelyviranomaisen, Tšekin televiestintäviraston, jäljempänä 'CTO', 12. joulukuuta 2017 tekemällä päätöksellä ⁽⁶⁾ Tšekin postille annettiin yleispalveluvelvoite 1. tammikuuta 2018 ja 31. joulukuuta 2022 väliseksi ajaksi.
- (22) Tšekin postille annetun yleispalveluvelvoitteen soveltamisala vahvistetaan kansallisessa lainsäädännössä eli postipalvelulain ⁽⁷⁾ 3 §:n 1 momentissa, ja siihen kuuluvat seuraavat:
- a) enintään kahden kilogramman painoisten postilähetysten toimittaminen (kotimaassa ja ulkomailla);
 - b) enintään kymmenen kilogramman painoisten postipakettien toimittaminen (kotimaassa ja ulkomailla);
 - c) enintään kahden kilogramman painoisten kirjattujen lähetysten toimittaminen (kotimaassa ja ulkomailla);
 - d) enintään kymmenen kilogramman painoisten vakuutettujen lähetysten toimittaminen (kotimaassa ja ulkomailla);
 - e) postiosoitukset;
 - f) enintään seitsemän kilogramman painoisten postilähetysten toimittaminen maksutta sokeille ja näkövammaisille (kotimaassa ja ulkomailla);
 - g) ulkomaisten postilähetysten toimittaminen a–d ja f alakohdassa mainittujen palvelujen puitteissa;
 - h) enintään 20 kilogramman painoisten ulkomaisten postipakettien toimittaminen;
 - i) enintään 30 kilogramman painoisten "M-pussien" toimittaminen (vain ulkomaille ja ulkomailta); tämä palvelu koostuu erityisistä pusseista, jotka sisältävät samalle vastaanottajalle tarkoitettuja ja samaan osoitteeseen toimitettavia sanomalehtiä, aikakauslehtiä, kirjoja ja vastaavia painettuja asiakirjoja;
 - j) kansainvälinen vastauslähetyspalvelu: palvelu, jonka avulla lähettäjä voi periä etukäteen toiseen maahan lähetetyn vastauskirjeen postikulut; kyseessä ei ole riippumaton postipalvelu, koska se sisältää eri maksutavan vain enintään kahden kilogramman postilähetyksille yleispalveluvelvoitteen puitteissa;
 - k) kansainväliset vastauskupongit: postilähetysten erilainen maksutapa; kuponki voidaan vaihtaa postimerkkeihin, jotka vastaavat enintään 20 gramman painoisen, toiseen Maailman postiliiton jäsenvaltioon lähetettävän ensimmäisen luokan lentokirjeen vähimmäispostimaksua.
- (23) Yleispalvelun tarjoajana Tšekin postin on varmistettava kaikkien yleisten postipalvelujen saatavuus kohtuuhintaan koko Tšekin alueella vähintään kerran arkipäivässä.
- (24) Yleispalveluvelvoitteen täyttämisen oikeusperusta on seuraava:
- a) laki nro 29/2000 Kok. postipalveluista ja tiettyjen lakien muuttamisesta, jäljempänä 'postipalvelulaki';
 - b) CTO:n 12. joulukuuta 2017 tekemä päätös ⁽⁸⁾, jolla yleispalveluvelvoite annettiin Tšekin postille 1. tammikuuta 2018 ja 31. joulukuuta 2022 väliseksi ajaksi;
 - c) hallituksen määräys nro 178/2015 Kok. yleispalvelujen tarjoamiseen tarkoitettujen työpaikkojen vähimmäismäärän määrittämisestä ⁽⁹⁾;
 - d) asetus nro 464/2012 Kok. yksittäisten yleispalvelujen ja niiden tarjoamisen peruslaatuvaatimusten määrittämisestä;
 - e) asetus nro 465/2012 Kok. postitoimiluvan haltijan kustannusten ja tulojen eriytetyn kirjanpidon menetelmästä;
 - f) asetus nro 466/2012 Kok. CTO:n yleispalvelujen tarjoamista koskevan velvoitteen täyttämisestä aiheutuvien nettokustannusten laskumenetelmästä.

⁽⁶⁾ CTO:n neuvoston päätös nro ČTÚ-70580/2017-610/ V. vyř. Ks. <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/stranky/26768/soubory/70580-2017-610-v-pm.pdf>.

⁽⁷⁾ Laki nro 29/2000 Kok.

⁽⁸⁾ CTO:n neuvoston päätös nro ČTÚ-70580/2017-610/ V. vyř. Ks. <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/stranky/26768/soubory/70580-2017-610-v-pm.pdf>.

⁽⁹⁾ Tässä asetuksessa säädetään, että yleispalvelun tarjoajan on 1. tammikuuta 2016 lähtien tarjottava yleispalveluja vähintään 3 200 postitoimipaikan verkon kautta.

2.3 Sähköisten postilaatikoiden järjestelmä (DBIS)

- (25) Tšekin posti on saanut toimeksiannoksi myös sähköisten postilaatikoiden järjestelmän "Databoxes Information System", jäljempänä 'DBIS', tarjoamisen kaudella 2018–2022. Komissio teki 2. helmikuuta 2018 päätöksen ⁽¹⁰⁾, jonka mukaan Tšekin postille kaudelta 2018–2022 myönnettävä 2,3 miljardin Tšekin korunan (85,1 miljoonan euron) korvaus DBIS-järjestelmän toimittamisesta on sisämarkkinoille soveltuvaa valtiontukea vuoden 2012 SGEI-puitteiden ⁽¹¹⁾ mukaisesti.
- (26) DBIS on sähköinen kanava julkishallinnon sisäiseen viestintään sekä julkishallinnon ja kansalaisten ja yritysten väliseen suojattuun viestintään. Se korvaa joissakin tapauksissa perinteiset postipalvelut, kuten kirjatut postilähetykset.

2.4 Ilmoitettu toimenpide ja yleispalveluvelvoitteen korvausmekanismi

2.4.1 Ilmoituksen laajuus ja korvauksen määrä

- (27) Ilmoitettu toimenpide koskee julkista rahoitusta, joka on myönnetty postipalvelulain perusteella Tšekin postille Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen toteuttamiseen (ks. johdanto-osan 22 kappale) kaudella 2018–2022. Postipalvelulain 34 e §:n 3 momentin mukaan CTO ei saa siirtää varoja alustavien nettokustannusten tai sellaisten nettokustannusten maksamiseen, jotka aiheuttavat kohtuuttoman taloudellisen rasitteen, ennen kuin komissio on tehnyt päätöksen korvauksen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.
- (28) Tšekin postille myönnettävä korvaus riippuu CTO:n todentamista Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen nettokustannuksista. Se voi olla enintään 1 500 miljoonaa Tšekin korunaa (55,5 miljoonaa euroa ⁽¹²⁾) vuodessa (ks. johdanto-osan 33 kappale).

2.4.2. Menettely korvauksena myönnettävän määrän vahvistamiseksi

- (29) Postipalvelulain 34 c §:n mukaan vuotuista yleispalveluvelvoitekorvausta ei määritetä etukäteen, vaan se lasketaan ja maksetaan vuosittain kolmessa vaiheessa.

Vaihe 1: Väliaikaisten nettokustannusten korvaaminen vuonna t (50 % nettokustannuksista vuonna t – 1)

- (30) Tšekin posti voi postipalvelulain 34 c §:n mukaan esittää tiettyä vuonna aiheutuneista alustavista nettokustannuksista korvaushakemuksen CTO:lle 1. päivästä heinäkuuta kyseisen vuoden (vuosi t) 31. joulukuuta asti. Näissä tapauksissa CTO tekee päätöksen, jonka mukaan alustavat nettokustannukset ovat 50 prosenttia edelliseltä vuodelta (vuosi t – 1) (8.2.8 kohdassa kuvatulla menetelmällä) lasketuista nettokustannuksista, joiden määrä on todennettu. Tšekki korvaa Tšekin postille alustavat nettokustannukset CTO:n kautta 30 päivän kuluessa siitä, kun päätöksestä tulee lainvoimainen.

Vaihe 2: Vuonna t + 1 maksettava korvaus vuoden t jäljellä olevista nettokustannuksista

- (31) Tšekin posti voi postipalvelulain 34 d §:n mukaan esittää tiettyä vuonna toteutuneista nettokustannuksista korvaushakemuksen CTO:lle seuraavan vuoden (vuosi t + 1) 31. päivään elokuuta mennessä. CTO todentaa Tšekin postin laskemat nettokustannukset vältettyjen nettokustannusten menetelmällä. CTO vahvistaa päätöksellä nettokustannukset, jotka vastaavat postipalvelulain 34 b §:n mukaisesti todennettujen nettokustannusten määrää. CTO korvaa nettokustannukset, joista on vähennetty Tšekin postille jo korvatut alustavat nettokustannukset. Jos maksetut alustavat nettokustannukset ovat suuremmat kuin kyseisenä vuotena aiheutuneet nettokustannukset, Tšekin posti korvaa erotuksen valtiolle.

⁽¹⁰⁾ Komission päätös C(2018) 561 final, 2.2.2018, valtiontukea koskevasta tapauksesta SA.47293 (2017/N), Czech Republic - State compensations granted to Czech Post for the provision of the Data Boxes Information System over the period 2018-2022 (2017/N) (EUVL C 180, 25.5.2018, s. 1), jäljempänä 'DBIS-päätös').

⁽¹¹⁾ Komission tiedonanto *Julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat Euroopan unionin puitteet* (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 15).

⁽¹²⁾ Muuntokurssi: 1 Tšekin korona = 0,03701 euroa kesäkuussa 2020: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_fi.

- (32) CTO todentaa nettokustannusten alkuperän ja määrän postipalvelulain 34 b §:ssä säädettyllä tavalla. Jos nettokustannuslaskelma on tämän todentamisen perusteella tehty oikein, Tšekin postilla on lakisääteinen oikeus saada korvaus nettokustannuksista.

Vaihe 3: Korvaus voi olla enintään 1 500 miljoonaa Tšekin korunaa vuodessa

- (33) CTO todentaa Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen nettokustannukset postipalvelulain 34 b §:n mukaisesti. Nettokustannuksista korvataan enintään 1 500 miljoonaa Tšekin korunaa vuodessa postipalvelulain 34 d §:n mukaisesti yleispalveluvelvoitteen aiheuttaman kohtuuttoman rasitteen analyysin perusteella.

3. KANTELUT

3.1 Zásilkovnan kantelu

- (34) Pakettipalvelumarkkinoilla toimiva Tšekin postin kilpailija Zásilkovna väittää, että Tšekin postille on myönnetty sääntöjenvastaista tukea "ainakin" vuodesta 2013 lähtien. Seuraavassa esitetään yhteenveto Zásilkovnan tekemästä kantelusta.
- (35) Zásilkovna katsoo, että toimeksianto ei ole SGEI-puitteiden mukainen, koska Tšekin postille maksettavan korvauksen suuruuden määrittämismenetelmä ei ole objektiivinen eikä läpinäkyvä. Zásilkovna väittää, että Tšekin viranomaiset tai Tšekin posti eivät ole antaneet tai julkaisseet yksityiskohtaisia tietoja siitä, miten korvauksen määrän perustana olevat nettokustannukset lasketaan.
- (36) Zásilkovna katsoo myös, että Tšekin postille on myönnetty vuosilta 2013–2017 liikaa taloudellisia resursseja korvauksena Tšekin viranomaisten määrittelemästä yleispalveluvelvoitteesta ja että tilanne on kaudella 2018–2022 "sitäkin pahempi". Tältä osin Zásilkovna huomauttaa, että kauden 2018–2022 vuotuinen kohtuuttoman rasitteen raja on kolminkertaistunut 1 500 miljoonaan Tšekin korunaan verrattuna komission päätöksessä, jäljempänä 'vuoden 2018 yleispalveluvelvoitepäätös', hyväksyttyyn summaan, joka kattaa yleispalveluvelvoitekorvauksen kaudelta 2013–2017 ⁽¹³⁾. Zásilkovna katsoo, että Tšekin posti käyttää tätä liiallista korvausta muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujensa ristiintukemiseen erityisesti pakettimarkkinoilla ⁽¹⁴⁾.
- (37) Zásilkovna katsoo erityisesti, että Tšekin postille maksetaan liian suuria korvauksia, koska se kohdistaa toimitus- ja kuljetusverkostaan aiheutuvat kokonaiskustannukset yleispalveluvelvoitteen piiriin eikä näin ollen kohdistaa asianmukaista osuutta näistä kustannuksista Balíkovna-palvelulle (pakettien toimittaminen muihin noutopisteisiin kuin postitoimipaikkoihin). Näin ollen se tukee tätä palvelua Zásilkovnan mukaan liiallisesta yleispalveluvelvoitekorvauksesta. Zásilkovnan mukaan Balíkovnan palveluja tarjotaan "huomattavasti alle kustannusten". Zásilkovna vaikuttaa olevan sitä mieltä, että Tšekin posti on kohdistanut kustannuksia väärin ainakin vuodesta 2013 lähtien.
- (38) Zásilkovna perustelee Balíkovnan hintoja koskevaa väitettään viittaamalla omiin hintoihinsa ja muiden yksityisten kilpailijoiden pakettien toimittamisesta noutopisteisiin perimiin hintoihin (jotka ovat kaikki sen mukaan korkeampia). Lisäksi Zásilkovna toteaa, että vaikka Tšekin postin pakettien postitoimipaikkoihin jakelua koskeva palvelu on hyvin samankaltainen kuin Balíkovnan, koska niillä kummallakin saatavien tulojen menetys. Näiden tulojen määrä on 4,25 miljardia Tšekin korunaa (157,3 miljoonaa euroa) vuodessa, eikä tätä ole PNS:n mukaan otettu Tšekin viranomaisten ja Tšekin postin laskelmissa asianmukaisesti huomioon.

3.2 PNS:n kantelu

- (39) PNS väittää, että Tšekin posti saa liiallisen korvauksen Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen täyttämisestä. PNS:n mukaan vältettyjen nettokustannusten vaihtoehtoinen skenaario ei ole uskottava, koska postitoimipaikkojen määrän väheneminen vaikuttaisi merkittävästi Tšekin postin muista kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisista palveluista saamiin tuloihin. PNS väittää, että vaihtoehtoiseen skenaarioon sisältyisi kaikkien muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tarjoamisesta saatavien tulojen menetys. Näiden tulojen määrä on 4,25 miljardia Tšekin korunaa (157,3 miljoonaa euroa) vuodessa, eikä tätä ole PNS:n mukaan otettu Tšekin viranomaisten ja Tšekin postin laskelmissa asianmukaisesti huomioon.

⁽¹³⁾ Komission päätös SA.45281 (2017/N) ja valtiontuki SA.44859 (2016/FC), 19. helmikuuta 2018 – Czech Republic – State compensations granted to Czech Post for the provision of the universal postal service over the period 2013–2017 (EUVL C 158, 4.5.2018, s. 2), saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_45281.

⁽¹⁴⁾ Esimerkiksi hiljattain käyttöön otettu noutopaikan toimituspalvelu liikanimellä "Parcel Delivery to Parcel Pickup Outlet Balíkovna", jäljempänä 'Balíkovna'.

- (40) PNS väittää myös, että Tšekin posti on luokitellut tietyt palvelut väärin muiksi kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisiksi palveluiksi ja pienentänyt näin keinotekoisesti yleispalveluvelvoitteen mukaisista palveluista saatavia tuloja. Tämä johtaa PNS:n mukaan siihen, että Tšekin postille korvataan keinotekoisesti korkeampia nettokustannuksia.
- (41) PNS toteaa myös, että postipalvelulakia on muutettu siten, että nettokustannusten korvaamisen ylärajaa on nostettu merkittävästi eli 1 500 miljoonaan Tšekin korunaan (55,5 miljoonaan euroon) vuodessa, kun se alun perin oli 500 miljoonaa Tšekin korunaa (18,5 miljoonaa euroa) vuodessa. PNS huomauttaa, että Tšekin viranomaiset olivat vuonna 2018 tekemässään yleispalveluvelvoitepäätöksessä arvioineet yleispalveluvelvoitteen nettokustannuksiksi enintään 984 miljoonaa Tšekin korunaa (36,4 miljoonaa euroa) vuodessa eli huomattavasti korotettua enimmäismäärää vähemmän.
- (42) PNS katsoo myös, että Tšekin posti on rikkonut Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 97/67/EY⁽¹⁵⁾ ja erityisesti sen liitteessä 1 olevan C osan 1 kohdassa ja 7 artiklan 5 kohdassa asetettuja avoimuusvaatimuksia julkaisemalla ainoastaan korvauksen määrän eikä vältettyjä nettokustannuksia koskevia laskelmia.
- (43) PNS väittää, että Tšekin postin nettokustannukset eivät ole direktiivin 97/67/EY liitteessä 1 olevan B osan 5 kohdan mukaisia. Viimeksi mainitussa säädetään seuraavaa: ”Laskennan on perustuttava kustannuksiin, jotka aiheutuvat [...] yksilöityjen palvelujen osatekijöistä, jos näitä palveluja voidaan tarjota ainoastaan tappiolla tai tavanomaisista kaupallisista ehdoista poikkeavin kustannuksin.” PNS katsoo myös, että Tšekin posti toimii vastoin postipalvelulain 33 §:ää, jossa se veloitetaan tarjoamaan yleispalvelun piiriin kuuluvia palveluja kustannuslähtöisin hinnoin.
- (44) PNS väittää, että Tšekin posti tarjoaa suurten määrien lähettäville ”valtavia”, jopa 60 prosentin alennuksia. Tämä johtaa ”poikkeuksellisen alhaisiin” hintoihin, jotka alittavat kustannukset. PNS:n mukaan tämä on seurausta Tšekin postin omasta hinnoittelupolitiikasta eikä sen pitäisi katsoa poikkeavan tavanomaisista kaupallisista vaatimuksista direktiivissä 97/67/EY tarkoitetulla tavalla. Toisin sanoen Tšekin viranomaisten määrittelemä yleispalveluvelvoite ei velvoita Tšekin postia veloittamaan kustannuksia alhaisempia hintoja. Tšekin postin korvauksen laskennassa ei näin ollen voida ottaa huomioon kyseisestä käytännöstä aiheutuvia tappioita.
- (45) PNS on esittänyt tämän väitteen tueksi toisen esimerkin ja toteaa, että hybridipostin⁽¹⁶⁾ hinnat nousivat vuonna 2019 lähes 20 prosenttia. Tämä tarkoittaa PNS:n mielestä joko sitä, että uusi hinta on liian korkea ja ylittää kohtuullisen voittomarginaalin, tai sitä, että aiempi, alempi hinta ei ollut kustannuslähtöinen, koska se ei kattanut kustannuksia.

4. SYYT MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEEN

- (46) Komissio aloitti 23. kesäkuuta 2020 muodollisen tutkintamenettelyn Tšekin postille kaudelta 2018–2022 maksettavasta yleispalveluvelvoitekorvauksesta, koska se epäili korvauksen soveltuvuutta sisämarkkinoille.
- (47) Komissio ilmaisi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä ensin epäilyksensä Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen soveltamisalasta. Kuten johdanto-osan 22 kappaleessa kuvataan, Tšekin postille annettu yleispalveluvelvoite on laajempi kuin direktiivin 97/67/EY 3 artiklassa kuvatut palvelut. Komissio totesi erityisesti, että yleispalveluvelvoitteeseen sisältyvät postiosoitukset, joita ei ole lueteltu kyseisessä artiklassa ja joihin viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/6/EY⁽¹⁷⁾ lisä- tai täydentävinä palveluina. Lisäksi komissio katsoi, että yleisöä ei ollut kuultu nimenomaisesti postiosoitusten sisällyttämisestä yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaan ilmoitetulla kaudella. Näin ollen komissio epäili, voidaanko Tšekin postipalvelulaissa määriteltyä yleispalveluvelvoitetta (tai ainakaan kyseisiä postiosoituksia) pitää aitona yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvänä palveluna.

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/67/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 1997, yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä (EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14).

⁽¹⁶⁾ Palvelu, jossa kirje tai asiakirja laaditaan verkossa ja lähetetään digitaalisesti postipalvelun tarjoajalle, joka tulostaa ja lähettää sen samana päivänä.

⁽¹⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/6/EY, annettu 20 päivänä helmikuuta 2008, direktiivin 97/67/EY muuttamisesta yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden täysimääräisen toteuttamisen osalta (EUVL L 52, 27.2.2008, s. 3).

- (48) Toiseksi Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaa koskevien epäilyjen osalta komissio kyseenalaisti sen, noudatetaanko yleispalveluvelvoitteen suorassa asettamisessa julkisia hankintoja koskevia EU:n sääntöjä. Yleispalveluvelvoitteen tarjoajan nimeäminen direktiivin 97/67/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti on mahdollista, jos yleispalveluvelvoitteen tarjoajan harjoittamaa toimintaa voidaan pitää soveltamisalaltaan kyseisen direktiivin 3 artiklassa määriteltynä yleispalveluna.
- (49) Kolmanneksi komissio esitti menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä epäilynsä Tšekin postille myönnettävän korvauksen määrästä. Tältä osin komissio epäili Tšekin postin vaihtoehtoisen skenaarion rakenteen uskottavuutta. Komissio epäili erityisesti, olisiko Tšekin posti sulkenut vaihtoehtoisen skenaarion mukaisesti yli 1 000 toimipaikkaa, jotka se oli vapaaehtoisesti pitänyt toiminnassa vuoden 2015 loppuun asti. Komissio totesi, että tiettyjen postitoimipaikkojen sulkemisen estävän täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo vuonna 2016 ei yksinään tee kyseisten postitoimipaikkojen toiminnasta rasitetta. Tšekin posti olisi voinut sulkea ne missä tahansa vaiheessa ennen täytäntöönpanoasetuksen voimaantuloa, mutta se ei tehnyt sitä.
- (50) Lisäksi komissio epäili niiden muutosten vaikutusta, joita Tšekin posti oli ehdottanut vaihtoehtoisessa skenaariossa jakeluinfrastruktuuriinsa ja -taajuuteensa. Tšekin viranomaiset tekivät kyselytutkimuksen infrastruktuurin supistamisesta ⁽¹⁸⁾ johtuvan kysyntävaikutuksen määrällisestä arviosta vaihtoehtoisessa skenaariossa. Tutkimuksessa todettiin muun muassa, että 29 prosenttia vastaajista lopettaisi Tšekin postin käytön rahoituspalveluihin, jos heidän käyttämänsä postitoimipaikka suljettaisiin. Myös postipalveluihin kohdistuvat vaikutukset olisivat huomattavia, koska 20 prosenttia vastaajista ei enää lähettäisi kirjattuja kirjeitä Tšekin postin kautta. Vaikka kyselytutkimuksen kysyntää koskevat vastaukset eivät johtaisi vastaavien kysynnän vähenemisiin, Tšekin viranomaisten mukaan vaihtoehtoisessa skenaariossa muista kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisista palveluista saatavat tulot vähenisivät vain 4 prosenttia ja kirjattujen kirjeiden kysyntä vain 1,1 prosenttia. Edellä esitetyn perusteella komissio esitti epäilynsä siitä, onko postitoimipaikkojen sulkemisen kysyntävaikutukset määritelty oikein.
- (51) Tšekin viranomaiset pyrkivät kyselytutkimuksella selvittämään myös sitä, mikä olisi jakelutaajuuden harventamisen ⁽¹⁹⁾ määrällinen vaikutus kysyntään vaihtoehtoisessa skenaariossa. Kyselytutkimuksessa kysyttiin 1 002 sellaisen kansalaisen otokselta, jotka olivat käyttäneet Tšekin postia kirjeiden lähettämiseen viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden aikana, pitävätkö he hyväksyttävänä sitä, että heidän lähettämäänsä kirjeitä ei toimitettaisi seuraavana päivänä vaan kahden arkipäivän kuluessa. Kyselytutkimuksen mukaan [70–95] prosenttia vastaajista pitäisi sitä hyväksyttävänä, [2,5–15] prosenttia vastaajista ei pitäisi sitä hyväksyttävänä ja [2,5–15] prosentille vastaajista sillä ei olisi merkitystä. Tšekin viranomaisten mukaan kirjaamattomien kirjeiden määrät vähenisivät vaihtoehtoisessa skenaariossa [5–15] prosenttia jakelutaajuuden harventamisen seurauksena. Edellä esitetyn perusteella komissio ilmaisi epäilyksensä ensinnäkin siitä, voitaisiinko tämän kyselytutkimuksen perusteella tehdä lopullisia johtopäätöksiä toimitustaajuuden pienentämisen täsmällisistä vaikutuksista kysyntään. Se, pitääkö joku vastaaja Tšekin postin jakelutaajuuden muutosta hyväksyttävänä vai ei, ei välttämättä kuvaa sitä, miten se vaikuttaisi kysyntään. Toiseksi komissio epäili, olivatko Tšekin viranomaiset määrittäneet tämän kysyntään kohdistuvan vaikutuksen oikein, kun otetaan huomioon tutkimuksen tulosten ja määrien pienenemisen välinen eroavuus.
- (52) Yleispalveluvelvoitteen vältettyjen nettokustannusten osalta komissio esitti epäilyjä siitä, olivatko Tšekin viranomaiset ottaneet asianmukaisesti huomioon DBIS-järjestelmän tarjoamisesta aiheutuvat nettokustannukset. Yleispalveluvelvoitteen vältettyjä nettokustannuksia laskettaessa ei itse asiassa pidä laskea kahteen kertaan vältettyjä nettokustannuksia, jotka aiheutuvat DBIS-järjestelmästä, josta Tšekin posti on saanut toimeksiannon samalle kaudelle, jäljempänä 'DBIS-päätös' ⁽²⁰⁾. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Tšekin viranomaiset ovat laskeneet, että vältetyt nettokustannukset (yleispalveluvelvoite + DBIS) ovat 15,2 miljardia Tšekin korunaa (562,6 miljoonaa euroa) kaudella 2018–2022. DBIS:n vältetyt nettokustannukset samalla kaudella ovat 5,2 miljardia Tšekin korunaa (192,5 miljoonaa euroa) ⁽²¹⁾. Tästä seuraa, että yleispalveluvelvoitteen vältetyt nettokustannukset ovat 10,0 miljardia Tšekin korunaa (370,1 miljoonaa euroa). Tšekin viranomaiset päättelevät kuitenkin, että vältetyt nettokustannukset ovat 12,3 miljardia Tšekin korunaa (455,3 miljoonaa euroa) eli keskimäärin 2,5 miljardia Tšekin korunaa (92,5 miljoonaa euroa) vuodessa. Näin ollen vaikuttaa siltä, että Tšekin viranomaiset ovat tehneet menetelmällisen virheen.

⁽¹⁸⁾ Tšekin posti ehdottaa osana infrastruktuurin supistamista, että sen 3 210 postitoimipaikasta 2 155 (67,1 %) suljetaan ja 462 muuta postitoimipaikkaa (14,4 %) muutetaan niin kutsutuiksi postipisteiksi. Postipisteissä tarjotaan kaikki samat yleispalveluvelvoitteeseen liittyvät palvelut kuin tosiasiallisessa skenaariossa, esimerkiksi kirjeiden toimituspalvelut ja pakettien noutopalvelut, yhteistyössä yksityisten yritysten kanssa, lukuun ottamatta muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja.

⁽¹⁹⁾ Ilman yleispalveluvelvoitetta Tšekin posti puolittaisi jakelutaajuutensa viidestä päivästä viikossa viiteen päivään kahden viikon aikana (maanantai, keskiviikko, perjantai, tiistai, torstai jne.).

⁽²⁰⁾ Komission päätös SA.47293 (2017/N), 2. helmikuuta 2018 – Czech Republic - State compensations granted to Czech Post for the provision of the Data Boxes Information System over the period 2018-2022 (EUVL C 180, 25.5.2018, s. 4), saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_47293.

⁽²¹⁾ Ks. DBIS-päätöksen taulukko 15.

- (53) Edellä esitetyn perusteella komissio totesi suhtautuvansa epäilevästi yleispalveluvelvoitteen vältettyjen nettokustannusten arvioon kaudelta 2018–2022. Komissio totesi, että vaikka yläraja on 7,5 miljardia Tšekin korunaa (277,6 miljoonaa euroa), kun taas vältettyjen nettokustannusten määräksi on arvioitu 12,3 miljardia Tšekin korunaa, vältettyihin nettokustannuksiin liittyvät epävarmuustekijät olivat liian merkittäviä, jotta olisi voitu sulkea pois se, että vältetyt nettokustannukset voisivat olla jopa ennakoitua korvauksen ylärajaa alhaisemmat ja että Tšekin postille on saatettu maksaa liiallinen korvaus yleispalveluvelvoitteen täyttämiseksi.
- (54) Neljänneksi komissio esitti tehokkuuskannustinta koskevia epäilyjä. Tšekin postin kauden 2018–2022 korvauksen enimmäismäärä määritellään postipalvelulaissa, ja se pysyy samana koko velvoitekauden ajan. Siltä osin kuin Tšekin postin korvauksen enimmäismäärä on alhaisempi kuin vältetyt nettokustannukset, komissio katsoo, että tämä lähestymistapa on hyväksyttävä, jotta varmistetaan tehokkuuskannustimen olemassaolo. Ottaen kuitenkin huomioon johdanto-osan 53 kappaleessa mainitut epävarmuustekijät komissio esitti myös epäilyjä siitä, täyttikö yleispalveluvelvoite vuoden 2012 SGEI-puitteiden ⁽²²⁾ 39 kohdassa vahvistetun tehokkuuskannustinvaatimuksen.
- (55) Viidenneksi komissio epäili, täytyivätkö vuoden 2012 SGEI-puitteiden 60 kohdassa asetetut avoimuusvaatimukset. Komissio katsoi, että jos johdanto-osan 47 kappaleessa tarkoitettu julkinen kuuleminen olisi ollut tarpeen, se olisi pitänyt julkistaa.

5. ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

5.1 Zásilkovna

- (56) Zásilkovna yhtyy epäilyihin, joita komissio esitti menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, ja on esittänyt lisähuomautuksia toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.
- (57) Zásilkovna katsoo erityisesti, että yksityiset toimijat voivat täyttää Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen tai ainakin tarjota pakettipalveluja kaupallisin perustein ilman valtiontukea, kuten Saksassa, Alankomaissa ja Ruotsissa. Siksi se väittää, että nykyiset markkinaolosuhteet eivät kuvasta markkinoiden puutteellista toimintaa yleispalveluvelvoitteen tarjoamisessa kaupallisin perustein. Näin ollen yleispalveluvelvoitetta ei voida pitää aitona yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvänä palveluna.
- (58) Zásilkovna selittää, että sen postipaketiverkko täyttää vähintään 3 200 postitoimipaikan vaatimuksen, josta säädetään hallituksen määräyksessä nro 178/2015 Kok. Lisäksi sen postiverkko täyttää kaikki riittävän saatavuuden varmistamiseksi asetetut peruslaatuvaatimukset ja suurimman osan riittävän jakelutaajuuden varmistamiselle asetetuista kriteereistä. Zásilkovnan postiverkko voisi täyttää hyvin nopeasti myös muut kriteerit, jotta se voitaisiin katsoa yleispalveluvelvoitteen tarjoamisen edellyttämäksi valtakunnalliseksi postiverkoksi asetuksen nro 464/2012 mukaisesti.
- (59) Zásilkovna väittää, että Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen täyttämiseen käytettävien omaisuuserien poistoajat ovat velvoitekauden kannalta perusteettomia, koska ei ole selvää, mitkä menettelyn aloittamista koskevan päätöksen taulukossa 1 luetelluista omaisuuseristä on tarkoitus rahoittaa yleispalveluvelvoitekorvauksesta, milloin ne on hankittu tai tarkoitettu hankittaviksi eikä onko niiden poistoaika päättynyt. Luettelossa ei myöskään esitetä mitään todisteita siitä, että omaisuuserät olisivat yleispalveluvelvoitteen täyttämisen kannalta välttämättömiä. Zásilkovnan mielestä tällainen luettelo ei ole täysin avoin eikä sitä voida käyttää todisteena.
- (60) Zásilkovnan mukaan yleispalveluvelvoitekorvaus ei ole SGEI-puitteissa asetettujen taloudellisen avoimuuden vaatimusten mukainen. Zásilkovnan mukaan Tšekin posti oli jo virallisesti sisällyttänyt osan korvauksesta vuoden 2019 vuosikertomukseen, ennen kuin komissio hyväksyi ja maksoi korvauksen. Lisäksi Zásilkovna väittää, että Tšekin posti tukee vapaaehtoisesti yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen avulla muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen kustannukset alittavia hintoja, lisää tappioitaan ja kohdistaa ne Tšekin viranomaisten määrittelemään yleispalveluvelvoitteeseen liittyviin toimintoihin.

⁽²²⁾ Komission tiedonanto *Julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat Euroopan unionin puitteet* (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 15).

- (61) Zásilkovna väittää myös, että Tšekin viranomaiset rikkoivat direktiivin 97/67/EY 4 artiklan 2 kohdassa vahvistettuja julkisia hankintoja koskevia sääntöjä: sääntelyviranomainen (eli CTO) asetti kyseiset perusteet syrjivästi, koska ne oli räätälöity Tšekin postia varten. Se väittää, että i) postiosoitukset sisällytettiin tarkoituksellisesti yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaan, mikä näin ollen hyödytti Tšekin postia, ainoaa postitoiminnan harjoittajaa, joka pystyi tarjoamaan tällaisia palveluja (esim. infrastruktuurin, verkon ja erikoislogistiikan), ja ii) arviointikriteerit/-pisteet asetettiin siten, että Tšekin posti sai suurimman osan yleispalveluvelvoitteen myöntämiseen tarvittavista pisteistä.
- (62) Zásilkovnan mukaan ilmoitettu vältettyjen nettokustannusten määrä johtaa Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen liialliseen korvaukseen muun muassa seuraavista syistä:
- a) Tšekin posti ei ole hyvin johdettu yritys, koska se ei selitä eikä perustele tarkasti kaikkia kustannuksia, joiden väitetään olevan tarpeen yleispalveluvelvoitteen täyttämiseksi tosiasiallisessa skenaariossa.
 - b) Tšekin posti ei vähennä vältetyistä nettokustannuksista lopullisia tappioita, jotka se aiheuttaa vapaaehtoisesti tarjoamalla muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja kustannuksia alhaisemmillä hinnoilla.
 - c) Se, että vaihtoehtoisessa skenaariossa 67,1 prosenttia postitoimipaikoista suljetaan ja 14,4 prosenttia muutetaan postipisteiksi, on täysin epärealistista, ja se on räätälöity oikeuttamaan ennalta valittu yleispalveluvelvoitekorvaus.
 - d) Vaihtoehtoisessa skenaariossa oletettu harvempi jakelutaajuus (viidestä päivästä viikossa viiteen päivään kahdessa viikossa) on kirjeiden osalta ollut tosiasiallinen tilanne jo vuodesta 2020 alkaen, jolloin Tšekin posti otti käyttöön kahdella eri nopeudella tapahtuvat toimitukset. Tšekin posti ei väitteen mukaan kuitenkaan ottanut tätä huomioon vaihtoehtoisessa skenaariossaan arvioidessaan vastaavia kustannussäästöjä.
 - e) Jakelutaajuuden harventaminen vähentäisi edelleen Tšekin postin kannattavuutta vaihtoehtoisessa skenaariossa sekä vältettyjä nettokustannuksia.
 - f) Yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten laskentamenetelmä ei perustu kustannusten kohdistamismenetelmään, jonka väitetään yleisesti soveltuvan paremmin, estävän ristiintukemisen ja jakavan oikeasuhteisesti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun ja muun kaupallisen toiminnan yhteiset kustannukset.
- (63) Lisäksi Zásilkovna katsoo, että johdanto-osan 60 kappaleessa mainittu pelkästään muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten toimintojen ristiintukeminen on erillinen valtiontukiasia, jota komission olisi arvioitava erikseen. Zásilkovnan mukaan Tšekin posti on ristiintukenuit muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia toimintoja koskevia kustannuksia alhaisempia hintoja. Lisäksi Tšekin posti pystyy tarjoamaan näitä palveluja halvemmilla hinnoilla, koska se ei jaa infrastruktuurin ja verkon toiminnasta aiheutuvia kustannuksia asianmukaisesti yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvan toiminnan ja yleispalveluvelvoitteen ulkopuolisen toiminnan kesken.

5.2 PNS (entinen Mediaservis)

- (64) PNS katsoo, että Tšekin viranomaisten määrittelemä yleispalveluvelvoite ei ole vuoden 2012 SGEI-puitteiden 13 kohdan mukainen. Kohdan mukaan jäsenvaltiot eivät voi liittää erityisiä julkisen palvelun velvoitteita palveluihin, joita tavanomaisissa markkinaolosuhteissa toimivat yritykset jo tarjoavat tai voivat tarjota tyydyttävästi. Tältä osin PNS esittää, että on olemassa useita kilpailijoita, joista yksi on PNS, jotka ovat valmiita ja halukkaita täyttämään yleispalveluvelvoitteen Tšekissä ja jotka itse asiassa jo suorittavat palveluja, jotka ovat korvattavissa yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaan kuuluvilla palveluilla kaikkialla Tšekissä. Ne voisivat varmistaa näiden yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tarjoamisen samassa laajuudessa ja samanlaatuisina kuin Tšekin posti mutta paljon pienemmillä nettokustannusten korvauksilla tai kokonaan ilman niitä.
- (65) PNS:n mukaan postiosoitukset eivät sisälly direktiivin 97/67/EY 3 artiklassa vahvistetun yleispalveluvelvoitteen määritelmään. Tämä postipalvelulain säännös on siten suoraan ristiriidassa direktiivin 97/67/EY kanssa. PNS väittää myös, että postiosoitusten sisällyttäminen yleispalveluvelvoitteeseen ei ole taloudellisesti järkevää, koska pankit ja muut ammattimaiset rahalaitokset voisivat tarjota postiosoituspalveluja helposti ilman lisäkustannuksia ja varmasti halvemmalla kuin Tšekin posti. Lisäksi PNS katsoo, että postiosoitusten vältetyt nettokustannukset on jätettävä yleispalveluvelvoitteen ulkopuolelle. Tämä tarkoittaa vähintään 200 miljoonan Tšekin korunan (n. 8 miljoonan euron) vuosittaista vähennystä ⁽²³⁾.

⁽²³⁾ PNS ei esittänyt tästä laskelmia eikä summan muuntamisesta euroiksi käytettyä valuuttakurssia.

- (66) PNS katsoo myös, että Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen antaminen Tšekin postille on hankintasääntöjen vastaista. Tältä osin PNS väittää, että yleispalveluvelvoitetta koskevassa tarjouskilpailussa syrjittiin muita toiminnanharjoittajia kuin Tšekin postia. PNS:n näkemyksen mukaan postiosoitukset sisällytettiin tarkoituksellisesti yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaan. Tšekin postille annettiin tällä tavoin etu, sillä se oli ainoa postitoiminnan harjoittaja, joka pystyi tarjoamaan näitä palveluja (kuten infrastruktuuriin, verkon ja erikoislogistiikan). Lisäksi arviointiperusteet/-pisteet määritettiin niin, että Tšekin posti sai suurimman osan yleispalveluvelvoitteen myöntämiseen tarvittavista pisteistä.
- (67) PNS:n mukaan tiettyjen postitoimipaikkojen sulkemisen estävän täytäntöönpanoasetuksen voimaantulo vuonna 2016 ei sinänsä tee kyseisistä postitoimipaikoista rasitetta. Tšekin posti olisi voinut sulkea ne missä tahansa vaiheessa ennen täytäntöönpanoasetuksen voimaantuloa, mutta se päätti silti olla tekemättä niin.
- (68) PNS:n mukaan yleispalveluvelvoitekorvaus perustuu epärealistiseen suljettujen postitoimipaikkojen vaihtoehtoiseen skenaarioon, joka ei vastaa tavanomaisen markkinatoimijan tavanomaista tai markkinalähtöistä käyttäytymistä. Lisäksi suljettujen postitoimipaikkojen määrä on valittu tarkoituksellisesti tukemaan uutta nettokustannusten korvausta vuodesta 2018 alkaen siten, että se on suurempi kuin aiemmat, kauden 2013–2017 korvaukset. Postitoimipaikkojen sulkeminen on vastoin markkinasuuntausta, sillä Tšekin postin suurimmilla kilpailijoilla, kuten PNS:llä ja Zásilkovna, on kaikilla yli 3 000 postitoimipaikkaa ilman yleispalveluvelvoitetta.
- (69) PNS:n mukaan yleispalveluvelvoitteen vältettyjen nettokustannusten laskelma on laadittu ja laskettu virheellisesti. Siinä ei myöskään ole otettu huomioon i) vaihtoehtoisessa skenaariossa suljettavien postitoimipaikkojen toiminnasta aiheutuvien nettokustannusten asianmukaista määrällistä arviota, ii) Tšekin postin uuden, harvempaan jakelutajuuteen perustuvan järjestelmän tuottamia säästöjä eikä iii) Tšekin postin muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen vapaaehtoisia tappioita, jotka on vähennettävä vältettyjen nettokustannusten määrästä.
- (70) PNS väittää myös, että Tšekin posti ei eriytä kirjanpitoaan asianmukaisesti, kohdistaa virheellisesti muihin kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisiin palveluihin liittyvät kustannukset Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen mukaisiin palveluihin, vaatii sen jälkeen korvausta yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen keinotekoisesti kasvaneista nettokustannuksista ja ristiintukee samalla muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen kustannuksia. PNS väittää sääntelyviranomaisen, CTO:n, toteavan säännöllisesti, että Tšekin posti noudattaa kirjanpidon eriyttämistä koskevan kansallisen lainsäädännön vaatimuksia, mutta tosiasiasa CTO ei tutki, ovatko kohdistamisperusteet olennaisilta osin oikeita. PNS:n mukaan tilintarkastaja vahvistaa vain sen, että Tšekin posti on lisännyt numerot laadittuihin taulukoihin asianmukaisesti. Myöskään CTO tai tilintarkastaja eivät ole arvioineet eriytettyä kirjanpitoa koskevaa menetelmää olennaisilta osin sen jälkeen, kun CTO hyväksyi tämän eriytettyä kirjanpitoa koskevan menetelmän yli seitsemän vuotta sitten.
- (71) Lisäksi PNS huomauttaa, että useat tosiseikat viittaavat siihen, että Tšekin posti ei täytä yleispalveluvelvoitteitaan tehokkaasti hyvin johdettuna yrityksenä. Esimerkiksi voittoa tavoittelematon järjestö Hlídac státu ('valtion vahtikoira'), jonka tehtävänä on valottaa Tšekin hallituksen toimintaa ja kaiken muunkin julkisen talouden hoitoa sekä tehdä siitä läpinäkyvää, on asettanut Tšekin postin toiselle sijalle mustalle listalle, jolla on sen mukaan vähiten läpinäkyviä yksiköitä. Tämä osoittaa, että korruption riski on erittäin suuri. PNS katsoo myös, että Tšekin postin varoja käytetään kohtuuttomasti, tarpeettomasti ja tehottomasti. Kaikki tällaiset kustannukset on näin ollen poistettava vältettyjen nettokustannusten laskelmasta. Näillä kustannuksilla ei ole merkitystä yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen ja muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tarjoamisen kannalta, sillä ne on käytetty turhaan ⁽²⁴⁾.
- (72) PNS haluaa kiinnittää komission huomion myös Tšekin postin ja Tšekin tilastotoimiston (Český statistický úrad) väliseen sopimukseen vuoden 2021 väestölaskennasta. Se annettiin Tšekin postille toimeksiannoksi ilman julkista tarjouskilpailua, vaikka sopimuksen arvo on 876 859 000 Tšekin korunaa (n. 33 miljoonaa euroa). PNS kehottaa komissiota arvioimaan huolellisesti tätä Tšekin postin kanssa tehtyä sopimusta. Tšekin postille sopimuksen perusteella maksettava korvaus voisi tosiasiasa olla SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan vastaista ilmoittamatonta valtiontukea.

⁽²⁴⁾ PNS esittää joitakin esimerkkejä turhasta kustannuksista: i) konsultointipalveluja koskeva puitesopimus Profinet EU, s.r.o. -yrityksen kanssa, ii) valmisteilla oleva tarjouskilpailu IT-toimittajan valitsemiseksi, iii) Tšekin postin väitetysti manipuloimat tarjoukset postitoimipaikkojen sisätilojen parantamisesta ja laipoiden nykyaikaistamisesta vuosina 2012–2014, iv) lahjontasyytyt Tšekin postin johtajia vastaan ja v) Tšekin postin ja sen tytäryhtiön Česká pošta Securityn (s.r.o) välinen läpinäkyvyyden sopimus.

5.3 Tšekin posti

- (73) Tšekin posti katsoo, että postiosoituksen sisällyttämisestä yleispalveluvelvoitteeseen järjestettiin julkinen kuuleminen. Vaikka komissio ei pitäisikään kuulemista "asianmukaisena julkisena kuulemisena", Tšekin postin mukaan se vastaa "[toista] asianmukaista välinettä", jolla varmistettiin, että postiosoitusten sisällyttäminen yleispalveluvelvoitteeseen oli tarpeen käyttäjien etujen vuoksi. Tšekin posti katsoo, että yleisöä kuultiin yleisesti yleispalveluvelvoitteen mukaisista palveluista, myös postiosoituksesta, seuraavien välineiden avulla:
- a) CTO toteutti tarkastuksen, jonka tarkoituksena oli selvittää, vastasiko perus-/yleispalvelujen laatu kansalaisten tarpeita, olisiko CTO:n asetettava jälleen velvoite tarjota yksittäisiä yleispalveluja ja olisiko yleispalveluja tarjottava (osittain) yleispalveluvaatimuksia vastaavalla tavalla myös silloin, kun tällaisia asiaa koskevia velvoitteita ei ole. Osana tarkastusta otettiin yhteyttä useisiin tahoihin ⁽²⁵⁾ ja tilattiin mielipidetutkimus.
 - b) Sen jälkeen vuonna 2016 CTO kuuli yleisöä aikomuksestaan asettaa yleispalveluvelvoite (joka sisältää myös postiosoitukset) viideksi vuodeksi.
 - c) Vuonna 2016 yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaa tarkasteltiin uudelleen. Siinä yhteydessä käsiteltiin erityisesti postiosoitusten sisällyttämistä yleispalveluvelvoitteeseen ja määritettiin se yksiselitteisesti julkiseksi palveluksi.
 - d) Vuoden 2016 uudelleentarkastelun lisäksi postipalvelulain muuttamisprosessi, johon postiosoitukset sisältyivät, oli luonteeltaan julkinen kuuleminen, jossa järjestettiin lukuisia kuulemisia, työryhmiä ja kahdenvälistä neuvottelua asianomaisten tahojen kanssa.
 - e) Kansallisessa parlamentissa käyty keskustelu postipalvelulakia koskevasta lakiluonnoksesta on yleisölle avoin, koska suuri yleisö voi osallistua seminaariin ja siten saada lisätietoa ja mahdollisesti esittää tässä yhteydessä lakiluonnosta koskevia ehdotuksiaan ⁽²⁶⁾.
- (74) Tšekin postin mukaan postiosoituspalvelulla on myönteinen vaikutus Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten määrään (eli se vähentää niiden määrää). Postiosoituspalvelu kattaa siten omat kustannuksensa ja osallistuu yleispalveluvelvoitteen muiden kustannusten kattamiseen. Tšekin postin postiosoituspalvelun tarjoaminen ei siis edellytä maksuja julkisista varoista. Siksi ei ole tarpeen, että SGEL-puitteiden ehdot (ml. julkisen kuulemisen vaatimus) täyttyvät tämän palvelun osalta, koska Tšekin posti ei saa siihen valtiontukea.
- (75) Tšekin posti on eri mieltä komission väitteestä, jonka mukaan direktiivin 2008/6/EY johdanto-osan 30 kappaleessa tarkoitetun lisä- tai täydentävän palvelun määrääminen sulkee pois direktiivin 97/67/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaisen suorahankinnan tekemisen. Tšekin postin mukaan oli asianmukaisesti todennettu, että oli yleisen edun mukaista varmistaa, että yleispalveluvelvoitteen mukaisten postiosoituspalvelujen tarjoaminen myönnettiin yleispalveluvelvoitteen tarjoajalle. Samanaikaisesti oli tarkastettu postipalvelulain mukaisella menettelyllä, että Tšekin posti oli ainoa yhteisö, joka pystyi täyttämään Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen.
- (76) Tšekin posti totesi komission esittämistä vaihtoehtoista skenaariota (menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 107 kappale) koskevista epäilyistä, että vaikka käytettävissä olleiden tietojen ja tuona aikana käydyn poliittisen keskustelun perusteella ei ollut muodollista velvoitetta säilyttää tiettyä (suurempaa) määrää postitoimipaikkoja vuoteen 2016 asti, ei ollut epäilystäkään siitä, että teoreettinen mahdollisuus vähentää postitoimipaikkojen määrää 2 100:aan oli vain väliaikainen, koska Tšekin postia vaadittaisiin lailla avaamaan sulkemansa postitoimipaikat uudelleen. Tällainen menettely olisi taloudellisesti täysin järjetön. Lisäksi Tšekin postin mukaan tästä ei voida päätellä mitään vaihtoehtoista skenaariota koskevaa, koska siinä mallina on tilanne, jossa Tšekin viranomaisten määrittelemä yleispalveluvelvoite ei sido Tšekin postia, eikä tiettyjen postitoimipaikkojen sulkeminen näin ollen ollut vain väliaikaista.

⁽²⁵⁾ Muun muassa muihin postipalvelujen tarjoajiin, ammattiyhdistyksiin, kuluttajajärjestöihin, alueviranomaisiin ja tiettyihin valtion keskusviranomaisiin.

⁽²⁶⁾ Kutsu Tšekin edustajainhuoneen talousasioiden valiokunnan 10. tammikuuta 2012 järjestämään seminaariin, jonka otsikkona on "Muutos postipalvelulakiin nro 29/2000 – edustajainhuoneen asiakirja nro 535", on saatavilla osoitteessa <https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=88779>.

- (77) Tšekin posti väittää, että komission epäilyt postitoimipaikkojen sulkemisen kysyntävaikutuksen määrittämisestä vaihtoehtoisessa skenaariossa ovat perusteettomia, koska
- a) kaikkiin vaihtoehtoisessa skenaariossa suljettaviin postitoimipaikkoihin sovellettu prosentuaalinen tulonmenetys oli sama kuin niihin postitoimipaikkoihin sovellettu tulonmenetys, jotka suljettaisiin vaihtoehtoisessa skenaariossa, johon vuoden 2018 yleispalveluvelvoitepäätös perustui ⁽²⁷⁾;
 - b) kysynnän prosentuaalinen väheneminen on kokonaisuudessaan pienempää, kun otetaan huomioon postitoimipaikkojen huomattavasti suuremmat tulot ja ylläpidettävät varastot.
- (78) Tšekin posti väittää myös, että komission epäilyt vaihtoehtoiseen skenaarioon kuuluvasta jakelutaaajuuden harventamisesta aiheutuvan kysynnän määrällisestä vaikutuksesta ovat perusteettomia kahdesta syystä. Ensinnäkin asiakkaan näkökulmasta silloin on vain vähemmän todennäköistä, että hänen lähetyksensä jaetaan seuraavana päivänä, jolloin, kuten valtaosassa tapauksia, asiakkaat eivät huomaa jakelutavan muutosta, ellei asiasta ole erikseen ilmoitettu. Toiseksi vaihtoehtoisessa skenaariossa oletetaan, että postilähetyksille, joiden jakeluaika on taattu, ei tarjota muuta sopivaa korvaavaa tuotetta ⁽²⁸⁾, mikä voisi aiheuttaa vastaavanlaisia tulonmenetyksiä.
- (79) Tšekin posti katsoo, että se ei selvästikään saa korvausta Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen kokonaiskustannuksista, joten se on jatkuvasti motivoitunut lisäämään yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tehokkuutta.
- (80) Lisäksi Tšekin posti väittää, että myös SGEI-puitteiden 60 kohdan avoimuusvaatimuksia on noudatettu. Tähän liittyen Tšekin posti toteaa, että i) CTO:n vuonna 2016 tekemän tarkastuksen tulokset ⁽²⁹⁾ ja vuonna 2016 järjestetty CTO:n julkinen kuuleminen julkaistiin CTO:n verkkosivustolla ⁽³⁰⁾, ii) postipalvelulain muutoksen valmistelun ja säätämisen yhteydessä vuosina 2011 ja 2012 järjestettyjen julkisten kuulemisten tulokset on julkaistu osana muutosta koskevia perusteluja ⁽³¹⁾ yleisölle suunnatussa eKLEP-kirjastossa ⁽³²⁾ ja edustajainhuoneen verkkosivustolla ja iii) lainsäädäntöprosessin yksittäisten vaiheiden tulokset ovat saatavilla yhdessä postipalvelulain muutosehdotusta käsitelleiden edustajainhuoneen ja senaatin istuntojen pikakirjoituspöytäkirjojen kanssa ⁽³³⁾.

6. TŠEKin HUOMAUTUKSET

6.1 Tšekin huomautukset menettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä

- (81) Tšekin viranomaiset katsovat, että postiosoituspalvelu on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, ja siksi se olisi sisällytettävä yleispalveluvelvoitteen piiriin. Ensinnäkin ne katsovat, että kaupallisesti tarjottujen postiosoituspalvelujen kaltaisia palveluja ei ole ⁽³⁴⁾. Toiseksi postiosoitus on luonteeltaan julkinen palvelu, jonka tarkoituksena on tyydyttää kansalaisten (erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien) tarpeet. Kolmanneksi

⁽²⁷⁾ Ks. alaviite 13.

⁽²⁸⁾ Ottaen huomioon, että lähetykset, jonka taattu jakeluaika on D + 1, ei voi kilpailla sähköisten lähetyksien kanssa nopeudessa eikä hinnassa, on epätodennäköistä, että jakelumallin muutos vaikuttaisi merkittävästi korvaavan sähköisen lähetyksen nopeutumiseen ja siten tulojen menettämiseen.

⁽²⁹⁾ Saatavilla osoitteessa <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/ctu/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-zameru-ulozit-jako-povinnost-poskytovat-zajistovat-jednotlive/obrazky/prezkumpodless37odst.4zakonaopostovnichsluzbach.pdf>.

⁽³⁰⁾ Saatavilla osoitteessa <https://www.ctu.cz/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-zameru-ulozit-jako-povinnost-poskytovat-zajistovat-jednotlive>.

⁽³¹⁾ Saatavilla osoitteessa <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=6&ct=535&ct1=0>.

⁽³²⁾ Saatavilla osoitteessa <http://apps.odok.cz/veklep>.

⁽³³⁾ Saatavilla osoitteessa <https://www.psp.cz/saw/historie.saw?o=6&t=535>.

⁽³⁴⁾ Postipalvelulain 37 §:n 4 momentin mukaan CTO:n on säännöllisesti tarkastettava peruspalvelujen laatutaso ja tarjoamis- ja varmistusmenetelmä sekä yleinen saatavuus koko Tšekissä peruslaatuvaatimusten mukaisesti. CTO:n on myös määrääjain tarkastettava postitoimiluvan haltijan velvollisuus tarjota ja varmistaa peruspalvelut. Vuonna 2016 tehdyssä tarkastuksessa, jonka tulokset ovat julkisesti saatavilla, Tšekki perusteli yksityiskohtaisemmin postiosoitusten saatavuutta markkinoilla ja sitä, miten sitä voidaan pitää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvänä palveluna. Tarkastuksen perusteella todetaan erityisesti, että tapa, jolla muut maksupalveluntarjoajat tarjoavat postiosoituspalveluja, ei vastaa peruspalveluille asetettuja vaatimuksia, koska toimitusta kunkin luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön osoitteeseen ei ole varmistettu vaan rahasumma on noudettava tietystä toimipaikasta, maksupalvelujen alueellinen soveltamisala on hyvin rajallinen, hinta on huomattavasti korkeampi tai tiettyjen palvelujen käyttöä rajoitetaan joillakin tavoilla, kuten velvollisuudella tehdä hankintoja tietyllä summalla. Tiedot tarkastuksesta ovat saatavilla osoitteessa <https://www.ctu.cz/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-zameru-ulozit-jako-povinnost-poskytovat-zajistovat-jednotlive>.

yleispalveluvelvoitteen soveltamisalasta keskusteltiin ja neuvoteltiin suuren yleisön ja asianomaisten osapuolten kanssa vuonna 2012, kun postipalvelulain muuttamista valmisteltiin. Lisäksi aikomus määrätä yleispalveluvelvoite, mukaan lukien postiosoitukset, kaudelle 2018–2022 perustui sääntelyviranomaisen päätelmiin. Ne tehtiin sääntelyviranomaisen, CTO:n, tekemästä yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tarjoamisen ja varmistamisen laatua ja tapaa sekä niiden yleistä saatavuutta Tšekin alueella koskevan laajan tarkastuksen pohjalta. Tarkastuksessa todettiin, että markkinat eivät pystyneet tarjoamaan yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvia postipalveluja eivätkä postiosoituspalveluja.

- (82) Tšekin viranomaiset selittävät, että velvollisuus tarjota ja järjestää yleispalveluvelvoitteen mukaiset palvelut on myönnetty postipalvelulain 22 §:n nojalla tarjouskilpailumenettelyllä. Tarjouskilpailumenettelyn ehdot on määritetty niin, että kaikki tahot, jotka ovat kiinnostuneita tarjoamaan Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen mukaiset palvelut, voisivat osallistua siihen ja että sovellettavia läpinäkyvyyttä, yhdenvertaista kohtelua ja syrjimättömyyttä koskevia vaatimuksia noudatettaisiin. Ennen tarjouskilpailumenettelyilmoituksen julkaisemista CTO:lle oli ilmoitettu epävirallisesti, että useat toiminnanharjoittajat olisivat kiinnostuneita osallistumaan tarjouskilpailuun. Tarjouskilpailuun ilmoittautui kuitenkin lopulta vain yksi ehdokas, Tšekin posti. Koska se ei täyttänyt yhtä tarjouskilpailumenettelyn osallistumisen ehtoista, sen hakemus hylättiin.
- (83) Jotta yleispalveluvelvoitteen jatkuva täyttäminen Tšekin alueella sovellettavien laatuvaatimusten mukaisesti voitiin varmistaa, Tšekin viranomaiset antoivat yleispalveluvelvoitteen Tšekin postille, koska se täytti arviointikriteerit parhaiten. Näin tehdessään Tšekin viranomaiset sovelsivat postipalvelulain 22 §:n 9 momentissa säädettyä menettelyä, jossa CTO voi postitoimiluvan myöntämistä koskevalla päätöksellä myöntää tarjouskilpailuilmoituksessa asetetun velvoitteen tarjota ja järjestää yleispalveluja sille toimijalle, joka täyttää arviointiperusteet parhaiten. Tästä syystä CTO aloitti viran puolesta Tšekin postin kanssa hallinnollisen menettelyn postitoimiluvan myöntämiseksi sille 1. tammikuuta 2018 ja 31. joulukuuta 2022 väliseksi ajaksi, koska Tšekin posti täytti tarjouskilpailuilmoituksessa esitetyt vaatimukset parhaiten. Edellä johdanto-osan 81 ja 82 kappaleessa mainitut seikat huomioon ottaen Tšekin viranomaiset katsovat, että yleispalveluvelvoitteen täyttämistä koskevan velvoitteen asettamisessa noudatettiin kaikkia sovellettavia avoimuutta, suhteellisuutta, yhdenvertaista kohtelua ja syrjimättömyyttä koskevia vaatimuksia, kuten direktiivissä 97/67/EY ja julkisia hankintoja koskevissa säännöissä edellytetään, joten myös SGEL-puitteiden 19 kohdan vaatimukset täyttyivät.
- (84) Vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuuden osalta Tšekin viranomaiset selventävät, että tässä skenaariossa kirjattujen kirjeiden ja pakettien vastaanottoa ja jakelua tarjotaan postitoimipaikkojen lisäksi postipisteissä yhdessä Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen ulkopuolelle jäävien pikapakettien jakelun kanssa (esim. Balík Do ruky-, Balík Na poštu- ja Balík Do balíkovny -palvelut) sekä Balíkovna-verkossa (sellaisten noutopisteiden verkko, joissa tarjotaan vain yhtä palvelua – 'paketti pakettinoutopisteeseen', tšekiksi "Balík do Balíkovny"). Verkkoon lisätään kolmannen osapuolen sivuliikkeitä, ja näin muodostetaan ulkoinen noutopaikkojen verkko, joka toimii samalla tavalla kuin vastaava kilpailijoiden Tšekin pakettimarkkinoilla käyttämä verkko. Tšekin posti tarjoaa näin ollen postipalveluja postipisteissä ja Balíkovna-verkossa, mutta se ei tarjoa näissä pisteissä muita kaupallisia palveluja (esim. pankkipalveluja tai arpalippujen myyntiä) kuin postipalveluja. Tšekin viranomaiset selittävät myös, että muut palveluntarjoajat pitävät postitoimipaikkoina omien haaraliikeverkostojensa myyntipisteitä (esim. lehtikioskeja) ja noutopisteitä (kolmannen osapuolen komissiopohjaisia palvelupisteitä). Niitä ei voida pitää postipalvelulaissa tarkoitettuina postitoimipaikkoina, koska ne eivät täytä kaikkia yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tarjoamista koskevia vaatimuksia. Tšekin postin postitoimipaikat tarjoavat enemmän palveluja, joten ne ovat kalliimpia kuin kilpailijoiden myyntipisteet ja noutopisteet.
- (85) Tšekin viranomaisten mukaan velvoite varmistaa yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen saatavuus vähintään 3 200 postitoimipaikassa asetettiin jo ennen yleispalvelun tarjoajan nimeämistä ilmoitetulle kaudelle (2018–2022). Tämä velvoite koskee kaikkia Tšekissä toimivia nimettyjä yleispalvelujen tarjoajia. Tästä syystä Tšekin viranomaiset pitävät niiden postitoimipaikkojen lukumäärää, joissa Tšekin posti tarjosi palvelujaan kaudella 2013–2015, merkityksellömänä arvioitaessa vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuutta postitoimipaikkojen sulkemisen osalta. Tšekin viranomaiset selittävät kuitenkin, että Tšekin postin oli taloudellisesti järkevää säilyttää vapaaehtoisesti 1 118 (ei-pakollista) tappiollista postitoimipaikkaa kaudella 2013–2015, koska oli etukäteen tiedossa, että nämä toimipaikat avattaisiin uudelleen vuonna 2016.

- (86) Tšekin viranomaiset selittävät myös, että taloudellisten tietojen perusteella vaihtoehtoisessa skenaariossa postitoimipaikkojen sulkemisesta aiheutuvat arvioidut tulonmenetykset olisivat vähäisiä, koska suljetut toimipaikat tuottavat vain pienen osan ([15–35] %) koko postiverkon kokonaistuloista, kun taas osa suljettavien postitoimipaikkojen tuloista siirtyisi postipisteille. Tulonmenetys on päätelty paitsi asiaankuuluvan kyselytutkimuksen tuloksista myös muista tosiseikoista, kuten etäisyydestä lähimpään postitoimipaikkaan ja vastaavan palvelun saatavuudesta markkinoilla.
- (87) Mitä tulee komission epäilyihin kyselytulosten käytöstä postitoimipaikkaverkon supistamisen kysyntävaikutuksen määrälliseen arvioimiseen vaihtoehtoisessa skenaariossa, Tšekin viranomaiset kertoivat ottaneensa huomioon kyselytutkimuksen tulokset ⁽³⁵⁾. Niiden mukaan 23 prosenttia vastaajista lopettaisi Tšekin postin käyttämisen rahoituspalveluihin, jotka eivät kuulu Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen piiriin, jos heidän tällä hetkellä käyttämänsä postitoimipaikka suljettaisiin. Tätä prosenttiosuutta kysynnän menetyksestä sovellettiin ainoastaan rahoituspalveluista saatuihin tuloihin, jotka toteutuivat vain suljetuissa postitoimipaikoissa vaihtoehtoisessa skenaariossa (ei kaikkiin rahoituspalveluista saatuihin tuloihin, jotka toteutuivat kaikissa Tšekin postin postitoimipaikoissa). Rahoituspalvelut ovat kuitenkin vain Tšekin postin marginaalista liiketoimintaa: niiden tuotto on alle [5–20] prosenttia Tšekin postin kokonaistuloista. Näin ollen kysynnän menetys vaihtoehtoisessa skenaariossa olisi myös marginaalinen. Kirjattujen kirjeiden menetetty kysyntä laskettiin samalla tavalla. Koska asiakkaat lähettävät vain [20–45] prosenttia kirjatusta kirjeistä postitoimipaikoista, vaihtoehtoisessa skenaariossa kysynnän odotetaan vähenevän melko vähän.
- (88) Tšekin viranomaisten selityksen mukaan ne eivät olettaneet, että vaihtoehtoisessa skenaariossa suljetuista toimipaikoista siirretty, jäljellä oleva kysyntä olisi prosentuaalisesti sama kaikissa suljetuissa toimipaikoissa ja kaikentyyppisissä postipalveluissa (eli riippumatta niiden läheisyydestä jäljelle jäävään postitoimipaikkaan ja kilpailun olemassaolosta). Erityisesti kirjelahetysten tulonmenetysten prosenttiosuus riippuu siitä, kuinka pitkä matka asiakkailla on lähimpään postitoimipaikkaan (esim. vakiokirjeissä etäisyys enintään 3 km, tulonmenetys [0,5–2] %; etäisyys enintään 5 km, tulonmenetys [1–3] %; etäisyys enintään 10 km, tulonmenetys [2–6] %; ja etäisyys yli 10 km, tulonmenetys [3–8] %). Paketteihin sovellettiin erilaista lähestymistapaa, jossa Tšekin viranomaiset käyttivät eri prosenttiosuutta ([30–55] %) kysynnän menetyksestä riippumatta suljetun toimipaikan ja lähimmän auki pidettävän postitoimipaikan välisestä etäisyydestä. Tämä lähestymistapa perustui siihen, että Tšekissä pakettimarkkinat ovat erittäin kilpailukykyiset ja kilpailijoiden palveluja on saatavilla kaikkialla maassa. Sen vuoksi viranomaiset eivät katso, että kysynnällä olisi erilainen vaikutus sen mukaan, mikä on etäisyys lähimpään postitoimipaikkaan. Niiden mukaan jäljellä olevan kysynnän siirtäminen kolmeen lähimpään postitoimipaikkaan jäljittelee lähinnä asiakkaiden todellista siirtymistä muihin postitoimipaikkoihin sen mukaan, miten todennäköistä asiakkaiden liikkuminen on. Lopuksi Tšekin viranomaiset selittivät toteuttaneensa kohdennetun tutkimuksen edellä mainittujen oletusten määrittämiseksi.
- (89) Mitä tulee vaihtoehtoisessa skenaariossa esitettyyn postitoimipaikkaverkon supistamisen vaikutukseen Tšekin postin kokonaistoimintaan, Tšekin viranomaiset selittivät, että Tšekin posti kerää postin postilaatikoista ja lajittelee ja jakaa sen postitoimipaikoista riippumattomasti. Postitoimipaikkojen määrän väheneminen ei siis lisää lajittelukustannuksia.
- (90) Tšekin viranomaiset väittävät, että toisin kuin komissio menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 114 kappaleessa epäilee, jakelutaajuuden harventamisen kysyntävaikutus on määritetty oikein. CTO on ottanut huomioon korvaavien palvelujen tarjonnan, joka olisi voinut vaikuttaa kysynnän muutokseen, sekä menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 113 kappaleessa mainitun markkinatutkimuksen, jäljempänä 'markkinatutkimus'. Tšekin viranomaiset selittävät, että Tšekin posti muutti jakelutaajuutta helmikuussa 2020 ja tarjoaa "toisen luokan lähetyksiä", joiden jakeluaika on D + n ⁽³⁶⁾, ja "ensimmäisen luokan lähetyksiä", joiden jakeluaika on D + 1 ⁽³⁷⁾. Toisen luokan lähetykset ovat seitsemän Tšekin koruna halvempia kuin ensimmäisen luokan lähetykset (tämä ero koskee sekä vakiokirjeitä että kirjattuja kirjeitä). Rajoitettua ajanjaksoa helmikuusta toukokuuhun 2020 vastaavat tiedot ⁽³⁸⁾ näyttävät viittaavan siihen, että jakelutaajuuden harventamisen vaikutus kysyntään olisi varsin pieni vaihtoehtoisessa skenaariossa.

⁽³⁵⁾ Ilmoituksen Annex4b_3_survey (Inbox).pdf, s. 155.

⁽³⁶⁾ D + n: jakeluaika yli yksi päivä postituspäivästä.

⁽³⁷⁾ D + 1: jakeluaika yksi päivä postituspäivästä.

⁽³⁸⁾ Useimmat asiakkaat (85–95 %) näyttävät pitävän parempana halvempia hintoja ja D + n -jakelua kuin korkeampia hintoja ja D + 1 -jakelua. Vain pieni osa yritysasiakkaista haluaa maksaa korkeamman hinnan nopeammasta toimituksesta ja pitää D + 1 -jakelua tarpeellisenä.

- (91) Tšekin viranomaiset kertoivat myös arvioineensa, millaista lisäkapasiteettia todennäköisesti tarvitaan, jotta Tšekin posti voi jatkaa vaihtoehtoisen skenaarion mukaista toimintaansa. Ensin ne arvioivat, kuinka paljon kapasiteettia on siirrettävä suljetuista postitoimipaikoista, sitten ne muunsivat muihin postitoimipaikkoihin siirtyvän määrän työtunneiksi ja lopuksi testasivat jäljellä olevien postitoimipaikkojen uuden kapasiteetin. Tšekin viranomaiset selittivät, että kaupallisten postitoimipaikkojen ⁽³⁹⁾ liiallinen kapasiteetti liittyy yleispalveluvelvoitteeseen, koska palvelujen kysyntä jakautuu kaikkien pakollisten postitoimipaikkojen kesken. Näitä postitoimipaikkoja ei siten hyödynnetä täysin, eivätkä ne ole kannattavia (postipalvelujen kysyntä ei kasva suhteessa postitoimipaikkojen määrään, eli postitoimipaikkojen määrän lisääntyminen ei välttämättä lisää tuloja). Tällaisten kaupallisten postitoimipaikkojen vähäinen työmäärä johtuu myös siitä, että niissä on niiden aukioloaikoina välillä kiireisiä ja välillä hiljaisia aikoja. Tšekin posti muuttaa avoinna olevien myyntipisteiden määrää joustavasti niin, että ne mukautuvat kiireisiin ja hiljaisiin aikoihin, mutta mukauttamista rajoittavat työntekijöiden työajat.
- (92) Komissio esittää menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 115 kappaleessa, että Tšekin viranomaiset ovat saattaneet tehdä menetelmävirheen vältettyjen nettokustannusten laskennassa. Tšekin viranomaiset olettavat, että kyseessä on väärinkäsitys. Ne pitävät kiinni näkemyksestään, jonka mukaan ne ovat ottaneet DBIS:n vältetyt nettokustannukset asianmukaisesti huomioon yleispalveluvelvoitteen vältettyjen nettokustannusten laskennassa. Ne katsovat, että ne eivät ole poikenneet merkittävästi kaudella 2013–2017 käytetyistä laskentaperiaatteista vaan ainoastaan määritelleet vaihtoehtoisen skenaarion uudelleen Tšekin postimarkkinoiden nykytilanteen huomioon ottamiseksi.
- (93) Mitä tulee komission epäilyihin siitä, täyttyvätkö SGEI-puitteiden 39 kohdan vaatimukset, Tšekin viranomaiset väittävät, että enimmäismäärän asettaminen nettokustannusten kattamiselle on yleinen keino, jolla varmistetaan yleispalveluvelvoitteen tarjoajan tehokkuus. Tarjoaja on siten motivoitunut leikkaamaan kustannuksia ja parantamaan työn organisointia vähentääkseen kustannuksia, joita ei korvata. Tšekin viranomaiset katsovat myös, että CTO:n suorittamaa yleispalveluvelvoitteen laadun valvontaa ⁽⁴⁰⁾ voidaan pitää toisena käytettävissä olevana välineenä. Sen avulla voidaan sulkea pois liialliset korvaukset ja varmistaa yleispalveluvelvoitteen tehokas tarjoaminen.
- (94) Lisäksi Tšekin viranomaiset väittävät, että yleispalveluvelvoitteen soveltamisala täyttää vuoden 2012 SGEI-puitteissa asetetun avoimuusvaatimuksen, koska siitä on järjestetty asianmukainen kuuleminen (kuten johdanto-osan 81 kappaleessa kerrotaan), jonka tulokset on julkaistu.

6.2 Tšekin huomautukset kolmansien osapuolten huomautuksista

6.2.1 Tšekin huomautukset Zásilkovnan huomautuksista

- (95) Tšekki pitää kestävämmänä väitettä, jonka mukaan Zásilkovna käyttää nykyistä markkinatilannetta koskevia tietoja esittäessään CTO:n päätelmistä huomautuksia, jotka koskevat tarvetta asettaa yleispalveluvelvoitteen mukaisia velvoitteita vuoden 2016 tarkastuksen perusteella. Tilanne markkinoilla vuonna 2020 eroaa tilanteesta, jonka perusteella yleispalveluvelvoite asetettiin. Päätös yleispalveluvelvoitteen mukaisten velvoitteiden asettamisesta perustuu vuonna 2016 tehdyn tarkastuksen tuloksiin. Kun arvioidaan Tšekin soveltaman lähestymistavan sääntöjenmukaisuutta päätettäessä näiden velvoitteiden asettamisen tarpeesta, on arvioitava tilannetta silloin, kun tällainen päätös tehtiin, ei nykytilannetta.

⁽³⁹⁾ Kaupalliset postitoimipaikat: tosiasiallisen skenaarion postitoimipaikat, jotka säilytettäisiin (pidettäisiin edelleen auki) vaihtoehtoisessa skenaariossa.

⁽⁴⁰⁾ Jos tietyn tilikauden tarkastuksessa todetaan, että Tšekin posti ei täyttänyt yleispalvelujen tarjoamista koskevia laadullisia indikaattoreita, tämä otetaan huomioon nettokustannusten laskennassa. Jos Tšekin posti ei esimerkiksi tilapäisesti tarjoa mitään yleispalvelua postitoimipaikassa, kaikki kyseisen toimipaikan tilapäisestä sulkemisesta aiheutuvat kustannukset jätetään nettokustannusten ulkopuolelle eikä niitä korvattaisi, vaikka todennetut nettokustannukset olisivat kokonaisuudessaan pienemmät kuin korvauksen enimmäismäärä.

- (96) Vastauksena Zásilkovnan väitteeseen, jonka mukaan Tšekin viranomaisten määrittelemää yleispalveluvelvoitetta ei tulisi pitää aitona yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvänä palveluna, koska yksityiset toimijat voivat suorittaa sen kaupallisin perustein ilman tukea, Tšekki väittää toimineensa velvoitteen asettamisessa postipalvelulain (jolla direktiivi 97/67/EY saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä) vaatimusten mukaisesti. Kyseisessä menettelyssä vahvistettiin, että yleispalveluvelvoitteen mukaiset palvelut ovat edelleen objektiivinen julkinen tarve, joka olisi asetettava velvoitteeksi. Aikomus asettaa postiosoituspalvelun tarjoamisen velvoite sisältyi julkiseen kuulemiseen, joka oli osa tarkastusta. Se esiteltiin myös 5. tammikuuta 2017 sidosryhmien kanssa järjestetyssä työpajassa. Zásilkovna ei kuitenkaan käyttänyt oikeuttaan esittää huomautuksia eikä vastustanut tätä aikomusta julkisessa kuulemisessa.
- (97) Zásilkovnan väitteestä, jonka mukaan Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen täyttämiseen käytettävien omaisuuserien poistoaajat ovat velvoitekauden kannalta perusteettomia, Tšekki toteaa, että Tšekin postin omaisuuserien odotettu poistoaika toimitettiin komissiolle kautta 2018–2022 koskevan valtiontuki-ilmoituksen osalta. Tämä yleiskatsaus vastaa Tšekin postin vuosikertomuksen rahoitusosuudessa ilmoitettua omaisuuserien odotettua elinkaarta, jonka tilintarkastaja vahvistaa, kun taas tarkastuslausunto on osa vuosikertomusta. CTO katsoo, että luetellut omaisuuserät ovat välttämättömiä yleispalveluvelvoitteen täyttämiseksi ja että niiden oletetut poistoaajat ovat kohtuullisia.
- (98) Zásilkovnan väittämästä julkisten yritysten rahoituksen avoimuutta koskevien sääntöjen rikkomisesta Tšekki esittää, että arvioitujen varojen ja velkojen kirjanpito on Tšekissä sovellettavien kirjanpitosääntöjen mukaista ja toimivaltainen taho (riippumaton tarkastaja) on tarkastanut Tšekin postin kirjanpidon. Tšekin mukaan se, että osa yleispalveluvelvoitekorvauksesta on kirjattu vuoden 2019 tilinpäätökseen, ei anna aihetta epäillä jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuuden rikkomista vaan pikemminkin viittaa siihen, että Zásilkovna on ymmärtänyt vuosikertomuksessa esitetyt tiedot väärin.
- (99) Zásilkovnan johdanto-osan 61 kappaleessa esittämästä väitteestä, jonka mukaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä on rikottu, Tšekki toteaa seuraavaa: i) tarjouskilpailu peruutettiin objektiivisista laillisista syistä ja laissa säädetyllä tavalla, koska yksikään osallistujista ei täyttänyt tarjouskilpailuun osallistumisen kelpoisuusvaatimuksia, ii) Zásilkovna ei missään vaiheessa ilmoittanut olevansa kiinnostunut tarjouskilpailumenettelyyn osallistumisesta, iii) CTO antoi ennen tarjousten jättämistä kaikille potentiaalisille hakijoille mahdollisuuden esittää kysymyksiä tarjouksen ehdoista ja soveltamisalasta, jotta voitiin varmistaa mahdollisimman suuri avoimuus ja antaa kaikille mahdollisuus saada kaikki tarvittavat tiedot tarjousten laatimiseksi, ja iv) CTO aloitti tarjousten arvioinnin määrääjän umpeutumisen jälkeen tavanomaisen käytännön mukaisesti. Tarjouskilpailumenettely suunniteltiin niin, että useat hakijat voivat osallistua siihen, vaikka ne eivät tarjoaisi Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen kokonaisuutta. Se mahdollisti myös useiden yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja koskevien yleispalveluvelvoitelupien myöntämisen eri yleispalvelujen tarjoajille. Näin ollen ei ollut tarpeen, että yksi toimija olisi taannut kaikkien vaadittujen yleispalvelujen tarjoamisen. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen tarjouskilpailu ei Tšekin mielestä ollut syrjivä vaan se päinvastoin laadittiin siten, että kaikki postipalvelujen tarjoajat voivat hakea yleispalvelun tarjoajaksi nimeämistä.
- (100) Zásilkovnan väitteestä, jonka mukaan vaihtoehtoinen skenaario on epärealistinen ja laadittu vain, jotta voidaan muodostaa riittävä puskuri 10 miljardin Tšekin korunan nettokustannusten perustelemiseksi kaudelle 2018–2022, Tšekki esittää, että i) nettokustannusten laskemiseen käytetty vältettyjen nettokustannusten menetelmä ei ole postitoimiluvan haltijan harkinnassa, mutta siitä säädetään postipalvelulaissa, ii) Tšekin postin muiden kuin yleishyödyllisten palvelujen hintoja tarkastellaan samalla tasolla sekä tosiasiallisessa että vaihtoehtoisessa skenaariossa, eikä niihin sovelleta kustannusperusteista velvoitetta toisin kuin yleispalveluvelvoitteen palveluosan hintoihin, iii) nettokustannusten korvaamista rajoittaa yleispalveluvelvoitteesta aiheutuva taloudellinen tappio, joka on kirjattu kustannusten ja tulojen eriytettyyn kirjanpitoon, iv) tosiseikkoihin perustuvassa skenaariossa käytettiin nettokustannusten laskemiseen vain 2 108:aa pakollista postitoimipaikkaa ennen hallituksen määräyksen nro 178/2015 antamista, mutta vuodesta 2016 lähtien velvoite on laajennettu koskemaan 3 200:aa postitoimipaikkaa sekä v) vaihtoehtoinen skenaario on uskottava ja määritetty asianmukaisesti (ks. johdanto-osan 82–89 kappale), ja Tšekin postin toiminta on markkinakehityksen mukaista. Tšekki pitää voimassa olevaa korvausten enimmäismäärää tehokkaana kannustimena kustannustehokkuuden saavuttamiseen, kun taas edellä mainituista syistä väite, jonka mukaan vaihtoehtoista skenaariota muutettiin vastaamaan korotettua määrää, on perusteeton.
- (101) Zásilkovnan väitteestä, jonka mukaan Tšekin posti yliarvioi vältetyt nettokustannukset, koska se ei ottanut vaihtoehtoisessa skenaariossa asianmukaisesti huomioon toisen luokan D + n -jakelun aloittamista, Tšekki toteaa, että tämä otettiin huomioon, mikä kävi ilmi komissiolle 18. tammikuuta 2020 toimitetuista yksityiskohtaisista asiakirjoista.

- (102) Lopuksi Tšekki kiistää Zásilkovnan väitteet, joiden mukaan Tšekin posti ristiintukee puhtaasti kaupallista toimintaa perustamalla 781 Balíkovnan noutopistettä ja ohjaamalla sitten näihin 781 noutopisteeseen vähemmän kannattavien postitoimipaikkojen paketteja ja vastaavia tuloja. Näin Tšekin posti paisuttelee vältettyjä nettokustannuksia keinotekoisesti, jolloin sille maksetaan liiallisia korvauksia. Tšekki väittää, että tämä ei pidä paikkaansa, koska i) Tšekin postin on etsittävä keinoja toimintansa yhdenmukaistamiseen ja palvelujensa tekemiseen houkuttelevammiksi asiakkaille ja ii) vältettyjen nettokustannusten laskelmassa otetaan asianmukaisesti huomioon Balíkovnan nettokustannukset sekä tosiasiallisessa että vaihtoehtoisessa skenaariossa, joten Balíkovnan palvelut eivät johda liialliseen korvaukseen eikä muita kuin yleishyödyllisiä palveluja näin ollen ristiintueta.

6.2.2 Tšekin huomautukset PNS:n huomautuksista

- (103) Samoin kuin johdanto-osan 95 kappaleessa esittämässään näkemyksessä Zásilkovnan huomautuksista Tšekki pitää täysin kestäättömänä väitettä, jonka mukaan PNS käyttää nykyistä markkinatilannetta koskevia tietoja ottaessaan kantaa CTO:n päätelmiin tarpeesta asettaa velvoite vuoden 2016 tarkastuksen perusteella.
- (104) Vastaavasti kuin johdanto-osan 96 kappaleessa esitetyssä Tšekin näkemyksessä siitä, voivatko yksityiset toimijat täyttää Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen kaupallisin perustein ilman tukea, Tšekki väittää, että se noudatti velvoitetta asettaessaan postipalvelulain vaatimuksia. Postipalveluilla saatettiin direktiivi 97/67/EY osaksi kansallista lainsäädäntöä. CTO:n vuoden 2016 tarkastuksen yhteydessä järjestämässä julkisessa kuulemisessa PNS (tuolloin Mediaservis s.r.o.) ilmaisi näkemyksensä, jonka mukaan yleispalveluvelvoitteen asettaminen oli edelleen tarpeen, koska markkinat eivät pystyneet tarjoamaan tällaisia palveluja. Tšekki lisää, että vuoden 2016 tarkastuksen aikana yksikään muu toimija ei katsonut pystyvänsä takaamaan kaupallisin perustein postipalvelujen tarjoamista yleispalveluvelvoitteen mukaisesti.
- (105) Mitä tulee PNS:n väitteeseen, jonka mukaan rahoituslaitokset voivat suorittaa postiosoituspalvelun samalla tavalla mutta halvemmalla kuin Tšekin posti, minkä vuoksi se olisi jätettävä yleispalveluvelvoitteen soveltamisalan ulkopuolelle, Tšekin mukaan vuoden 2016 tarkastuksessa, jossa PNS ei vastustanut postiosoitusten sisällyttämistä yleispalveluvelvoitteen piiriin, todettiin, että i) postiosoituspalvelu on objektiivinen julkinen tarve, ii) mikään muu markkinapalvelu ei voisi korvata postiosoituspalvelua ja iii) tällainen palvelu oli sisällytettävä yleispalveluvelvoitteen piiriin. Lisäksi Tšekki selittää, että kustannusten ja tulojen eriytetystä kirjanpidosta saatujen tietojen perusteella postiosoituspalvelu ei ollut tappiollinen vuonna 2018 eikä vuonna 2019 (kannattavuus oli kumpanakin vuotena yli [5–25] %) eikä palvelun tarjoamisesta aiheudu ylimääräisiä nettokustannuksia, kuten myös Tšekin posti vakuutti komissiolle 21. heinäkuuta 2020 lähettämässään kirjeessä ([18.] kohta).
- (106) Kuten johdanto-osan 99 kappaleessa esitetystä Tšekin näkemyksestä siitä, rikottiinko julkisia hankintoja koskevia sääntöjä, koska väitteen mukaan osallistumisperusteet postitoimiluvan haltijan valintaa koskevaan tarjouskilpailuun suunniteltiin syrjivästi, Tšekki katsoo, että tarjouskilpailu ei ollut syrjivä vaan sen tarkoituksena oli päinvastoin mahdollistaa kaikkien postipalvelujen tarjoajien nimeäminen yleispalvelun tarjoajiksi.
- (107) Mitä tulee PNS:n väitteeseen, jonka mukaan Tšekin postille maksetaan liiallinen korvaus, koska niiden postitoimipaikkojen määrää, joita Tšekin posti ei hoitaisi, jos mitään velvoitetta ei olisi asetettu, oli tarkoituksellisesti muutettu niin, että se johti vältettyjen nettokustannusten korvausten suurempaan enimmäismäärään vuodesta 2018 lähtien, Tšekki väittää johdanto-osan 100 kappaleessa esittämiensä selitysten mukaisesti, että i) vaihtoehtoisen skenaarion mukainen suljettavien postitoimipaikkojen määrän muutos johtuu siitä, että velvoitteen mukaista postitoimipaikkojen määrää on suurennettu, ii) suljettujen postitoimipaikkojen määrä on määritetty vaihtoehtoisessa skenaariossa oikein ja iii) Tšekin postin verkon yleinen toiminta ja kehitys ovat markkinasuuntausten mukaisia.
- (108) Tšekki kiistää PNS:n väitteen, jonka mukaan helmikuussa 2020 käyttöön otettu Tšekin postin kahden nopeuden jakelu (ensimmäinen luokka D + 1 ja toinen luokka D + n) rikkoo velvoitetta taata postin jakelu joka arkipäivä, ja esittää seuraavaa: i) Tšekin posti on edelleen velvollinen takaamaan toimituksen mihin tahansa osoitteeseen joka arkipäivä, jos asiakkaat sitä pyytävät, ii) asiakkaat esittävät tämän pyynnön maksamalla ensimmäisen luokan postinjakelusta, jolloin postilähetykset jaetaan D + 1 -menetelmän mukaisesti, ja iii) Tšekin postin tarjoamien palvelujen muuttaminen kahden nopeuden jakeluksi ja siitä aiheutuvat kustannussäästöt otettiin asianmukaisesti huomioon määritettäessä arviota nettokustannuksista tätä ilmoitusta varten.

- (109) Mitä tulee PNS:n väitteeseen, jonka mukaan Tšekin posti käyttää yleispalveluvelvoitekorvausta väärin rahoittaakseen yleispalveluvelvoitteen ulkopuolisia palveluja ja tarjotakseen muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja erittäin alhaisin hinnoin, Tšekki katsoo, että PNS:n esittämä kahden palvelun eli "toisen luokan yleisen postilähetysten" ja "suorapostituksen" välinen hintavertailuesimerkki tämän väitteen havainnollistamiseksi ei ole asianmukainen. "Yleinen postilähetys" (obycejně psaní) on kenen tahansa käytettävissä. Se voidaan lähettää toimittamalla mihin tahansa Tšekin postin postitoimipaikkaan tai pudottamalla postilaatikkoon, eikä yksittäisillä postilähetyksillä ole vähimmäismäärää⁽⁴¹⁾. Sen sijaan "suorapostitus" (obchodní psaní) on tarkoitettu joukkolähetysten postittajille, joiden tietyn postilähetysten vähimmäismäärä on 500 samankokoista kappaletta. Tällöin niiden on oltava esikäsiteltyjä (lajiteltuja ja niputettuja) sopimuksessa ennalta asetettujen vaatimusten mukaisesti. Lisäksi nämä postilähetykset voivat sisältää ainoastaan sanomalehtiä, aikakauslehtiä, kirjoja, esitteitä, luetteloita, lehtisiä tai painotuotteita, tietoja, jotka on tarkoitettu asiakas- ja kanta-asiakasklubien jäsenille, tai muuta viestintää, jonka tarkoituksena on kerätä varoja tai muita resursseja järjestöjen tai yksilöiden yleisen edun mukaiseen toimintaan. Näiden kahden palvelun hintaero kuvastaa edellä mainittuja laatu- ja yritysresurssien eroja kunkin palvelun tuottamisessa. Tšekki muistuttaa myös unionin yleisen tuomioistuimen asiassa První novínová společnost antamasta tuomiosta⁽⁴²⁾. Siinä todetaan, että SGEL-puitteet eivät millään tavoin estä yleispalveluvelvoitteen täyttävää toimijaa kohdentamasta tätä tarkoitusta varten maksettua korvausta vapaasti muihin palveluihin.
- (110) Tšekki kiistää PNS:n väitteet, joiden mukaan i) muiden kuin yleishyödyllisten palvelujen kustannukset kohdistetaan virheellisesti Tšekin viranomaisten määrittelemään yleispalveluvelvoitteeseen, ja näin luodaan käsitys, että yleispalveluvelvoitteen tarjoaminen on merkittävä taloudellinen rasite Tšekin postille, ii) kustannusten ja tulojen eriytettyä kirjanpitoa koskevat säännöt ovat kokonaan postitoimiluvan haltijan harkintavallassa ja iii) CTO ei tutki millään tavoin, ovatko kohdistussäännöt (avaimet) asiasisällöltään oikeita. Tšekki väittää, että Tšekin postitoimiluvan haltijoiden on toimitettava kohdistussäännöt Tšekin postipalvelulain 33 a §:n 4 momentin nojalla hyväksyttäväksi CTO:lle. Postipalvelulaissa säädetään myös CTO:n toimivallasta tutkia ja hyväksyä nämä säännöt. Hyväksytyt kohdistussäännöt sisältävät yksityiskohtaisen kuvauksen periaatteesta, joka koskee liikekirjanpidon sisältämien kustannusten ja tulojen kohdistamista sillä yksityiskohtatasolla, jota postitoimiluvan haltijoilta edellytetään kustannusten ja tulojen eriytetyn kirjanpidon osalta postipalvelulain ja kyseisen lain täytäntöönpanosta annetun asetuksen nro 465/2012 mukaisesti. Edellä esitetyn perusteella Tšekki katsoo, että Tšekin postin Tšekin viranomaisten määrittelemää yleispalveluvelvoitetta koskeva kirjanpito ja muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja koskeva kirjanpito ovat asianmukaisesti eriytettyjä.
- (111) Lopuksi Tšekki toteaa johdanto-osan 71 kappaleessa esitetyistä PNS:n väitteistä, joiden mukaan Tšekin posti käyttää varoja "kohtuuttomasti, tarpeettomasti ja tehottomasti" epäilyttävien sopimusten, liiketoimien ja olosuhteiden yhteydessä, että sen perustaja eli sisäministeriö seuraa Tšekin postin menojen tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Lisäksi Tšekin posti on samanaikaisesti ottanut käyttöön oman sisäisen, yrityksen sääntöjen noudattamista koskevan ohjelmansa korruption ja muiden väärinkäytösten torjumiseksi⁽⁴³⁾. Silloin kun kaikista toimenpiteistä huolimatta epäillään, että tietyn sopimuksen myöntämisessä on sovellettu sopimattomia menettelyjä, asiaa käsittelevät toimivaltaiset viranomaiset, kuten Prahan alioikeus.

7. TOIMENPITEEN ARVIOINTI

7.1 Tuen olemassaolo

- (112) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan "jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan".
- (113) Tästä seuraa, että toimenpide katsotaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi, jos se täyttää seuraavat neljä kumulatiivista edellytystä: i) toimenpide on jäsenvaltion toteuttama, ja se rahoitetaan valtion varoista, ii) siitä on taloudellista etua yrityksille, iii) etu on valikoiva ja iv) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

⁽⁴¹⁾ Palvelun yksityiskohtainen kuvaus on osoitteessa <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/psani/cr/obycejne-psani#popis>

⁽⁴²⁾ Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15.10.2020, První novínová společnost v. komissio, T-316/18, ECLI:EU:T:2020:489, 202 kohta.

⁽⁴³⁾ <https://www.ceskaposta.cz/o-ceske-poste/profil/compliance-v-cp>

7.2 Valtion toteuttama tuki ja valtion varojen olemassaolo

- (114) Jotta toimenpidettä voidaan pitää valtiontukena, sen on oltava valtion toteuttama ja suoraan tai välillisesti peräisin valtion varoista.
- (115) Tšekki maksaa Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta maksettavan korvauksen omasta talousarviostaan, ja korvausta hallinnoi Tšekki. CTO määrittää korvauksen määrän postipalvelulaissa säädetyn menettelyn mukaisesti (ks. 8.2.2 kohta).
- (116) Näin ollen Tšekin postille sen yleispalveluvelvoitteen täyttämisestä myönnetty korvaus on valtion toteuttama ja myönnetään valtion varoista.

7.3 Yritykselle myönnetty tuki

- (117) Julkisten varojen myöntäminen voidaan katsoa valtiontueksi ainoastaan, jos edunsaaja on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yritys. Unionin tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että yritykset ovat yksiköitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa ⁽⁴⁴⁾. Yksikön määrittäminen yritykseksi riippuu näin ollen yksikön toiminnan luonteesta, eikä sillä ole mitään tekemistä sen kanssa, mikä oikeudellinen asema yksiköllä on tai miten sen toiminta rahoitetaan ⁽⁴⁵⁾. Toimintaa tulee yleensä pitää luonteeltaan taloudellisena silloin, kun kyse on tavaroiden ja palvelujen tarjoamisesta markkinoilla ⁽⁴⁶⁾. Yksikkö, joka harjoittaa sekä taloudellista että muuta kuin taloudellista toimintaa, katsotaan yritykseksi ainoastaan taloudellisen toimintansa osalta ⁽⁴⁷⁾.
- (118) Tässä tapauksessa Tšekin posti tarjoaa postipalveluja Tšekin postimarkkinoilla ja kilpailee muiden palveluntarjoajien kanssa. Postipalvelujen tarjoaminen kyseisillä markkinoilla on siis taloudellista toimintaa. Valtio maksaa Tšekin postille joidenkin palvelujen (Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen) tarjoamisesta korvauksen ja korvaa näin ollen sen taloudellista toimintaa. Tämän perusteella Tšekin postia on pidettävä yrityksenä kyseisillä toimenpiteillä rahoitetun toiminnan osalta.

7.4 Etu

- (119) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä ⁽⁴⁸⁾. Ainoastaan valtion toimenpiteen vaikutuksella yritykseen on merkitystä, ei sen syyllä tai tavoitteella ⁽⁴⁹⁾. Edusta on kyse aina, kun yrityksen taloudellinen tilanne paranee valtion toimenpiteen johdosta.
- (120) Yleispalveluvelvoitekorvauksen tarkoituksena on kattaa kokonaan tai osittain nettokustannukset, joita Tšekin postille aiheutuu Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen täyttämisestä. Ilman valtion toimenpidettä Tšekin postin olisi vastattava näistä kustannuksista itse. Tarkasteltavana oleva toimenpide vapauttaa Tšekin postin sen taloudellisesta toiminnasta aiheutuvista kustannuksista ja parantaa Tšekin postin taloudellista tilannetta. Näin ollen ja vaikuttamatta kysymykseen siitä, täyttääkö toimenpide yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-280/00 Altmark ⁽⁵⁰⁾ antamassa tuomiossa asetetut edellytykset, vaikuttaa ilmeiseltä, että arvioitavana oleva toimenpide antaa Tšekin postille edun.

⁽⁴⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 12.9.2000, Pavel Pavlov ym. v. Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 74 kohta.

⁽⁴⁵⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 23.4.1991, Höfner & Fritz Elser v. Macrotron GmbH, C-41/90, ECLI:EU:C:1991:161, 21 kohta, ja yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 12.9.2000, Pavel Pavlov ym. v. Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 74 kohta.

⁽⁴⁶⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 16.6.1987, komissio v. Italian tasavalta, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 kohta.

⁽⁴⁷⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 24.10.2002, Aéroports de Paris v. komissio, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, 74 kohta, ja yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 1.7.2008, Motosykletistiki Omospondia Ellados NPID (MOTOE) v. Elliniko Dimosio, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, 25 kohta. Ks. myös komission tiedonanto ”Euroopan unionin valtiontukisääntöjen soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen” (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 2), 9 kohta.

⁽⁴⁸⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.7.1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) ym. v. La Poste ym., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60 kohta, ja yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 29.4.1999, Espanjan kuningaskunta v. komissio, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41 kohta.

⁽⁴⁹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 2.7.1974, Italia v. komissio, C-173/73, ECLI:EU:T:1974:71, 13 kohta.

⁽⁵⁰⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 24.7.2003, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

Altmark-kriteerien täyttyminen

- (121) Altmark-tuomiossa vahvistetut neljä kriteeriä täyttävälle yritykselle myönnetyn julkisen palvelun korvauksen ei katsota antavan taloudellista etua, joten se ei ole valtiontukea. Nämä neljä kumulatiivista kriteeriä ovat seuraavat:
- a) Edunsaajayrityksen tehtävänä on tosiasiaassa julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen, ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi.
 - b) Parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi.
 - c) Korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kohtuullinen voitto.
 - d) Silloin, kun julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä vastaavaa yritystä ei tietyssä konkreettisessa tapauksessa valita sellaisessa julkisissa hankintoja koskevassa menettelyssä, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, tarvittavan korvauksen taso on määritettävä tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä kuljetusvälineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämisestä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto.
- (122) Tšekin viranomaiset myöntävät, että neljäs Altmark-kriteeri ei täyty Tšekin postille tarkastuksen kohteena olevalla kaudella myönnetyn korvauksen osalta. Myös komissio katsoo, että neljäs Altmark-kriteeri ei täyty, koska ei ole olemassa julkista hankintamenettelyä, jonka avulla voitaisiin valita tarjoaja, joka pystyy tarjoamaan palvelun yhteisölle mahdollisimman pienin kustannuksin⁽⁵¹⁾. Tšekin viranomaiset eivät ole myöskään pystyneet osoittamaan, että korvauksen taso määritettiin saman alan hyvin johdetun yrityksen kustannusten analyysin perusteella, kun otetaan huomioon tulot ja kohtuullinen voitto.
- (123) Koska neljä Altmark-kriteeriä ovat kumulatiivisia, korvauksen katsotaan muodostavan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun edun, jos jokin näistä kriteereistä ei täyty. Koska käsiteltävänä olevassa asiassa ainakaan yksi neljästä Altmark-kriteeristä ei täyty, komissio päätelee, että korvaus yleishyödyllisen palvelun tarjoamisesta antaa edun Tšekin postille.

7.5 Valikoivuus

- (124) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että ollakseen valtiontukea toimenpiteen on suosittava tiettyjä yrityksiä tai tuotannonaloja. Komissio toteaa, että yleispalveluvelvoitekorvaus myönnetään ainoastaan Tšekin postille. Koska käsiteltävänä oleva asia koskee yksittäistä tukitoimenpidettä, taloudellisen edun määrittäminen (ks. johdanto-osan 119–123 kappale) riittää tukemaan oletusta, että toimenpide on valikoiva⁽⁵²⁾. Missään tapauksessa ei näytä siltä, että muut samalla alalla tai muilla aloilla vastaavassa tosiasiallisessa ja oikeudellisessa tilanteessa olevat yritykset saisivat saman edun. Näin ollen toimenpide on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla valikoiva.

7.6 Vaikutus kauppaan ja kilpailun vääristyminen

- (125) Julkinen tuki yrityksille on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea silloin, kun se vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

⁽⁵¹⁾ Ks. tiedonanto ”Euroopan unionin valtiontukisääntöjen soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen” (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 4), 65 kohta.

⁽⁵²⁾ Ks. unionin tuomioistuimen tuomio 4.6.2015, komissio v. MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60 kohta, unionin tuomioistuimen tuomio 30.6.2016, Belgia v. komissio, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, 49 kohta, ja unionin tuomioistuimen tuomio 13.12.2017, Kreikka v. komissio, T-314/15, ECLI:EU:T:2017/903, 79 kohta.

- (126) Kilpailun vääristämisestä on todettava, että valtion myöntämän tuen katsotaan vääristävän tai uhkaavan vääristää kilpailua, kun se todennäköisesti vahvistaa tuensaajan kilpailuasemaa muihin kilpaileviin yrityksiin verrattuna ⁽⁵³⁾. Käytännössä kilpailun katsotaan vääristyvän, jos valtio antaa taloudellista etua yritykselle, joka kilpailee tai voisi kilpailla muiden yritysten kanssa kilpailulle avoimilla markkinoilla.
- (127) Kauppaan kohdistuvien vaikutusten osalta voidaan todeta, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kaikki sisämarkkinoilla toimintaa harjoittavalle yritykselle myönnetty tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ⁽⁵⁴⁾. Valtiontuen yhteydessä tällaisia kauppaan kohdistuvia vaikutuksia ei voida sulkea pois ennalta sen vuoksi, että tarjotut palvelut ovat luonteeltaan paikallisia tai alueellisia. Vaikkei ole olemassa tiukkaa kynnysarvoa tai prosenttiosuutta, jonka alittuessa voitaisiin katsoa, ettei tuki vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, taloudellisen toiminnan rajallinen laajuus, joka voi ilmetä hyvin pienenä liikevaihtona, tekee jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvista vaikutuksista epätodennäköisempiä.
- (128) Tässä tapauksessa komissio toteaa, että Tšekin posti toimii Tšekin postimarkkinoilla, jotka on vapautettu 1. tammikuuta 2013. Tšekin posti siis kilpailee muiden palveluntarjoajien kanssa.
- (129) Tietty Tšekin postin kilpailijat, erityisesti pakettipalveluja tarjoavat kilpailijat, kuuluvat kansainvälisiin konserneihin, jotka toimivat myös muissa jäsenvaltioissa (esim. DPD).
- (130) Näin ollen postialalla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Tšekin postille myönnetty julkisen palvelun korvaus vahvistaa sen asemaa suhteessa muihin unionin sisäisessä kaupassa kilpaileviin postialan yrityksiin.
- (131) Komissio päätelee, että Tšekin postille Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen täyttämistä myönnetty korvaus saattaa vaikuttaa kauppaan ja vääristää kilpailua.

7.7 Pöytäkirja

- (132) Edellä esitetyn perusteella komissio päätelee, että Tšekin postille yleispalveluvelvoitteen täyttämistä kaudella 2018–2022 myönnetty korvaus täyttää SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa vahvistetut kriteerit, ja siksi toimenpide on mainitussa määräyksessä tarkoitettua valtiontukea.

7.8 Komissiolle ilmoitettujen tukitoimenpiteiden sääntöjenmukaisuus

- (133) Postipalvelulain 34 c ja 34 d §:n mukaan Tšekin postilla on oikeus saada nettokustannuksia vastaava vuotuinen korvaus (enintään 1,5 miljardia Tšekin korunaa, jos nettokustannukset ovat yli 1,5 miljardia Tšekin korunaa) sen jälkeen, kun CTO on todentanut Tšekin postin nettokustannukset. Postipalvelulain 34 c §:n 3 momentissa säädetään, että ”valtio korvaa [CTO:n] kautta alustavat nettokustannukset postitoimiluvan haltijalle”. Lisäksi postipalvelulain 34 d §:n 4 momentissa säädetään, että ”valtio maksaa [CTO:n] kautta postitoimiluvan haltijalle [alustavien nettokustannusten ja kohtuuttoman rasitteen aiheuttamien lopullisten nettokustannusten] välisen erotuksen”.
- (134) Sen jälkeen kun CTO on todentanut Tšekin postin nettokustannukset, Tšekin posti on jo kirjannut vuosien 2018–2022 vuotuisen korvauksen tileihinsä, vaikka kyseistä korvausta ei ole vielä maksettu ⁽⁵⁵⁾.
- (135) Näin ollen komissio katsoo, että yleispalveluvelvoitekorvaus on menettelyasetuksen 1 artiklan f alakohdassa tarkoitettua sääntöjenvastaista tukea.

⁽⁵³⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.9.1980, Philip Morris Holland BV v. komissio, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11 kohta, ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu neljäs jaosto) tuomio 15.6.2000, yhdistetyt asiat T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ja T-23/98, Alzetta Mauro ym. v. komissio, ECLI:EU:T:2000:151, 80 kohta.

⁽⁵⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.9.1980, Philip Morris Holland BV v. komissio, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11 ja 12 kohta, ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 30.4.1998, Het Vlaamse Gewest v. Euroopan yhteisöjen komissio, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77, 48–50 kohta.

⁽⁵⁵⁾ Maksu edellyttää komission hyväksyntää (ks. postipalvelulain 34 e §, jonka mukaan [CTO] ei saa siirtää varoja väliaikaisten nettokustannusten tai kohtuuttoman taloudellisen rasitteen kattamiseksi, ennen kuin Euroopan komissio on päättänyt niiden tukikelpoisuudesta).

8. SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI

8.1 Soveltuvuus sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan perusteella

- (136) Koska Tšekin postille maksettu yleispalveluvelvoitekorvaus on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, on tutkittava sen soveltuvuus sisämarkkinoille.
- (137) Tšekin viranomaiset katsovat, että yleispalveluvelvoitekorvaus on korvaus yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen suorittamisesta. Siksi tällaisen korvauksen soveltuvuutta sisämarkkinoille on arvioitava SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan perusteella.
- (138) SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa: ”Yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sekä fiskaalisiin monopoleihin sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa unionin etujen kanssa.”
- (139) Tämän määräyksen mukaan komissio voi julistaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista maksettavan korvauksen sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos tietyt edellytykset täyttyvät. Komissio on vahvistanut SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan soveltamista koskevat edellytykset yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevassa vuoden 2012 päätöksessä ⁽⁵⁶⁾ ja vuoden 2012 SGEI-puitteissa.
- (140) Tšekin viranomaiset ovat ilmoittaneet enintään 1 500 miljoonan Tšekin korunan (55,5 miljoonaa euroa) korvauksista vuodessa. Jos Tšekin postille myönnettävä korvaus on yli 15 miljoonaa euroa vuodessa, kyseinen korvaus ei kuulu yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevan vuoden 2012 päätöksen soveltamisalaan, kuten sen 2 artiklassa säädetään.
- (141) Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevan vuoden 2012 päätöksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävä valtiontuki voidaan julistaa SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaiseksi, jos se on välttämätöntä kyseessä olevan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamiseksi eikä vaikuta kaupan kehitykseen tavalla, joka on ristiriidassa unionin etujen kanssa ⁽⁵⁷⁾. Tältä osin vuoden 2012 SGEI-puitteissa vahvistetaan suuntaviivat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista maksettavan korvauksen sisämarkkinoille soveltuvuuden arvioimiselle.

8.2 Vuoden 2012 SGEI-puitteiden noudattaminen

- (142) Tšekin postille myönnetyn yleispalveluvelvoitekorvauksen soveltuvuutta yhteismarkkinoille voidaan arvioida sen perusteella, täyttääkö se vuoden 2012 SGEI-puitteissa kuvatut ehdot. Nämä ehdot luetellaan jäljempänä.

8.2.1. SEUT-sopimuksen 106 artiklassa tarkoitettu varsinainen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu

- (143) Kuten yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista annetun komission tiedonannon ⁽⁵⁸⁾ 46 kohdassa todetaan, jäsenvaltioilla on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviksi palveluiksi luokiteltavien palvelujen luonteen suhteen laaja harkintavalta. Komission toimivalta rajoittuu sen tarkastamiseen, onko harkintavaltaa käytetty ilman ilmeisiä virheitä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun määrittelyssä, ja korvaukseen mahdollisesti liittyvän valtiontuen arviointiin. Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 56 kohdassa vahvistetaan jäsenvaltioiden laaja harkintavalta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen määrittelyssä.
- (144) Jotta voidaan osoittaa, että korvaus myönnetään aidosta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta, ”jäsenvaltioiden olisi osoitettava [myöntäessään korvausta SGEI-puitteiden ⁽⁵⁹⁾ mukaisesti], että ne ovat harkinneet asianmukaisella tavalla julkisen palvelun tarvetta käyttämällä julkista kuulemistä tai muita asianmukaisia välineitä käyttäjien ja palveluntarjoajien etujen huomioon ottamiseksi”.

⁽⁵⁶⁾ Komission päätös, annettu 20 päivänä joulukuuta 2011, ”Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen” (EUVL L 7, 11.1.2012, s. 3).

⁽⁵⁷⁾ Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 11 kohta.

⁽⁵⁸⁾ Komission tiedonanto ”Euroopan unionin valtiontukisääntöjen soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta myönnettävään korvaukseen” (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 4).

⁽⁵⁹⁾ Ks. vuoden 2012 SGEI-puitteiden 14 kohta.

- (145) Direktiivin 97/67/EY 3 artiklassa määritelty yleispalveluvelvoite tunnustetaan aidoksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi ⁽⁶⁰⁾. Näin ollen jäsenvaltioiden ei tarvitse todistaa julkisen kuulemisen tai muiden asianmukaisten välineiden avulla, että ne ovat ottaneet huomioon julkisen palvelun tarpeet antaessaan palveluntarjoajalle kyseisessä 3 artiklassa määritellyn yleispalveluvelvoitteen.
- (146) Kuten johdanto-osan 22 kappaleessa kuvataan, Tšekin postille annettu yleispalveluvelvoite on kuitenkin laajempi kuin direktiivin 97/67/EY 3 artiklassa kuvatut palvelut. Tšekin viranomaisten määrittelemään yleispalveluvelvoitteeseen sisältyvät erityisesti kyseisessä säännöksessä määritellyt postipalvelut, jäljempänä 'yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät postipalvelut', sekä postiosoituspalvelut, joita ei ole lueteltu kyseisessä säännöksessä ja joihin viitataan direktiivissä 2008/6/EY lisä- tai täydentävinä palveluina, jotka voidaan asettaa saataville kansallisella tasolla.
- (147) Tšekin viranomaiset selittivät, että koska postiosoituspalvelut ovat kannattavia, postiosoitusten sisällyttäminen yleispalveluvelvoitteen soveltamisalaan ei lisää nettokustannuksia vaan päinvastoin vaikuttaa myönteisesti yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten määrään (vähentää niiden määrää). Tšekin viranomaiset selittivät myös, että postiosoituspalvelut eivät ole yksinoikeus. Ne ovat palveluja, jotka ovat tiettyjen maksujen maksamiseen liittyvien kansalaisten ja viranomaisten tarpeiden kannalta välttämättömiä. Postipalvelulain näkökulmasta postiosoituspalvelut ovat osa yleispalveluvelvoitetta ja velvoite tarjota postiosoituspalveluja voidaan asettaa erikseen tai yhdessä muiden peruspostipalvelujen kanssa.
- (148) Komissio katsoo, että postiosoituspalvelut eivät kuulu direktiivin 97/67/EY 3 artiklassa määriteltyjen yleishyödyllisten palvelujen soveltamisalaan. Direktiivin 2008/6/EY johdanto-osan 30 kappaleen mukaan jäsenvaltiot voivat päättää asettaa alueellaan yleisön saataville lisä- tai täydentäviä palveluja, kuten postiosoituspalveluja, lukuun ottamatta direktiivissä 97/67/EY määriteltyjä yleispalveluvelvoitteisiin liittyviä palveluja. Jäsenvaltiot voivat asettaa yleispalvelun tarjoajalle tällaisten palvelujen tarjoamista koskevia velvoitteita.
- (149) Komissio toteaa, että CTO päätti luokitella postipalvelut ja postiosoituspalvelut, jotka kuuluivat yleispalveluvelvoitteen piiriin, aidoksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviksi palveluiksi vuonna 2016 säännöllisen viisivuotistarkastuksen yhteydessä ottaen huomioon tuolloin eli vuonna 2016 vallinneet markkinaolosuhteet. Zásilkovna ja PNS eivät vuoden 2016 tarkastuksen yhteydessä vastustaneet tällaisten posti- ja postiosoituspalvelujen yleistä tarvetta. Ne eivät myöskään vastustaneet CTO:n päätöstä asettaa kyseisiä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palveluja koskeva velvoite markkinoiden toimintapuutteen vuoksi.
- (150) Johdanto-osan 57 ja 58 kappaleessa esitettyjen Zásilkovnan väitteiden sekä johdanto-osan 64 ja 65 kappaleessa esitettyjen PNS:n väitteiden, joiden mukaan nykyisten markkinaolosuhteiden perusteella posti- tai postiosoituspalveluissa ei ole toimintapuutetta markkinoilla, osalta komissio toteaa, että Tšekin viranomaisilla on harkintavalta järjestää ja varmistaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoaminen. Tätä varten Tšekin viranomaiset ovat laatineet sekä postipalveluja että postiosoituspalveluja koskevan säännöllisen viisivuotistarkastuksen, jonka perusteella ne arvioivat julkisia tarpeita ja markkinaolosuhteita tarkastuksen ajankohtana. Vuonna 2016 tehtiin tarkastus, jossa arvioitiin tarvetta asettaa kumpaakin palvelua koskeva velvoite kuluvalle kaudella 2018–2022 ja todettiin, että sekä posti- että postiosoituspalveluissa oli markkinoiden toimintapuute. Kauden 2023–2027 tilannetta koskevassa vuoden 2021 tarkastuksessa otettiin huomioon markkinoiden nykyinen tilanne sekä mahdollinen tuleva kehitys.
- (151) Kuten direktiivin 2008/6/EY johdanto-osan 4–8 kappaleessa todetaan, direktiivin 97/67/EY 3 artiklan mukaisesti määritellyt postiyhteisöpalvelut tunnustetaan aidoksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi ⁽⁶¹⁾. Koska Tšekin viranomaisten määrittelemään yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvat postipalvelut täyttävät direktiivissä 97/67/EY asetetut vaatimukset, komissio katsoo, että Tšekin ei tarvitse osoittaa ottaneensa huomioon julkisen palvelun tarpeita julkisen kuulemisen tai muiden asianmukaisten välineiden avulla. Sen vuoksi komissio katsoo, että nämä palvelut täyttävät SGEI-puitteiden 14 kohdan vaatimukset.

⁽⁶⁰⁾ Esimerkiksi direktiivin 97/67/EY 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: "Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että käyttäjillä on oikeus yleispalveluun, johon sisältyy tietyn laatuisten postipalvelujen pysyvä tarjonta kaikille käyttäjille kohtuullisin hinnoin jäsenvaltioiden koko alueella."

⁽⁶¹⁾ Esimerkiksi postipalveludirektiivin 3 artiklan 1 kohdassa todetaan seuraavaa: "Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että käyttäjillä on oikeus yleispalveluun, johon sisältyy tietyn laatuisten postipalvelujen pysyvä tarjonta kaikille käyttäjille kohtuullisin hinnoin jäsenvaltioiden koko alueella."

- (152) Komissio katsoo, että Tšekki on osoittanut ottaneensa postiosoituspalveluihin liittyvät julkisen palvelun tarpeet huomioon julkisen kuulemisen tai muiden asianmukaisten välineiden avulla, kuten johdanto-osan 73, 81, 95, 96 ja 103–105 kappaleessa kerrotaan. Komissio katsoo tutkintamenettelyn aikana toimitettujen tietojen perusteella, että Tšekin postin tarjoama postiosoituspalvelu on aito yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, jäljempänä 'yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä postiosoituspalvelu'. Tšekin viranomaiset selittivät erityisesti, että markkinoilla saatavilla olevat samankaltaiset palvelut eivät täyttäneet toimitusta, alueellista soveltamisalaa tai kohtuullista hintaa koskevia vaatimuksia. Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että vuoden 2012 SGEI-puitteiden 14 kohdan vaatimus täyttyy postiosoitusten osalta.

8.2.2 Julkisen palvelun velvoitteet ja korvauksen laskentaa koskevat säännöt täsmentävän toimeksiantoasiakirjan tarve

- (153) Kuten vuoden 2012 SGEI-puitteiden 15 kohdassa todetaan, vastuu SEUT-sopimuksen 106 artiklassa tarkoitetun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta on annettava kyseiselle yritykselle yhdellä tai useammalla virallisella asiakirjalla. Kuten vuoden 2012 SGEI-puitteiden 16 kohdassa edellytetään, näissä toimeksiantoasiakirjoissa on määritettävä erityisesti

- a) julkisen palvelun velvoitteiden sisältö ja kesto,
- b) asianomainen yritys ja tarvittaessa kyseinen alue,
- c) toimeksiantavan viranomaisen yritykselle mahdollisesti myöntämien yksinoikeuksien luonne,
- d) korvausmenetelmä ja korvauksen laskennassa, seurannassa ja tarkastamisessa käytettävät parametrit,
- e) järjestelyt liiallisten korvausten välttämiseksi ja perimiseksi takaisin.

- (154) Tšekin posti nimettiin CTO:n päätöksellä yleispalveluvelvoitteen tarjoajaksi 1. tammikuuta 2018 ja 31. joulukuuta 2022 väliseksi ajaksi (ks. johdanto-osan 21 kappale). Tšekin postin toimeksiannossa määritellään julkisten palvelujen velvoitteen sisältö ja asianomainen alue (ks. johdanto-osan 22 ja 23 kappale). Korvausmekanismista ja korvauksen laskentamenetelmästä säädetään postipalvelulaissa, kuten 2.4.2 kohdassa on kuvattu.

- (155) Tšekin viranomaiset ovat vahvistaneet, että Tšekin postilla ei ole yksinoikeutta sille direktiivin 97/67/EY 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyihin postipalveluihin. Liiallisten korvausten välttämistä ja takaisinperintää koskevien järjestelyjen osalta korvausmekanismilla varmistetaan, että korvaus lasketaan ja tarkastetaan jälkikäteen, mikä estää sen, että Tšekin posti saisi liiallisen korvauksen (ks. 8.2.10 kohta).

- (156) Johdanto-osan 35 ja 42 kappaleessa esitetyistä kantelijoiden väitteistä, joiden mukaan Tšekin posti on rikkonut SGEI-puitteissa ja direktiivissä 97/67/EY asetettuja avoimuusvaatimuksia, koska se ei ole julkaissut vältettyjen nettokustannusten laskelmia, komissio toteaa, että SGEI-puitteiden 60 kohdassa esitetyt avoimuusvaatimukset koskevat i) julkisen kuulemisen tuloksia tai muita asianmukaisia välineitä, ii) julkisen palvelun velvoitteiden sisältöä ja kestoja, iii) asianomaista yritystä ja tarvittaessa aluetta ja iv) yritykselle vuosittain myönnettäviä tukimääriä. Direktiivin 97/67/EY 7 artiklan 5 kohdassa säädetään, että kun jäsenvaltio päättää ottaa käyttöön mekanismin korvausten maksamiseksi yleispalvelun tarjoajille julkisista varoista, tällaisen päätöksen olisi perustuttava objektiivisiin ja todennettavissa oleviin kriteereihin ja se olisi julkistettava. Siksi SGEI-puitteissa tai direktiivissä 97/67/EY ei edellytetä, että vältettyjen nettokustannusten laskelmat olisi asetettava yleisön saataville. Kuten johdanto-osan 155 kappaleessa jo selitettiin, korvauksen laskemisessa käytetty mekanismi ja parametrit vahvistetaan postipalvelulaissa, joten ne ovat yleisön saatavilla. Näin ollen komissio katsoo, että kantelijoiden esittämät väitteet ovat perusteettomia.

- (157) Komissio toteaa lisäksi, että Tšekin postille annettu Tšekin viranomaisten määrittelemä yleispalveluvelvoite koostuu kahdesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta: direktiivissä 97/67/EY tarkoitetusta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä postipalvelusta ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä postiosoituspalvelusta. Toimeksiantoasiakirjassa kuvataan julkisen palvelun velvoitteiden sisältö ja kesto, asianomainen yritys ja tarvittaessa kyseinen alue sekä yritykselle vuosittain kummankin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun osalta myönnetyn tuen määrät. Komissio katsoo, että se, että sama toimeksiantoasiakirja koskee kumpaakin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua, ei ole SGEI-puitteissa tai direktiivissä 97/67/EY säädettyjen avoimuusvaatimusten vastaista.

- (158) Lopuksi komissio katsoo, että Tšekin postin toimeksianto kaudelle 2018–2022 vastaa vuoden 2012 SGEL-puitteiden vaatimuksia.

8.2.3 Toimeksiannon kesto

- (159) Kuten vuoden 2012 SGEL-puitteiden 2.4 kohdassa todetaan, "[t]oimeksiannon kesto olisi perusteltava objektiivisilla kriteereillä, kuten tarpeella kuolettaa kiinteä käyttöomaisuus, joka ei ole siirrettävissä. Toimeksiannon kesto ei periaatteessa saisi ylittää sitä ajanjaksoa, joka tarvitaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamiseksi välttämättömien merkittävimpien omaisuuserien kuolettamiseksi."
- (160) CTO on nimennyt Tšekin postin yleispalveluvelvoitteen tarjoajaksi 1. tammikuuta 2018 ja 31. joulukuuta 2022 väliseksi ajaksi eli viideksi vuodeksi.
- (161) Tšekin viranomaisten mukaan toimeksiannon kesto määritettiin direktiivin 97/67/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja siinä edellytetään, että nimeämiskauden kesto on riittävä investointien takaisin saamiseksi.
- (162) Tšekin viranomaiset ovat selittäneet, että Tšekin postin toimeksiannon viiden vuoden kesto voidaan perustella yleispalveluvelvoitteen täyttämiseen tarvittavien merkittävimpien omaisuuserien odotettavissa olevalla poistoajalla. Tšekin postin yleishyödyllisen palvelun tarjoamisen varmistamiseksi käyttöomaisuuteen tekemien investointien poistoajat kirjanpidossa vaihtelevat (ks. taulukko 4). Tšekin viranomaiset selittivät myös, että Tšekissä jokaisen yrityksen on laadittava kirjanpitolain (laki 563/1991 Kok.) 28 §:n 6 momentin mukainen poistosuunnitelma. Kirjanpitolaissa ei määritellä kullekin omaisuuslajille tarkkaa poistoaikaa. Poistoajan tulisi kuitenkin vastata käyttöaikaa, koska kirjanpitotietojen tulee antaa luotettava kuva todellisuudesta. Poistoajan tarkastaa myös tilintarkastaja. Yritykset julkaisevat poistosuunnitelman tilinpäätöksessään, ja suunnitelma olisi päivitettävä vuosittain. Odotetun poistoajan määrittämisen tietolähteenä käytettiin Tšekin postin tilinpäätöstä. Toimeksiannon kesto määräytyy joka tapauksessa postitoimiluvan myöntämismenettelyn alkaessa eli ennen kuin postitoimilupa myönnetään tietyille postipalvelujen tarjoajalle. Viisi vuotta on vakioaika, jonka Tšekin viranomaiset ovat vahvistaneet yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen järjestämistä ja tarjoamisen varmistamista koskevien menettelyjensä yhteydessä ottaen huomioon markkinoiden kehityksen ja yhteiskunnalliset tarpeet. Lisäksi Tšekin viranomaiset väittävät, että toimeksiannon kesto on yhdenmukainen muiden jäsenvaltioiden käytännön kanssa ⁽⁶²⁾.
- (163) Kun otetaan huomioon johdanto-osan 59 kappaleessa esitetty Zásilkovnan väite, jonka mukaan toimeksiannon keston määrittämisessä käytettävät poistoajat ovat perusteettomia, koska ei ole selvää, mitkä menettelyn aloittamista koskevan päätöksen taulukossa 1 luetelluista omaisuuseristä on tarkoitus rahoittaa yleispalveluvelvoitekorvauksesta, milloin ne on ostettu tai milloin niiden poistoaika on päättynyt, komissio toteaa, että toimeksiannon kesto on vahvistettu etukäteen niiden menettelyjen yhteydessä, jotka Tšekki on toteuttanut yleispalveluvelvoitteen tarjoamisen järjestämiseksi ja varmistamiseksi, ja asetettu etukäteen postipalvelujen tarjoajan valintaa koskevan alkuperäisen tarjouksen yhteydessä. Näin ollen se on asetettu ja vahvistettu ennen kuin postitoimiluvan haltija oli tiedossa. Ei myöskään ole realistista, että tuen myöntävä viranomainen tietäisi etukäteen kaikkien tarjousskilpailuun mahdollisesti osallistuvien postipalvelujen tarjoajien kaikkien omaisuuserien poistoaikojen pituudet toimeksiannon keston määrittämiseksi. Omaisuuserien poistoaikaa käytetään toimeksiannon keston määrittämisessä vain viitteenä. Poistoja ei oteta huomioon vältetyissä nettokustannuksissa, koska ne eivät vastaa todellisia kustannuksia vaan ainoastaan verotustarkoituksiin käytettäviä muita kuin käteiskuluja. Oikeuskäytännön ⁽⁶³⁾ mukaan Tšekin postilla on vapaus käyttää yleispalveluvelvoitekorvausta mihin tahansa tarkoitukseen. Vältettyjen nettokustannusten laskelmissa ei kuitenkaan oteta huomioon investointikustannuksia, kuten Tšekin postin toiminnan muutokseen tosiasiallisesta skenaariosta vaihtoehtoiseen skenaarioon liittyviä omaisuuserien hankintakustannuksia, eikä niillä siksi ole vaikutusta yleispalveluvelvoitekorvaukseen.

⁽⁶²⁾ Tšekin viranomaiset viittaavat Ranskaan (La Poste), Italiaan (Poste Italiane), Espanjaan (Correos) ja Kreikkaan (ELTA), joissa toimeksiannon kesto on enintään 15 vuotta.

⁽⁶³⁾ Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15.10.2020, První novinová společnost v. komissio, T-316/18, ECLI:EU:T:2020:489, 202 kohta.

Taulukko 4

Tšekin postin (yleispalveluvelvoitteen täyttämiseen tarvittavien) omaisuuserien poistoajat

Omaisuuseri	Poisto aika (vuotta)
Rakennukset	30–45
Ajoneuvot	6
Rautatiekuljetukset	15
IT-keskus	4–6
IT-vähittäismyynti	3–6
Toimistokoneet	4–6
Varastokoneet	4–6
Palvelutiskin koneet	3–8
Huonekalut	6
Rakennusten lisävarusteet	6–12
Käsittelytekniikka	5–12
Kassakaapit ja muut turvallisuuteen liittyvät laitteet ja tavarat	5–20
Lajittelukoneet	10

- (164) Vuoden 2012 SGEL-puitteiden 2.4 kohdan mukaan toimeksiannon kesto olisi perusteltava objektiivisilla kriteereillä, eikä se periaatteessa saisi ylittää sitä ajanjaksoa, joka tarvitaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamiseksi välttämättömien merkittävimpien omaisuuserien kuolettamiseksi. Komissio katsoo, että yleispalveluvelvoitteen antaminen viideksi vuodeksi on perusteltua, ja viittaa kummankin yleispalveluvelvoitteeseen sisältyvän yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamiseen vaadittavien merkittävimpien omaisuuserien poistoaikaan. Taulukko 4 osoittaa, että Tšekin postin useimpien sellaisten omaisuuserien poistoaika, joita tarvitaan yleispalveluvelvoitteen täyttämiseen, on yli viisi vuotta. Lisäksi toimeksiannon kesto vahvistetaan etukäteen ottaen huomioon kyseisiin omaisuuseriin tavallisesti käytetyt poistoajat riippumatta yleispalveluvelvoitteen tarjoajan valinnasta. Näin ollen komissio katsoo, että Tšekin viranomaiset ovat perustelleet toimeksiannon keston riittävällä tavalla.

8.2.4 Direktiivin 2006/111/EY noudattaminen

- (165) Vuoden 2012 SGEL-puitteiden 18 kohdan mukaan ”tuki katsotaan sisämarkkinoille soveltuvaksi SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan perusteella ainoastaan silloin, kun yritys noudattaa soveltuvin osin [jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta sekä tiettyjen yritysten taloudellisen toiminnan avoimuudesta annettua] direktiiviä 2006/111/EY ⁽⁶⁴⁾”.
- (166) Lisäksi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien vuoden 2012 puitteiden 44 kohdassa edellytetään seuraavaa: ”Jos yritys harjoittaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisen lisäksi muuta toimintaa, sisäisessä kirjanpidossa on eriteltävä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen ja muiden palvelujen tuottamisesta syntyneet menot ja tulot 31 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.”

⁽⁶⁴⁾ Komission direktiivi 2006/111/EY, annettu 16 päivänä marraskuuta 2006, jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta sekä tiettyjen yritysten taloudellisen toiminnan avoimuudesta (EUVL L 318, 17.11.2006, s. 17).

- (167) Postipalvelulain 33 a §:ssä säädetään, että postitoimiluvan haltijan on pidettävä eriytettyä kirjanpitoa sen yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvien yksittäisten palvelujen (sekä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postipalvelun että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun) tuottamiseen liittyvistä kustannuksista ja tuloista ja muihin palveluihin liittyvistä kustannuksista ja tuloista. Lisäksi lain mukaan eriytettyä kirjanpitoa koskevasta menetelmästä on säädettävä täytäntöönpanoasetuksella ja riippumattoman tilintarkastajan on tarkastettava kirjanpito vuosittain.
- (168) CTO on hyväksynyt täytäntöönpanoasetuksen ⁽⁶⁵⁾. Sen 1 §:ssä säädetään, että suorat kustannukset on kohdistettava suoraan siihen liittyvään palveluun, kun taas välilliset tai yhteiset kustannukset kohdistetaan syy-yhteyden perusteella asianomaisiin prosesseihin, toimintoihin tai palveluihin. Kuten postipalvelulain 33 a §:ssä säädetään, Tšekin postin ehdottamien yhteisten kustannusten jakamista koskevien erityissääntöjen on oltava CTO:n hyväksymiä.
- (169) Tšekin postin eriytetty kirjanpitojärjestelmä ja kustannusten kohdistamismenetelmä perustuvat erityisesti toimintoperusteiseen kustannuslaskentaan (ABC). Ensimmäisessä vaiheessa kustannukset kohdistetaan kustannuspaikkoihin, kuten postitoimipaikkaan, varastoon tai lajittelukeskukseen. Kustannukset kohdistetaan kustannuspaikkoihin kunkin erikseen kirjattavan toiminnon osalta. Tšekin postin kirjanpitojärjestelmässä on tällä hetkellä noin 5 740 kustannuspaikkaa. Kustannuserät, joita ei kirjata käyttökustannuspaikkoihin (esim. arvonnalisävero ja yleiskustannukset), kohdistetaan käyttökustannuspaikkojen tasolla tehdyn laskennan jälkeen ennalta hyväksyttyjen sääntöjen mukaisesti. Näiden kustannusten kohdistaminen on suhteessa suorien kustannusten kohdistamiseen.
- (170) Tšekin viranomaiset ovat selittäneet, että riippumaton ammattiyritys tarkastaa kirjanpidon eriyttämisen. Tilintarkastajan on vahvistettava, että postitoimiluvan haltija on noudattanut kirjanpitokäytännössä hyväksytyjä sääntöjä ja että kirjanpidon eriyttämisen vuositulokset ovat virheettömiä. Lisäksi Tšekki on toimittanut vuosilta 2018–2020 riippumattoman tilintarkastajan kertomukset, joissa vahvistetaan, että Tšekin postin sisäinen kirjanpito on direktiivin 97/67/EY, kansallisen lainsäädännön ja CTO:n hyväksymien sääntöjen mukainen ja soveltuu siten sille annetun yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten määrittämiseen.
- (171) PNS väittää johdanto-osan 70 kappaleessa, että Tšekin posti ei eriytä kirjanpitoja asianmukaisesti vaan kohdistaa virheellisesti muihin kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisiin palveluihin liittyviä kustannuksia Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen mukaisiin palveluihin liittyviin kustannuksiin ja ristiintukee näin muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujen tappioita. PNS väittää myös, että CTO ja tilintarkastaja eivät tutki tehokkaasti, onko kirjanpidon eriyttäminen tehty oikein tai ovatko kohdistamisperusteet olennaisilta osiltaan oikeita. Komissio katsoo Tšekin viranomaisten osoittaneen tässä asiassa, että Tšekin postin kirjanpito- ja kustannusten kohdistusjärjestelmä mahdollistaa kustannusten ja tulojen kohdistamisen toimintojen välillä riittävällä tasolla. Kuten Tšekin viranomaiset ovat todenneet, kustannukset jaetaan suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon postiverkon yksittäisten osien käyttö. Kuten johdanto-osan 171 kappaleessa selitetään, kun riippumaton tarkastaja tarkastaa, että Tšekin postin kauden 2018–2020 sisäinen kirjanpito on direktiivin 97/67/EY, kansallisen lainsäädännön ja CTO:n hyväksymien sääntöjen mukaista, hän tarkastaa kirjanpidon eriyttämisen ja kustannusten kohdistusperusteet ja näin ollen niiden soveltuvuuden Tšekin postille toimeksiannoksi annettujen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen (posti- ja postiosoituspalvelujen) nettokustannusten määrittämiseen. Komissio muistuttaa lopuksi menettelyn aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 139 kappaleesta, jossa selvennetään, että väitetty kustannusten kohdistaminen väärin on kirjanpitoon liittyvä asia eikä siihen liity valtion varojen siirtämistä, joten se ei ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea.
- (172) Johdanto-osan 37, 38, 60 ja 63 kappaleessa esitetystä Zásilkovnan väitteestä, jonka mukaan Tšekin posti tukee vapaaehtoisesti muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten palvelujensa, kuten Balíkovnan, kustannukset alittavia hintoja ja kohdistaa niiden kustannukset ja tappiot Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen mukaisiin palveluihin, komissio katsoo, että samoin kuin sen päätelmissä johdanto-osan 172 kappaleessa todetaan Tšekin viranomaisten osoittaneen riittävän hyvin, että Tšekin postin kirjanpito on eriytetty direktiivissä 97/67/EY vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Siten sekä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien postipalvelujen että postiosoituspalvelujen ristiintukeminen kohdistamalla kustannuksia väärin on poissuljettua. Ristiintukemista ei voida missään tapauksessa pitää erillisenä ongelmana, koska se voidaan toteuttaa vain, jos kustannusten virheellinen kohdistaminen tai vaihtoehtoisen skenaarion epäasianmukainen määrittäminen aiheuttaa liiallisia korvauksia. Kumpikaan ei koske tätä toimenpidettä, kuten jäljempänä johdanto-osan 206 kappaleessa selitetään.

⁽⁶⁵⁾ Asetus nro 465/2012 Kok.

- (173) Zásilkovnan johdanto-osan 60 kappaleessa esittämästä väitteestä, jonka mukaan yleispalveluvelvoitekorvaus ei ole vuoden 2012 SGEI-puiteissa asetettujen taloudellista avoimuutta koskevien vaatimusten mukainen, koska Tšekin posti on jo virallisesti sisällyttänyt osan korvauksesta vuoden 2019 vuosikertomukseen, komissio toteaa, että se, että tämä erä on kirjattu kirjanpitoon, ei sinänsä liity edellä mainittua kirjanpidon eriyttämistä koskevien taloudellisten avoimuusvaatimusten täyttämättä jättämiseen.
- (174) Komissio toteaa, että Tšekin postin kirjanpitojärjestelmä on sama kuin edellisellä velvoitekaudella. PNS toi kirjanpitojärjestelmää koskevan kysymyksen esiin myös vuoden 2018 yleispalveluvelvoitepäätöstä koskevassa valituksessa asiassa T-316/18 ⁽⁶⁶⁾. Siitä antamassaan tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin totesi, että komissio oli tehnyt perusteellisen analyysin kirjanpitojärjestelmästä ja erityisesti sen luotettavuudesta eikä komissio näin ollen ollut tehnyt tässä asiassa ilmeistä arviointivirhettä.
- (175) Täten komissio päättää, että muiden kuin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen toimintojen kirjanpidollinen eriyttäminen, sellaisena kuin se on toteutettuna, on asianmukaista. Näin ollen Tšekin posti noudattaa direktiiviä 2006/111/EY ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien vuoden 2012 SGEI-puiteiden 44 kohtaa.

8.2.5 Unionin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattaminen

- (176) Vuoden 2012 SGEI-puiteiden 19 kohdan mukaan tuki katsotaan sisämarkkinoille soveltuvaksi SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan perusteella ainoastaan silloin, kun vastuullinen viranomainen on noudattanut tai sitoutuu noudattamaan sovellettavia julkisia hankintoja koskevia unionin sääntöjä, kun se antaa palvelun tuottamisen kyseisen yrityksen tehtäväksi. Niihin sisältyvät kaikki avoimuutta ja tasavertaista ja syrjimätöntä kohtelua koskevat vaatimukset, jotka ovat seurausta suoraan [SEUT-sopimuksesta] ja mahdollisesti EU:n sekundaarilainsäädännöstä. Tuen, joka ei ole näiden sääntöjen ja vaatimusten mukainen, katsotaan vaikuttavan kaupan kehitykseen tavalla, joka olisi ristiriidassa unionin etujen kanssa [SEUT-sopimuksen] 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.
- (177) Postipalvelulaissa säädetään, että yleispalveluvelvoitteen tarjoaja on nimettävä valintamenettelyllä. CTO toteutti postipalvelulain 22 §:n mukaisen postitoimiluvan haltijan valintamenettelyn kaudelle 2018–2022. CTO ei valinnut yhtään palveluntarjoajaa, koska yksikään niistä ei täyttänyt menettelyyn osallistumisen ehtoja.
- (178) Tšekin viranomaiset ovat selittäneet, että ne aloittivat tuloksettoman valintamenettelyn jälkeen viran puolesta hallinnollisen menettelyn, jossa Tšekin postille annettiin postipalvelulain 22 §:n 9 momentissa säädetty yleispalveluvelvoite.
- (179) Zásilkovnan johdanto-osan 61 kappaleessa ja PNS:n johdanto-osan 65 kappaleessa esittämien väitteiden, joiden mukaan Tšekin viranomaiset rikkoivat direktiivin 97/67/EY 4 artiklan 2 kohdassa vahvistettuja julkisia hankintoja koskevia sääntöjä sisällyttäessään postiosoituspäätöksen tarkoituksellisesti yleispalveluvelvoitteeseen ja vahvistaessaan samalla Tšekin postin kannalta suotuisat tarjouskilpailumenettelyn arviointi-/myöntämisperusteet, osalta komissio toteaa, että kuten Tšekin viranomaiset selittivät, tarjouskilpailumenettely ⁽⁶⁷⁾ oli suunniteltu niin, että useat hakijat pystyivät osallistumaan siihen vaikka ne eivät olisikaan tarjonneet kaikkia palveluja, ja yksittäisistä palveluista voitiin myöntää useita postitoimilupia. Siksi oli mahdollista nimetä eri palveluntarjoajia yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvien eri palvelujen tarjoamiseksi direktiivin 97/67/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tarjoajan oli myös mahdollista tehdä tarjous yleispalveluvelvoitteen mukaisista yksittäisistä postipalveluista laissa määritellyllä tavalla, lukuun ottamatta postiosoituspäätöksiä. Lisäksi CTO tarjosi kaikille mahdollisille hakijoille tilaisuuden esittää kysymyksiä tarjouksen ehdoista ja soveltamisalasta. Näin voitiin varmistaa mahdollisimman suuri avoimuus ja antaa kaikille mahdollisuus hankkia kaikki tarvittavat tiedot tarjousten laatimiseksi. Zásilkovna ei tässä yhteydessä ilmoittanut olevansa kiinnostunut tarjouskilpailumenettelyyn osallistumisesta. Komission näkemyksen mukaan tarjouskilpailu ei ollut syrjivä vaan se laadittiin päinvastoin niin, että mikä tahansa postipalvelujen tarjoaja oli mahdollista nimetä yleispalvelun tarjoajaksi.

⁽⁶⁶⁾ Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15.10.2020, První novinová společnost v. komissio, T-316/18, ECLI:EU:T:2020:489, 244–254 kohta.

⁽⁶⁷⁾ Kautta 2018–2022 koskevasta tarjouskilpailumenettelystä ilmoitettiin postilehdessä (<https://www.ctu.cz/postovni-vestnik-castka-8-z-30-cervna-2017>) ja CTO:n virallisella ilmoitustaululla, myös sen sähköisessä versiossa (<https://www.ctu.cz/oznameni-o-vyhlaseni-vyberoveho-rizeni-na-drzitele-postovni-licence-pro-období-1-1-2018-31-12-2022>).

- (180) Komissio katsoo, että vain silloin, kun jäsenvaltiot päättävät järjestää tarjouskilpailumenettelyn yleispalvelun tarjoajan valinnasta, sovelletaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä. Siksi yleispalveluvelvoitteen rahoituksen soveltuvuus sisämarkkinoille riippuu siitä, onko sääntöjä todella noudatettu. Tässä tapauksessa Tšekin viranomaiset päättivät tuloksettomana tarjouskilpailumenettelyn jälkeen lopulta nimetä vakiintuneen toimijan suoraan yleispalvelun tarjoajaksi, mikä on direktiivin 97/67/EY 7 artiklan 2 kohdan mukaan mahdollista. Näin tehdessään Tšekin viranomaiset sovelsivat postipalvelulain 22 §:n 9 momentissa säädettyä menettelyä, jossa CTO voi postitoimiluvan myöntämistä koskevalla päätöksellä myöntää tarjouskilpailuilmoituksessa asetetun velvoitteen tarjota ja järjestää yleispalveluja sille toimijalle, joka täyttää arviointiperusteet parhaiten. Tästä syystä CTO aloitti viran puolesta Tšekin postin kanssa hallinnollisen menettelyn postitoimiluvan myöntämiseksi sille 1. tammikuuta 2018 ja 31. joulukuuta 2022 väliseksi ajaksi, koska Tšekin posti täytti parhaiten tarjouskilpailuilmoituksessa esitetyt vaatimukset. Tästä seuraa, että Tšekin postin suora toimeksianto yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postipalvelun tarjoajana on vuoden 2012 SGEI-puitteiden 19 kohdan mukainen. Se, että Tšekin viranomaiset sisällyttivät yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun yleispalveluvelvoitteen piiriin, ei mitätöi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postipalvelun suoran toimeksiannon lainmukaisuutta. Tšekin viranomaiset toteuttivat tarjouskilpailumenettelyn, joka ei tuottanut tulosta, ja päättivät vasta sen jälkeen nimetä Tšekin postin yleispalvelun tarjoajaksi, koska se täytti kaikki Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalvelun tarjoamista koskevat vaatimukset. Komissio toteaa, että Tšekin viranomaiset voivat joka tapauksessa käyttää neuvottelumenettelyä julkistamatta sitä etukäteen, jos Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU ⁽⁶⁸⁾ 32 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisessa tarjouskilpailussa ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai soveltuvia tarjouksia taikka ei ole saatu lainkaan osallistumishakemuksia tai soveltuvia osallistumishakemuksia.
- (181) Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun suoran myöntämisen osalta komissio katsoo, että Tšekin viranomaiset olivat tutkineet olemassa olevia posti- ja rahoituslaitosten verkostoja (ks. johdanto-osan 81 kappale) eikä markkinoilla ollut muita toiminnanharjoittajia, jotka olisivat tarjonneet postiosoituspalveluja kaupallisesti koko Tšekin alueella yleispalvelun edellyttämällä tavalla ja siten täyttäneet tarjouskilpailussa esitettyjen teknisten eritelmien vaatimukset. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät postiosoituspalvelut ovat luonteeltaan ja tavoiltaan niin erityisiä, että yleishyödyllisen palvelun tarkastuksen ajankohtana markkinoilla ei ollut kaupallisin perustein tarjottua korvaavaa palvelua. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun tarjoamiseksi toimijalla on oltava tiivis, laaja jakeluverkko, päivittäistä jakelutoimintaa ja korkeat turvallisuustakuut. Muilla toimijoilla ei ollut näitä valmiuksia, jotka ovat tarpeen julkisen palvelun velvoitteen mukaisen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun tarjoamiseksi Tšekin valtion vaatimusten mukaisesti. Yksikään muu toimija ei olisi pystynyt kehittämään näitä valmiuksia ennen kautta 2018–2022. Ainoastaan Tšekin postin verkossa oli verkko, joka voisi täyttää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun taajuutta, kokoa ja laatua koskevat tavoitteet. Vaikka ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kilpailijat olisivat kehittäneet tällaisen verkon tulevaisuudessa, Tšekin posti on ainoa palveluntarjoaja, joka pystyy tarjoamaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät postiosoituspalvelut luotettavasti kaudella 2018–2012. Tästä syystä komissio myöntää, että Tšekin postilla on taajuuden, koon ja päivittäisen jakelutoiminnan suhteen ainutlaatuinen logistiikka- ja sivupostitoimipaikkaverkko. Siksi se on ainoa mahdollinen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun tarjoaja kyseisellä kaudella. Tämän perusteella komissio katsoo, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän postiosoituspalvelun suora myöntäminen voi kuulua yhtä tiettyä palveluntarjoajaa koskevan poikkeuksen piiriin ja se voidaan antaa toimeksiannoksi neuvottelumenettelyllä ilman direktiivin 2014/24/EU ⁽⁶⁹⁾ 32 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaista julkaisemista.

8.2.6 Syrjimättömyys

- (182) Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 20 kohdan mukaan "[k]un viranomainen antaa saman yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun usean yrityksen tehtäväksi, korvaus olisi laskettava kunkin yrityksen osalta samaa menetelmää käyttäen".
- (183) Koska kumpikin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu on osoitettu ainoastaan Tšekin postille, komissio katsoo, että vuoden 2012 SGEI-puitteiden 20 kohdan vaatimusta ei voida soveltaa.

⁽⁶⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽⁶⁹⁾ Johdanto-osan 179 kappaleessa esitettyjen selitysten lisäksi, jotka koskevat mahdollisuutta vedota direktiivin 2014/24/EU 32 artiklan 2 kohdan a alakohtaan.

8.2.7 Korvauksen määrä

- (184) Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 21 kohdan mukaan "[k]orvauksen määrä ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuvien nettokustannusten kattamiseksi, kohtuullinen voitto mukaan luettuna". Tämän osalta vuoden 2012 SGEI-puitteiden 24 kohdan mukaan "[n]ettokustannukset, jotka ovat välttämättömiä tai joiden odotetaan olevan välttämättömiä julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi, olisi laskettava käyttämällä vältettyjen nettokustannusten menetelmää, kun sitä edellytetään unionin tai kansallisessa lainsäädännössä, ja muissa tapauksissa, kun se on mahdollista".

8.2.8 Nettokustannusten laskeminen: vältettyjen nettokustannusten menetelmä

- (185) Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 25 kohdan mukaan "[v]ältettyjen nettokustannusten menetelmässä nettokustannukset, jotka ovat välttämättömiä tai joiden odotetaan olevan välttämättömiä julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi, lasketaan niiden nettokustannusten, jotka aiheutuvat palveluntarjoajalle sen harjoittaessa liiketoimintaa julkisen palvelun velvoitteen alaisena, ja samalle palveluntarjoajalle ilman kyseistä velvoitetta aiheutuvien nettokustannusten tai voiton välisenä erotuksena".
- (186) Asetuksessa nro 466/2012 säädetään menettelystä, jota CTO käyttää laskiessaan Tšekin postille postipalvelulaissa määritellyn yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta aiheutuvia nettokustannuksia.
- (187) Tšekin viranomaisten käyttämä vältettyjen nettokustannusten menetelmä perustuu neljään päätekijään:
- a) tosiasiallisen ja vaihtoehtoisen skenaarion esittäminen;
 - b) Tšekin postin kustannuksiin ja tuloihin kohdistuvien vaihtoehtoisen skenaarion vaikutusten laskeminen;
 - c) Tšekin postin aineettomien hyötyjen laskeminen;
 - d) nettokustannusten laskeminen.
- (188) Johdanto-osan 62 kappaleen f alakohdassa esitetyn Zásilkovnan väitteen, jonka mukaan kustannusten kohdistusmenetelmä soveltuu paremmin vältettyjen nettokustannusten laskemiseen, osalta komissio pitää SGEI-puitteiden 27 kohdan mukaan "vältettyjen nettokustannusten menetelmää tarkimpana menetelmänä julkisen palvelun velvoitteen kustannusten määrittämiseksi". Samanaikaisesti direktiivin 97/67/EY liitteessä I käytetään vältettyjen nettokustannusten menetelmää yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta aiheutuvien nettokustannusten määrittämiseen.

I. Tosiasiallinen ja vaihtoehtoinen skenaario

Tosiasiallinen skenaario

- (189) Tosiasiallisessa skenaariossa otetaan huomioon Tšekin postin toteutuneet tulot ja kustannukset eri osatekijöistä ja kaikesta toiminnasta vuosina 2018–2020. Vuosien 2021 ja 2022 osalta on käytössä Tšekin postin kustannuksia ja tuloja koskeva arvio. Kauden 2018–2020 toteutuneita arvoja koskevien tietojen ja vuosien 2021 ja 2022 arvioitujen tietojen käyttöä pidetään kohtuullisena ja tarkkana, koska kaudelta 2018–2020 on saatavilla toteutuneet luvut. Näitä syöttötietoja pidetään tarkoituksenmukaisina. Ne soveltuvat liiallisen korvauksen poissulkemiseen, koska ne ovat peräisin Tšekin postin kirjanpitojärjestelmästä, joka on, kuten johdanto-osan 176 kappaleessa todetaan, direktiivin 2006/111/EY ja vuoden 2012 SGEI-puitteiden 44 kohdan mukainen.

Vaihtoehtoinen skenaario

Vaihe 1: Niiden yleispalveluvelvoitteen ja DBIS:n osatekijöiden tunnistaminen, jotka eivät kuuluisi yhtiön toimintaan tavanomaisissa markkinaolosuhteissa

- (190) Vaihtoehtoinen skenaario kuvaa tilannetta, jossa Tšekin postin tehtäväksi ei ole annettu yleispalveluvelvoitetta (yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää postipalvelua ja postiosoituspalvelua) eikä DBIS-palveluja. Tšekin posti on ottanut huomioon liiketoiminnan optimoinnin mahdollisuudet ja tehnyt vaihtoehtoisessa skenaariossa muutoksia seuraaviin neljään osatekijään tosiasialliseen skenaarioon verrattuna:
- a) DBIS-palvelut;
 - b) postitoimipaikat: postitoimipaikkaverkon tiheyttä (toimipaikkojen lukumäärää) koskeva vaatimus;

- c) jakelutaajuus: vaatimus laajasta jakelusta maan alueella viitenä arkipäivänä viikossa;
- d) tukiprosessit: muut hallinnolliset velvoitteet, jotka on annettu ainoastaan yleispalveluvelvoitteen tarjoajalle (ks. johdanto-osan 196 kappale).

(191) Tšekin viranomaiset toteavat edellä esitetystä neljästä osatekijästä, että Tšekin posti aikoo i) lopettaa DBIS-palvelujen tarjoamisen, ii) sulkea useita postitoimipaikkoja ja lisäksi muuttaa joitakin postitoimipaikkoja postipisteiksi ⁽⁷⁰⁾, iii) harventaa joidenkin postilähetysten jakelutaajuutta ja iv) lopettaa tai suorittaa vähäisemmässä määrin joitakin yleispalveluvelvoitteen vaatimuksiin liittyviä hallinnollisia toimia. Vaihtoehtoisen skenaarion neljä osatekijää esitetään tarkemmin seuraavassa:

1. DBIS-palvelun lopettaminen

(192) DBIS:n käyttöönotto muutti joidenkin postilähetysten, pääasiassa vakio luokan ja rekisteröityjen kirjeiden ("syrytetyjen" lähetysten), toimitusmuodon fyysisestä sähköiseksi kaikentyyppisille julkishallinnon kanssa viestiville käyttäjille. Vaihtoehtoisessa skenaariossa, jossa Tšekin posti lopettaisi DBIS-palvelujen tarjoamisen, syrytetyt postilähetykset toimitettaisiin perinteisellä, fyysisellä tavalla. Toisaalta DBIS:n tulot ja niihin liittyvät kustannukset pienentäisivät Tšekin postin tuloja ja kustannuksia, toisaalta taas Tšekin postin tulot ja kustannukset kasvaisivat, koska syrytetyt postilähetykset jaettaisiin jälleen fyysisesti. Jäljempänä taulukossa 5 esitetään DBIS-päätöksen johdanto-osan 152 kappaleessa arvioitu postilähetysten määrä tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa ottaen huomioon syrytetyjä lähetysä koskevat tiedot.

Taulukko 5

Postilähetysten määrä tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa ottaen huomioon DBIS-päätöksessä arvioidut sähköisten postilaatikoiden syryttämät lähetykset

Postilähetysten määrä (tuhansina)		2018	2019	2020	2021	2022
Tosiasiallinen skenario (A)	tavallinen posti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	kirjattu posti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Syrytetty (B)	tavallinen posti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	kirjattu posti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vaihtoehtoinen skenario (C = A + B)	tavallinen posti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	kirjattu posti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

2. Useiden postitoimipaikkojen sulkeminen ja joidenkin postitoimipaikkojen muuttaminen postipisteiksi:

(193) Tšekin posti katsoo, että kaudella 2018–2022 tosiasiallisessa skenaariossa postitoimipaikkaverkkoon kuuluu 3 210 postitoimipaikkaa. Tähän määrään sisältyy 3 200 yleispalveluvelvoitteen mukaista pakollista postitoimipaikkaa ja 10 vapaaehtoisesti käytössä pidettävää postitoimipaikkaa, jotka sijaitsevat tietyissä matkailukohteissa (esim. vuorilla tai ulkoilmamuseoissa) ja joista matkailijat voivat lähettää erikoispostimerkeillä varustettuja kirjeitä tai postikortteja. Ilman yleispalveluvelvoitetta Tšekin postilla olisi harvempi verkosto, jossa säilytettäisiin vain kannattavat postitoimipaikat. Tässä on kuitenkin otettava huomioon, että postitoimiluvan haltija on kansallinen

⁽⁷⁰⁾ Postipiste on ulkoinen toimipiste, joka vastaanottaa ja jakelee vain kirjattuja kirjeitä ja paketteja. Tšekin posti ei maksa postipisteen ulkopuoliselle toiminnanharjoittajalle kiinteää korvausta vaan ainoastaan liiketoimikohtaisen korvauksen. Tšekin posti ei maksa laitteita (lukuun ottamatta viivakoodinlukijaa). Postipisteitä ei oteta huomioon tosiasiallisessa skenaariossa vaan vain vaihtoehtoisessa skenaariossa.

postipalvelujen tarjoaja ja käyttää toimitilojaan palvelujen saatavuuden varmistamiseen koko maassa. Tšekin posti kohdistaa sisäisen kirjanpitojärjestelmänsä perusteella tulot ja kustannukset postitoimipaikkoihin kunkin toimipaikan kannattavuuden määrittämiseksi. Tšekin posti analysoi näitä tietoja sekä useita toimintaan ja esteettömyyteen liittyviä kriteerejä päättäessään, säilytetäänkö jokin postitoimipaikka vaihtoehtoisessa skenaariossa. Tšekin postin vaihtoehtoisessa skenaariossa sen verkkoon kuuluisi 583 postitoimipaikkaa niistä pakollisista postitoimipaikoista, joissa Tšekin postilla on toimintaa yleispalveluvelvoitteen mukaisesti, 10 postitoimipaikkaa pakollisten postitoimipaikkojen lisäksi ja 462 postipistettä. Kun otetaan huomioon, että vaihtoehtoisessa skenaariossa noin 80 prosenttia postitoimipaikoista suljettaisiin, useimpien (n. 89 %) kaupallisten postitoimipaikkojen ja postipisteiden välinen enimmäisetäisyys olisi alle 10 kilometriä, mikä on tosin enemmän kuin tosiasiallisessa skenaariossa. Tšekin postin mielestä tässä tapauksessa kaikkien postitoimipaikoissa tarjottavien palvelujen (ml. postipalvelut ja postiosoituspalvelut) saatavuus heikkenisi huomattavasti. Vaihtoehtoisessa skenaariossa säilytettävien pakollisten toimipaikkojen määrä pidetään vakiona velvoitekaudella. Tämä vastaa liiketoiminnan optimoimiseksi etukäteen tehtävää, tulevaisuuteen suuntautuvaa päätöstä. Jäljempänä olevassa taulukossa 6 esitetään postitoimipaikkojen verkko (toimipaikkojen määrä) tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa.

Taulukko 6

Postitoimipaikkojen määrä tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa

Vuosi	Postitoimipaikat tosiasiallisessa skenaariossa			Vaihtoehtoisessa skenaariossa suljettavat postitoimipaikat	Postitoimipaikat vaihtoehtoisessa skenaariossa			
	Yhteensä (pakolliset + ei-pakolliset postitoimipaikat)	Pakolliset	ei-pakolliset		jäljelle jäävät pakolliset postitoimipaikat	jäljelle jäävät ei-pakolliset postitoimipaikat	toimipaikat, jotka muutetaan postipisteiksi	Toimipaikkoja yhteensä
	a = b + c	b	c	d = a – h	e	f	g	h = e + f + g
2018	3 231	3 200	31	2 155	583	31	462	1 076
2019	3 232	3 200	32	2 155	583	32	462	1 077
2020	3 237	3 200	37	2 149	583	37	468	1 088
2021	3 237	3 200	37	2 149	583	37	468	1 088
2022	3 237	3 200	37	2 149	583	37	468	1 088

3. Tiettyjen postilähetysten harvempi jakelutaajuus

- (194) Tšekin viranomaiset ovat selittäneet, että kirjeiden jakelun harventaminen tarkoittaisi siirtymistä jakelusta viitenä päivänä viikossa jakeluun viitenä päivänä kahdessa viikossa. Pakettipalvelujen markkinat ovat riittävän kilpailukykyiset, joten pakettien jakelua ei harvenneta. Tšekin viranomaiset totesivat myös, että kaudella 2018–2022 kirjeiden jakelussa oli odotettavissa muutoksia. Tosiasiallisessa skenaariossa otettiin vuonna 2020 käyttöön uusi jakelujärjestelmä. Olemassa oleva D + 1 ⁽¹⁾ -jakelu muutetaan D + n -jakeluksi. Oletetaan, että suurin osa kysynnästä siirretään D + n -jakeluun, koska asiakkaat haluavat säästää jakelukuluja jakelunopeuden kustannuksella. Vaihtoehtoisessa skenaariossa tarjous koostuu D + n -jakelusta. Tšekin posti tutki yksittäisiin huoneistoihin (eli kotitalouksiin) jaettavien kirjeiden jakelutaajuutta ja määrää osana valtakunnallista seurantaa. Jäljempänä taulukoissa 6a ja 6b esitetään tarvittava työaika kokoaikaiseksi muutettuna (kokoaikavastavuus) sekä tarvittavien ajoneuvojen määrä tosiasiallisessa skenaariossa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa, jossa posti jaetaan viitenä päivänä kahdessa viikossa.

⁽¹⁾ "D" tarkoittaa kirjeen lähetyspäivää.

Taulukko 7a

Jakeluverkko vuonna 2018

2018	kokoaikavastaavuus	ajoneuvojen määrä	kuljetus (km)
Tosiasiallinen skenaario (D + 1)	[...]	[...]	[...]
Vaihtoehtoinen skenaario (D + n)	[...]	[...]	[...]
ero	[2 000 – 2 500]	[750–900]	[10 000 000 – 15 000 000]

Taulukko 7b

Jakeluverkko vuonna 2019

2019	kokoaikavastaavuus	ajoneuvojen määrä	kuljetus (km)
Tosiasiallinen skenaario (D + 1)	[...]	[...]	[...]
Vaihtoehtoinen skenaario (D + n)	[...]	[...]	[...]
ero	[2 000 – 2 500]	[750–900]	[11 000 000 – 16 000 000]

Taulukko 7c

Jakeluverkko vuosina 2020–2022

2020, 2021, 2022	kokoaikavastaavuus	ajoneuvojen määrä	kuljetus (km)
Tosiasiallinen skenaario (D + n, D + 1)	[...]	[...]	[...]
Vaihtoehtoinen skenaario (D + n)	[...]	[...]	[...]
ero	[350–500]	[700–850]	[11 000 000 – 16 000 000]

4. Vähemmän hallinnollisia toimia

(195) Tšekin posti lopettaisi myös tiettyjen yleispalveluvelvoitteen tarjoamiseen liittyvien hallinnollisten toimien toteuttamisen. Yleispalveluvelvoitteen tarjoamiseen liittyvät hallinnolliset toimet, jotka Tšekin posti lopettaisi vaihtoehtoisessa skenaariossa, ovat seuraavat:

- kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen ja niistä raportointi sääntelyviranomaiselle;
- kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito, yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten laskeminen ja niistä raportointi sääntelyviranomaiselle;
- eriytetyn kirjanpidon tarkastaminen;
- tositteiden hankkiminen yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten laskemista varten;
- yleispalveluvelvoitteen laadullisten vaatimusten kehittämisestä toimintavaatimuksiksi, palvelujen laadun seurannasta ja korjaavien toimenpiteiden järjestämisestä vastaavan postitekniikkaosaston toiminta.

Vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuus ja määrällinen arviointi

- (196) Mitä tulee sellaisen vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuuteen, jossa postitoimipaikkaverkon kokoa pienennettäisiin merkittävästi, Tšekin viranomaiset selittivät, että Tšekin postilla on useita erityyppisiä postitoimipaikkoja pienten kuntien pienistä postitoimipaikoista suurten kaupunkien suuriin postitoimipaikkoihin, joissa useita palvelutiskejä. Tiettyä postitoimipaikkaa käyttävien asiakkaiden määrä riippuu postitoimipaikan koosta. Eniten asiakkaita on tiheään asutuilla alueilla sijaitseissa suurissa ja keskisuurissa postitoimipaikoissa. Nämä postitoimipaikat useimmiten säilytetään vaihtoehtoisessa skenaariossa. Toisaalta vaihtoehtoisessa skenaariossa ei säilytetä pieniä postitoimipaikkoja, joiden asiakasmäärät ovat pienempiä. Yksinkertaistettu oletus, jonka mukaan siitä, että 81,5 prosenttia postitoimipaikoista (yleensä pienemmistä ja tappiollisista) suljetaan, seuraa se, että 81,5 prosenttia kysynnästä siirtyy muihin postitoimipaikkoihin, on Tšekin viranomaisten mielestä virheellinen eikä vastaa Tšekin tilannetta. Taloutta koskevat tiedot osoittavat, että vaihtoehtoisessa skenaariossa säilytetyt 583 postitoimipaikkaa tuottavat [50–75] prosenttia postitoimipaikoissa vuonna 2018 kirjattujen tulojen (kysynnän) kokonaismäärästä. Suljettavat 2 155 postitoimipaikkaa tuottivat vuonna 2018 vain [15–35] prosenttia tuloista, ja prosenttiosuus on muina vuosina samaa suuruusluokkaa. Osa suljettavien postitoimipaikkojen tuloista siirtyy postipisteisiin, koska asiakkaiden kirjattuja kirjeitä ja paketteja koskeva kysyntä siirtyy niihin. Tšekin posti menettää loput kysynnästä, koska osa asiakkaista lopettaa sen palvelujen, kuten postiosoitusten, käytön. Postiosoitusten osalta menetettäisiin [30–55] prosenttia suljettujen toimipaikkojen tuloista. Kysynnän kokonaisvaikutusten arviointi perustui kyselytutkimuksen tulosten lisäksi muihin tosiseikkoihin, kuten etäisyyteen lähimpään postitoimipaikkaan ja vastaavan palvelun saatavuuteen markkinoilla.
- (197) Jakelutaajuuden harventamisen kysyntävaikutuksen osalta Tšekin viranomaiset selittivät, että CTO otti markkinatutkimuksen lisäksi huomioon sen, että kysynnän muutokseen olisivat voineet vaikuttaa monet eri olosuhteet (ks. johdanto-osan 90 kappale). Yksi tärkeä tekijä oli esimerkiksi se, missä määrin kirjekävelun korvaavia palveluja on saatavilla. Tšekissä useat palveluntarjoajat tarjoavat pikapaketteja, mutta D + 1 -mallin mukaista taattua kirjeiden jakelua tarjoavat vain kuriiripalvelut. On odotettavissa, että yksittäiset asiakkaat eivät yleensä vaihda kuriiripalveluihin tai sähköiseen viestintään saadakseen D + 1 -jakelun, vaan ne vaihtavat sen sijaan D + n -jakelupalveluun. Yksittäiset asiakkaat voivat käyttää kuriiripalveluja tai sähköistä viestintää, mutta syy näiden palvelujen käyttämiseen kirjeiden lähettämisen sijaan on todennäköisesti eri eikä liity jakelutaajuuden muutokseen D + 1 -jakelusta D + n -jakeluun. Edes D + 1 -mallin mukaisesti toimitettu lähetys ei pysty kilpailemaan nopeuden ja hinnan suhteen sähköisen viestinnän kanssa. Lisäksi kuriiripalvelut ovat paljon kalliimpia. Tšekin posti muutti jakelutaajuutta helmikuussa 2020 ja tarjoaa "toisen luokan lähetyksiä", joiden jakeluaika on D + n, ja "ensimmäisen luokan lähetyksiä", joiden jakeluaika on D + 1. Toisen luokan lähetykset ovat seitsemän Tšekin korunaa edullisempia kuin ensimmäisen luokan lähetykset (tämä ero koskee sekä vakiolähetyksiä että kirjattuja kirjeitä). Taulukossa 8 esitettyjen Tšekin postin ensimmäisen ja toisen luokan lähetysten osuuksia helmikuusta toukokuuhun 2020 koskevien tietojen mukaan useimmat asiakkaat valitsevat mieluummin edullisemmän ja hitaamman kuin kalliimman ja nopeamman jakelun (n. [93–96] % asiakkaista valitsee toisen luokan jakelumallin vakiokirjeille ja n. [82–87] % kirjatuille kirjeille). Tämä vastaa kyselytutkimuksen tuloksia.

Taulukko 8

Ensimmäisen ja toisen luokan lähetysten osuudet (kaikki asiakkaat)

Tuote	Palvelumalli	Helmikuu 2020	Maaliskuu 2020	Huhtikuu 2020	Toukokuu 2020
Vakiokirjeet	Ensimmäinen luokka	[5–7] %	[5–7] %	[3,5–6,5] %	[3,5–6,5] %
	Toinen luokka	[93–95] %	[93–95] %	[93,5–96,5] %	[93,5–96,5] %
Kirjatut kirjeet	Ensimmäinen luokka	[13–18] %	[13–18] %	[13–18] %	[13–18] %
	Toinen luokka	[82–87] %	[82–87] %	[82–87] %	[82–87] %

- (198) Mitä tulee johdanto-osan 67 kappaleessa esitettyyn PNS:n väitteeseen, jonka mukaan Tšekin posti päätti pitää vapaaehtoisesti useita postitoimipaikkoja toiminnassa vuoteen 2016 asti, komissio toteaa, että Tšekin postin päätöksestä useiden toimipaikkojen pitämisestä vapaaehtoisesti toiminnassa kaudella 2013–2015 ei välttämättä voida päätellä, että Tšekin posti olisi valinnut saman lähestymistavan kaudelle 2018–2020. Kuten Tšekin viranomaiset selittivät johdanto-osan 85 kappaleessa, Tšekin postin päätös säilyttää nämä postitoimipaikat tilapäisesti oli myös taloudellisesti järkevä ottaen huomioon tuolloin tehdyn poliittisen päätöksen pakollisten postitoimipaikkojen määrän lisäämisestä 3 200:aan. Komissio toteaa myös, että periaatteessa jäsenvaltiot eivät ole velvollisia käyttämään samaa vaihtoehtoista skenaariota jokaisessa yleispalveluvelvoitekorvausta koskevassa ilmoituksessa, vaan ne voivat käyttää harkintavaltaa sen mukauttamisessa markkinoiden kehitykseen. Tällainen markkinoiden kehitys näkyy realistisesti kunkin postitoimipaikan kustannuksissa ja tuloissa, sillä ne on otettu huomioon analyysissä, jossa määritetään, mitkä postitoimipaikat olisi suljettava ja mitkä pidettävä toiminnassa vaihtoehtoisessa skenaariossa. Joka tapauksessa ratkaiseva tekijä on kuitenkin se, onko valittu vaihtoehtoinen skenaario määritetty asianmukaisesti ja realistisesti, kuten jäljempänä johdanto-osan 205 ja 206 kappaleessa selvitetään.
- (199) Johdanto-osan 62 kappaleessa esitetystä Zásilkovnan väitteestä ja johdanto-osan 71 ja 72 kappaleessa esitetystä PNS:n väitteistä, joiden mukaan Tšekin posti ei ole hyvin johdettu yritys, koska se ei selitä tarkasti ja perustelee kaikkien velvoitteiden tehokkaan täyttämisen edellyttämien kustannusten tarpeellisuutta, komissio toteaa, että Tšekin postin menoja valvoo sisäasiainministeriö ja Tšekin posti on samanaikaisesti ottanut käyttöön oman sisäisen, yrityksen sääntöjen noudattamista koskevan ohjelmansa korruption ja muiden väärinkäytösten torjumiseksi. Silloin kun tietyn sopimuksen myöntämiseen kohdistuu kaikista toimenpiteistä huolimatta epäilyjä, asiasta ilmoitetaan toimivaltaisille viranomaisille, kuten Prahan alioikeudelle. Näin ollen komissio katsoo, että Zásilkovna ei ole osoittanut, että Tšekin posti ei olisi hyvin johdettu yritys. Lisäksi komissio toistaa johdanto-osan 175 kappaleessa esittämänsä päätelmän, jonka mukaan toteutettujen muiden kuin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen eriyttäminen kirjanpidossa on direktiivin 2006/111/EY ja vuoden 2012 SGEI-puitteiden 44 kohdan mukaista. Näin ollen vältettyjen nettokustannusten laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan Tšekin postin velvoitteen täyttämisen kannalta välttämättömät kustannukset. Nettokustannusmenetelmässä ei myöskään oteta huomioon vain kustannuksia, jotka aiheutuisivat saman alan hyvin johdetulle ja riittävän hyvin varustetulle keskivertoyritykselle. Se tarkoittaisi, että kyseinen toimenpide ei tarjoaisi etua kyseiselle yritykselle (myös neljäs Altmark-kriteeri täyttyisi – johdanto-osan 120 ja 121 kappale). Lopuksi komissio toteaa, että vuoden 2021 väestölaskennan suora myöntäminen Tšekin postille, mihin viitataan johdanto-osan 72 kappaleessa, ei kuulu tämän päätöksen soveltamisalaa.
- (200) Johdanto-osan 62 kappaleessa esitetyn Zásilkovnan väitteen ja johdanto-osan 44, 45 ja 69 kappaleessa esitettyjen PNS:n väitteiden osalta komissio toteaa, että Tšekin posti ei vähennä lopullisista vältetyistä nettokustannuksista tappioita, jotka se on vapaaehtoisesti aiheuttanut tarjotessaan muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja kustannukset alittavilla hinnoilla, ja että myös yleispalveluvelvoitteen mukaisista palveluista voidaan periaatteessa myöntää alennuksia. Direktiivin 97/67/EY 12 artiklassa säädetään, että hintojen olisi oltava kustannuslähtöisiä. Yleispalvelun ulkopuolelle jäävät tuotteet eivät kuitenkaan kuulu kustannuslähtöisyysvelvoitteen piiriin, ja Tšekin posti voi vapaasti määrittää hintansa kysynnän ja tarjonnan perusteella. Komissio arvioi joka tapauksessa valituksen tekijöiden muita kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisia tuotteita koskevien väitteiden lisäksi yleispalveluvelvoitteen mukaisten tuotteiden alennetut hinnat ja totesi, että Tšekin viranomaisten toimittamien tietojen perusteella yleispalveluvelvoitteen mukaisten tuotteiden vapaaehtoisesti alennetut hinnat ovat korkeammat kuin niiden keskimääräiset muuttuvat kustannukset, eikä niillä sinänsä ole kohtuutonta vaikutusta vältettyihin nettokustannuksiin. Komissio toteaa lopuksi, että kiinteiden tai muuttuvien kustannusten kohdistaminen eri tuotteisiin ei liity kunkin tuotteen hintaan, joka joko diskontataan tai ei. Koska kunkin tuotteen kustannukset eivät ole hintalähtöisiä vaan perustuvat resurssien kulutukseen, kustannusten kohdistamismenetelmä ja vastaavat kohdistamisperusteet ovat ratkaisevia tekijöitä kustannusten kohdistamisessa kullekin tuotteelle. Kuten johdanto-osan 169–172 kappaleessa todetaan, komissio totesi kuitenkin, että kustannusten kohdistamismenetelmät ja vastaavat kohdistamisperusteet ovat direktiivin 97/67/EY, kansallisen lainsäädännön ja CTO:n hyväksymien sääntöjen mukaisia, minkä riippumaton tarkastaja on vahvistanut kauden 2018–2020 osalta. Näin ollen komissio päätelee, että Tšekin posti ei kohdista muiden kuin yleispalveluvelvoitteen mukaisten tuotteiden kohtuuttomia kustannuksia yleispalveluvelvoitteen mukaisten tuotteiden kustannuksiin suuretaakseen vältettyjä nettokustannuksia.
- (201) Johdanto-osan 62 kappaleessa esitetyn Zásilkovnan väitteen ja johdanto-osan 69 kappaleessa esitetyn PNS:n väitteen, joiden mukaan postitoimipaikkojen huomattava vähentäminen on täysin epärealistista ja vastoin markkinoiden kehitystä eikä sitä ole kvantifioitu asianmukaisesti, osalta komissio toistaa johdanto-osan 197 kappaleessa esittämänsä huomautukset, joiden mukaan vaihtoehtoisessa skenaariossa yleispalveluvelvoitteen mukaisen liiketoiminnan arvioitu kysyntävaikutus on luotettava, samoin kuin muun Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen mukaisen liiketoiminnan. Lisäksi Tšekin posti otti vastauksena noutopiste-segmentin nopeaan kehitykseen (segmentti kasvaa 70–100 % vuodessa, ja sen osuus verkkokauppojen tavaroiden jakelusta on tällä hetkellä n. 20 %) käyttöönsä vastaavan edullisen tuotteen nimeltä Balík Do balíkovny (pakettitoimitus pakettien noutopisteeseen). Tämä osoittaa, että postitoimipaikkojen muuntaminen postipisteiksi on linjassa markkinoiden kehityksen kanssa.

- (202) Komissio toteaa johdanto-osan 66 kappaleessa esitetystä Zásilkovnan väitteestä ja johdanto-osan 72 kappaleessa esitetystä PNS:n väitteestä, joiden mukaan jakelun harveneminen on Tšekin postissa tosiasiallinen tilanne, jota ei ole otettu huomioon vastaavan kysyntävaikutuksen määrittämisessä, että Tšekin posti on edelleen velvollinen jakelemaan postia joka päivä, jos asiakkaat pyytävät sitä ja maksavat siitä. Vaihtoehtoisessa skenaariossa tällaista jakelua ei enää tapahdu. Joka tapauksessa Tšekin viranomaiset erottelivat vältettyjen nettokustannusten laskelmissa ajanjaksot ennen kahden jakelunopeuden käyttöönottoa ja sen jälkeen. Vastaava kysyntävaikutus taas määritettiin asianmukaisen markkinatutkimuksen ja asiakkaiden mieltymyksiä koskevien viimeaikaisten havaintojen perusteella.
- (203) Johdanto-osan 36 kappaleessa esitetystä Zásilkovnan väitteestä, jonka mukaan Tšekin postille on maksettu liiallinen korvaus yleispalveluvelvoitteesta vuosina 2013–2017 ja se on käyttänyt liiallisia korvauksia kaupallisen toimintansa ristiintukemiseen, komissio toteaa, että yleispalveluvelvoitekorvaus kaudelta 2013–2017 hyväksyttiin vuoden 2018 yleispalveluvelvoitepäätöksellä, jonka yleinen tuomioistuin piti voimassa asiassa T-316/18 ⁽⁷²⁾ antamassaan tuomiossa. Koska päätökseen ei haettu muutosta, komission siinä esittämät päätelmät ovat lopullisia.
- (204) Komissio toteaa, että Tšekki tarkasti muodollisen tutkintamenettelyn aikana ilmoitettuja vältettyjä nettokustannuksia koskevat laskelmat ottamalla huomioon vaihtoehtoisen skenaarion varovaisemmat oletukset (eli pienemmät vältetyt nettokustannukset). Tšekki oletti erityisesti, että i) jäljellä olevien kaupallisten postitoimipaikkojen kapasiteettia kasvatetaan, jotta ne pystyvät käsittelemään suljetuista paikoista niihin siirtyneen kysynnän, ja ii) tulonmenetykset ovat suurempia markkinatutkimusten tulosten varovaisemman tulkinnan vuoksi. Tšekki myös otti tosiasiallisessa skenaariossa huomioon ennustettujen tietojen sijaan todelliset tiedot, jos niitä oli käytettävissä, mikä teki vältettyjen nettokustannusten laskelmista realistisempia. Se osoitti arviolaskelmilla, että Tšekin posti saisi lisäkustannussäästöjä keräily-/jakelutoimissaan, mutta ei kuitenkaan ottanut näitä kustannussäästöjä huomioon vältettyjen nettokustannusten laskelmissa. Lisäksi se osoitti, että suurille asiakkaille tarjottavien yleispalveluvelvoitteen mukaisten lähetysten vapaaehtoisesti diskontatut hinnat ovat edelleen korkeampia kuin vastaavat keskimääräiset muuttuvat kustannukset, joten niillä ei ole kohtuutonta vaikutusta vältettyihin nettokustannuksiin. Se myös otti DBIS:n vältetyt nettokustannukset, jotka päivitettiin todellisilla tiedoilla, oikein huomioon yleispalveluvelvoitteen vältettyjen nettokustannusten laskennassa. Tämän seurauksena Tšekki pienensi kaudelta 2018–2022 ilmoitetun vältettyjen nettokustannusten kokonaismäärän 12 300 433 665:stä Tšekin korunasta 9 996 852 907 korunaan (mukautus –18,73 %), kuten taulukossa 9 esitetään yksityiskohtaisesti vuosittain eriteltynä.

Taulukko 9

Ilmoitetut vältetyt nettokustannukset vs. mukautetut vältetyt nettokustannukset

Määrät Tšekin korunoina	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä 2018–2022
<i>Ilmoitetut vältetyt nettokustannukset</i>	2 694 652 078	2 967 587 686	2 100 283 382	2 230 483 704	2 307 426 815	12 300 433 665
<i>Mukautetut vältetyt nettokustannukset</i>	2 402 212 803	2 498 215 225	1 631 363 967	1 723 251 833	1 741 809 079	9 996 852 907
<i>Mukautus-%</i>	– 10,85 %	– 15,82 %	– 22,33 %	– 22,74 %	– 24,51 %	– 18,73 %

- (205) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että kuvattu vaihtoehtoinen skenario on uskottava ja perustuu järkeviin oletuksiin, jotka kuvastavat Tšekin postin pyrkimyksiä optimoida liiketoimintaansa säästämällä kustannuksia ja lisäämällä tuloja. Myös Tšekin postin palveluihin kohdistuva kysyntävaikutus on arvioitu asianmukaisesti, toisin kuin kantelijat väittävät johdanto-osan 62 kappaleen c kohdassa ja 68 kappaleessa. Lisäksi komissio katsoo, että johdanto-osan 73–80 kappaleessa esitetyt Tšekin postin selitykset ja johdanto-osan 81–93 sekä 197 ja 198 kappaleessa esitetyt Tšekin viranomaisten selitykset ovat järkeitä ja riittävät hälventämään komission menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään esittämät epäilyt. Markkinaolosuhteiden perusteella on ymmärrettävää, että Tšekin posti sulkee tappiolliset postitoimipaikat ja säilyttää kannattavat postitoimipaikat. Komissio katsoo, että vaihtoehtoisen skenaarion postiverkon vertailu kantelijoiden postiverkkojen kanssa ei ole mielekäästä, koska kantelijoiden niin kutsutut postitoimipaikat ovat pääasiassa myyntipisteitä (esim. lehtikioskeja) ja noutopisteitä (eli kolmannen osapuolen komissiopohjaisia toimitiloja), joita ei voida pitää postipalvelulaisissa tarkoitettuina postitoimipaikkoina. Nämä myyntipisteet eivät täytä kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä asiaankuuluvia vaatimuksia, eivätkä ne pysty tarjoamaan kaikkia yleispalveluvelvoitteen mukaisia palveluja. Samoin on loogista, että jakelutajuutta muutetaan markkinaolosuhteisiin sopeutumiseksi ja tappioiden vähentämiseksi. Vaikka harvempi jakelutajuus ja postitoimipaikkaverkon supistaminen vaikuttaisivat kielteisesti kysyntään, Tšekin viranomaiset ovat ottaneet sen huomioon vaihtoehtoisen skenaarion suunnittelussa.

⁽⁷²⁾ Ks. tuomion 244–254 kohta.

II. Laskelma vaihtoehtoisen skenaarion vaikutuksista Tšekin postin kustannuksiin ja tuloihin

Vaihe 1: Tiettyjen postitoimipaikkojen sulkemisesta ja DBIS-palvelujen lopettamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulojen määrittäminen vaihtoehtoisessa skenaariossa

- (206) Peruutettuja toimintoja ja verkon osien toimintaa vastaavien kustannusten ja tulojen määrä on vahvistettava. Näiden tietojen lähteenä on Tšekin postin sisäinen kirjanpito eli kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito, erityisesti yksittäisiin kustannuspaikkoihin kirjatut kustannukset ja tulot. Käytössä on ABC-menetelmä. Jos kyseistä toimintaa ei toteuteta tai tiettyä verkon osaa ei käytetä, siihen liittyvät kustannukset säästyvät. Yksittäisten postitoimipaikkojen toimintaan liittyvät kustannukset kirjataan erillisiin kustannuspaikkoihin. Kunkin postitoimipaikan kirjanpidossa pidetään yksittäin kirjaa kaikista rakennuksen ja sen laitteiden käytöstä sekä kunnossapidosta ja korjauksista, kaikista asiakaspalveluhenkilöstön henkilöstökuluista ja muista tiettyjen palvelujen tarjoamiseen liittyvistä välittömistä kuluista (esim. kylttien käytöstä, arvopapereista ja ulkoisten tietokantojen käytöstä perittävistä maksuista). Postitoimipaikkojen postipalveluista ja muista kuin postipalveluista saamat tulot kirjataan myös yksittäisten postitoimipaikkojen kirjanpitoon. Lisäksi postitoimipaikan tulot kirjataan (kokonaisuudessaan) kustannuspaikan kirjanpitoon riippumatta siitä, kattavatko nämä tulot myös postiketjun muiden osien (eli lajittelun, kuljetuksen ja jakelun) kustannukset. Postipalvelujen tuotot on jaettu postiketjun näihin osiin, jotta postitoimipaikkojen kustannuksia voidaan verrata kyseisten toimipaikkojen tuottamien tulojen asiaankuuluvaan osaan. Tarkoituksena on arvioida, onko tietty postitoimipaikka kannattava vai ei. Tämä on tärkeää sen arvioimiseksi, säilytetäisiinkö kyseinen postitoimipaikka vaihtoehtoisessa skenaariossa.
- (207) Taulukoissa 10–14 verrataan postitoimipaikkojen kustannuksia tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa ja yksilöidään vaihtoehtoisessa skenaariossa kaudelle 2018–2022 ehdotetun vähennyksen aiheuttamat vältetyt kustannukset.

Taulukko 10

Kaikkien postitoimipaikkojen kustannusten vertailu tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa (vuosi 2018)

Postitoimipaikkojen kustannukset (2018), Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
1) Yleispalveluvetoiteen piiriin kuuluvat pakolliset toimipaikat, joista:	[...]		
a) suljettavat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b1) jäljellä olevat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b2) postipisteiksi muutetut postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
2) Ei-pakolliset postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
Kustannukset yhteensä	[...]	[...]	1 971 954 710

Taulukko 11

Kaikkien postitoimipaikkojen kustannusten vertailu tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa (vuosi 2019)

Postitoimipaikkojen kustannukset (2019), Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
1) Yleispalveluvetoiteen piiriin kuuluvat pakolliset toimipaikat, joista:	[...]		
a) suljettavat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]

Postitoimipaikkojen kustannukset (2019), Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
b1) jäljellä olevat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b2) postipisteiksi muutetut postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
2) Ei-pakolliset postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
Kustannukset yhteensä	[...]	[...]	2 068 972 772

Taulukko 12

Kaikkien postitoimipaikkojen kustannusten vertailu tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa (vuosi 2020)

Postitoimipaikkojen kustannukset (2020), Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
1) Yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvat pakolliset toimipaikat, joista:	[...]		
a) suljettavat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b1) jäljellä olevat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b2) postipisteiksi muutetut postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
2) Ei-pakolliset postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
Kustannukset yhteensä	[...]	[...]	2 087 416 256

Taulukko 13

Kaikkien postitoimipaikkojen kustannusten vertailu tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa (vuosi 2021)

Postitoimipaikkojen kustannukset (2021), Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
1) Yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvat pakolliset toimipaikat, joista:	[...]		
a) suljettavat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b1) jäljellä olevat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b2) postipisteiksi muutetut postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
2) Ei-pakolliset postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
Kustannukset yhteensä	[...]	[...]	2 092 609 307

Taulukko 14

Kaikkien postitoimipaikkojen kustannusten vertailu tosiasiallisessa ja vaihtoehtoisessa skenaariossa (vuosi 2022)

Postitoimipaikkojen kustannukset (2022), Tšekin koruina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
1) Yleispalveluvelvoitteen piiriin kuuluvat pakolliset toimipaikat, joista:	[...]		
a) suljettavat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b1) jäljellä olevat postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
b2) postipisteiksi muutetut postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
2) Ei-pakolliset postitoimipaikat	[...]	[...]	[...]
Kustannukset yhteensä	[...]	[...]	2 102 282 619

- (208) Ei kuitenkaan voida odottaa, että kaikki arvioidut kustannussäästöt, jotka saadaan tiettyjen postitoimipaikkojen ehdotetusta sulkemisesta ja DBIS-palvelujen lopettamisesta vaihtoehtoisessa skenaariossa, voidaan saavuttaa täysin. Kun postitoimipaikka suljetaan tai DBIS-palvelua ei enää tarjota, kyseisen toimipaikan tarjoamien palvelujen kysyntä ei katoa kokonaan. Vaihtoehtoisessa skenaariossa DBIS:n syrjäyttämät postilähetys toimitetaan edelleen perinteisellä postilla (eli paperisina). Tämä kysynnän muutos vaikuttaa sekä kustannuksiin että tuloihin, joten se on otettava huomioon vaihtoehtoisessa skenaariossa. Tšekin viranomaiset ovat selittäneet käyttäneensä kysynnän muuttumisen mallintamiseen markkinatutkimuksia ja DBIS-päätöksessä esitettyä analyysiä (ks. johdanto-osan 193 kappale). Kyselytutkimusten mukaan jotkut asiakkaat haluaisivat jatkaa Tšekin postin palvelujen käyttöä postitoimipaikkansa sulkemisen jälkeen ja hakea haluamansa palvelun toisesta postitoimipaikasta. Osa kysynnästä kuitenkin häviäisi väistämättä, koska tietyt asiakkaat vaihtaisivat muihin kilpailijoihin ja jotkut asiakkaat vähentäisivät kysyntäänsä. Tämän seurauksena Tšekin posti menettäisi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista ja muista kuin yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista saatavia tuloja. Jäljempänä olevassa taulukossa 15 esitetään määrällinen arvio tulojen odotetusta vähentymisestä, joka johtuu postitoimipaikkojen sulkemisen jälkeisestä kysynnän muutoksesta.

Taulukko 15

Tulojen vähentyminen (2018–2022)

Vuosi	Tulot – tosiasiallinen skenaario	Tulot – vaihtoehtoinen skenaario	Tulojen vähentyminen (yleispalveluvelvoitteen vaikutus)	Tulojen kasvu (DBIS:n vaikutus)	Tulojen erotus
2018 (2 135 suljettua postitoimipaikkaa + 462 postipistettä)	[...]	[...]	[...]	[...]	509 492 440
2019 (2 155 suljettua postitoimipaikkaa + 462 postipistettä)	[...]	[...]	[...]	[...]	567 578 636
2020 (2 149 suljettua postitoimipaikkaa + 462 postipistettä)	[...]	[...]	[...]	[...]	825 285 436

Vuosi	Tulot – tosiasiallinen skenaario	Tulot – vaihtoehtoinen skenaario	Tulojen vähentyminen (yleispalveluvel- voitteen vaikutus)	Tulojen kasvu (DBIS:n vaikutus)	Tulojen erotus
2021 (2 149 suljettua postitoimipaikkaa + 468 postipistettä)	[...]	[...]	[...]	[...]	667 351 242
2022 (2 149 suljettua postitoimipaikkaa + 468 postipistettä)	[...]	[...]	[...]	[...]	769 075 085

- (209) Tšekki selvensi, että kaikkia (tosiasiallisessa skenaariossa) DBIS-palvelun tarjoamiseen liittyviä kustannuksia ei synny vaihtoehtoisessa skenaariossa. DBIS on toiminnallisesti ja teknisesti erotettu perinteisen postiverkon toiminnasta, eikä DBIS:n ja postitoimipaikoissa, kuljetusverkossa ja jakelupisteissä toteutettujen postiprosessien ja muiden prosessien välillä ole yhteisiä prosesseja. Näin ollen DBIS:n vältetyt suorat kustannukset voidaan määrittää tarkasti.
- (210) Tarkasteltaessa vaikutusta tuloihin se, että asiakkaat täyttävät postipalvelujen ja muiden palvelujen tarpeensa eri postitoimipaikassa, tarkoittaa sitä, että tällaisessa toimipaikassa on oltava riittävästi kapasiteettia. Silloin kun tarvitaan lisäkapasiteettia, kyseisen postitoimipaikan henkilöstö- ja laitekustannukset kasvavat. Näin ollen kustannukset, jotka aiheutuvat riittävän (ylimääräisen) kapasiteetin luomisesta avoimena oleviin postitoimipaikkoihin, pienentävät muiden postitoimipaikkojen sulkemisen seurauksena saatuja kustannussäästöjä (eli edellä olevissa taulukoissa 10–14 ilmoitettujen vähennysmäärien aiheuttamia säästöjä). Tämä lisäkapasiteetti lasketaan niiden palvelujen määrän perusteella, joiden odotetaan siirtyvän suljetuista postitoimipaikoista. Määrä muunnetaan työtunneiksi toiminnan työaikaanormien perusteella, ja ne muunnetaan sitten lisäkustannuksiksi. Muiden postitoimipaikkojen kapasiteetin lisäämistarpeeseen liittyvät kustannukset ja vaikutus vältettyihin kustannuksiin on esitetty taulukossa 16.

Taulukko 16

Kustannussäästöt postitoimipaikkaverkossa kapasiteetin kasvu huomioiden (2018–2022)

Määrät Tšekin korunoina	Kustannussäästöt 2018	Kustannussäästöt 2019	Kustannussäästöt 2020	Kustannussäästöt 2021	Kustannussääs- töt 2022
Postitoimipaikkojen sulkemisen vuoksi vältetyt kustannukset	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Jäljellä olevien postitoimipaikkojen kapasiteetin lisäämisen kustannukset*	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Jäljellä olevien postitoimipaikkojen kapasiteetin lisäämisen kustannukset – DBIS**	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Postitoimipaikkojen sulkemisen seurauksena saadut lopulliset kustannussäästöt	1 665 731 514	1 678 453 114	1 704 858 692	1 756 093 539	1 753 203 324

Vaihe 2: Vaihtoehtoisessa skenaariossa kirjeiden jakelutajuuden vähentämisestä aiheutuvien kustannus- ja tulovaikutusten määrittäminen

- (211) Tšekin posti teki ulkopuolisen konsultin avustuksella analyysin koko maassa jaettujen kirjeiden määrästä ja jakelutajuudesta. Analyysi perustui asiakkaiden käyntitiheyteen yksittäisissä tiloissa yksittäisissä jakelupiireissä sekä jaettujen lähetysten rakenteeseen.

- (212) Tšekin posti ei aio muuttaa pakettitoimituksia, koska pakettitoimitusten markkinat ovat riittävän kilpailukykyiset. Siksi pakettien jakelutaajuutta ei ole muutettu vaihtoehtoisessa skenaariossa.
- (213) Vuosien 2018 ja 2019 tosiasiallinen skenaario sisältää D + 1 -jakelun ja vaihtoehtoinen skenaario tavallisten ja kirjattujen kirjeiden D + n -jakelun. Vaihtoehtoisessa skenaariossa harvempi jakelutaajuus tuottaa säästöjä ajoneuvoissa ja työvoimassa (eli postinjakajien määrässä). Kustannussäästöt päätellään analysoimalla kustannuspaikkoihin ja erikoistuneisiin käyttöjärjestelmiin (eli jakelun tuottavuuden mittausjärjestelmään) kirjattuja kustannuksia. Kustannukset jaetaan kahteen tyyppiin: postilähetysten jakeluun liittyviin kiinteisiin kustannuksiin ja kirjeiden käsittelyyn (eli kirjeiden jakamiseen postilaatikoihin, kirjattujen kirjeiden luovuttamiseen, vastaanottotodistusten laatimiseen – allekirjoitusten pyytämiseen vastaanottajilta) liittyviin muuttuviin kustannuksiin. Kierroksen tekemisen kustannuksia voidaan pitää säästyvinä kustannuksina, jos postinjakaja ei tee jakelukierrosta (ajoneuvo-, polttoaine- ja henkilökuntakustannukset säästyvät). Lähetysten tosiasiallisesta jakelusta vastaanottajille (luovutuksesta) syntyvät kustannukset säästyvät osittain riippuen siitä, miten paljon palvelujen kysyntä tarkalleen ottaen vähenee.
- (214) Vuosien 2020–2022 tosiasiallinen skenaario sisältää kirjeiden D + 1- ja D + n -jakelun ja vaihtoehtoinen skenaario D + n -jakelun. Vuosien 2020–2022 nettojaketukustannukset ovat pienemmät, koska ne kattavat vain D + 1 -jakelun lisäkustannukset ja -tulot. Ei ole odotettavissa, että jakelutaajuuden harventaminen vähentäisi palvelujen kysyntää. Kysynnän odotetaan vähenevän vain postitoimituspaikkaverkon supistumisen seurauksena.
- (215) Johdanto-osan 215 kappaleessa tarkoitetut oletukset vahvistettiin markkinatutkimuksen lisäksi myös äskettäisillä markkinahavainnoilla, kuten johdanto-osan 203 kappaleessa selitettiin. Vältettyjä kustannuksia mitattaessa jokainen kustannussäästötyyppi määritetään erikseen. Kustannussäästöt on eritelty taulukoissa 17–21.

Taulukko 17

Jakelutaajuuden harventamisesta aiheutuvat kustannussäästöt, kun otetaan huomioon DBIS:n lakkauttamisen vaikutukset (2018)

Kustannukset (Tšekin koruoina) 2018	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt (säästetyt) kustannukset
Jakeluverkko – kirjeet			
— kierroksia, kun jakelu tapahtuu piirin sisällä	[...]	[...]	[...]
— DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
— kuljetus	[...]	[...]	[...]
— tarvittavien ajoneuvojen määrä	[...]	[...]	[...]
— yleiskustannukset	[...]	[...]	[...]
Jakeluverkko – paketit	[...]	[...]	0
Kustannukset yhteensä – koko jakeluverkko	[...]	[...]	964 172 812

Taulukko 18

Jakelutaajuuden harventamisesta aiheutuvat kustannussäästöt, kun otetaan huomioon DBIS:n lakkauttamisen vaikutukset (2019)

Kustannukset (Tšekin korunoina) 2019	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt (säästetyt) kustannukset
Jakeluverkko – kirjeet			
— kierroksia, kun jakelu tapahtuu piirin sisällä	[...]	[...]	[...]
— DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
— kuljetus	[...]	[...]	[...]
— tarvittavien ajoneuvojen määrä	[...]	[...]	[...]
— yleiskustannukset	[...]	[...]	[...]
Jakeluverkko – paketit	[...]	[...]	0
Kustannukset yhteensä – koko jakeluverkko	[...]	[...]	984 317 954

Taulukko 19

Jakelutaajuuden harventamisesta aiheutuvat kustannussäästöt, kun otetaan huomioon DBIS:n lakkauttamisen vaikutukset (2020)

Kustannukset (Tšekin korunoina) 2020	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt (säästetyt) kustannukset
Jakeluverkko – kirjeet			
— kierroksia, kun jakelu tapahtuu piirin sisällä	[...]	[...]	[...]
— DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
— kuljetus	[...]	[...]	[...]
— tarvittavien ajoneuvojen määrä	[...]	[...]	[...]
— yleiskustannukset	[...]	[...]	[...]
Jakeluverkko – paketit	[...]	[...]	0
Kustannukset yhteensä – koko jakeluverkko	[...]	[...]	30 535 370

Taulukko 20

Jakelutaajuuden harventamisesta aiheutuvat kustannussäästöt, kun otetaan huomioon DBIS:n lakkauttamisen vaikutukset (2021)

Kustannukset (Tšekin korunoina) 2021	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt (säästetyt) kustannukset
Jakeluverkko – kirjeet			
— kierroksia, kun jakelu tapahtuu piirin sisällä	[...]	[...]	[...]
— DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
— kuljetus	[...]	[...]	[...]
— tarvittavien ajoneuvojen määrä	[...]	[...]	[...]
— yleiskustannukset	[...]	[...]	[...]
Jakeluverkko – paketit	[...]	[...]	0
Kustannukset yhteensä – koko jakeluverkko	[...]	[...]	155 551 623

Taulukko 21

Jakelutaajuuden harventamisesta aiheutuvat kustannussäästöt, kun otetaan huomioon DBIS:n lakkauttamisen vaikutukset (2022)

Kustannukset (Tšekin korunoina) 2022	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt (säästetyt) kustannukset
Jakeluverkko – kirjeet			
— kierroksia, kun jakelu tapahtuu piirin sisällä	[...]	[...]	[...]
— DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
— kuljetus	[...]	[...]	[...]
— tarvittavien ajoneuvojen määrä	[...]	[...]	[...]
— yleiskustannukset	[...]	[...]	[...]
Jakeluverkko – paketit	[...]	[...]	0
Kustannukset yhteensä – koko jakeluverkko	[...]	[...]	143 084 135

Vaihe 3: Yleispalveluvuoroituksen tarjoajana toimimisen vuoksi tarvittavien hallinnollisten toimien vähentämiseen liittyvien vältettyjen kustannusten määrittäminen

- (216) Tosiasiallisessa skenaariossa on hallinnollisia toimia, jotka liittyvät suoraan Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvuoroituksen tarjoamiseen. Tšekin posti aikoo lopettaa osan näistä toimista vaihtoehtoisessa skenaariossa.
- (217) Tšekin posti toteuttaisi vaihtoehtoisessa skenaariossa vapaaehtoisesti muita hallinnollisia toimia, joskin vähemmän kuin tosiasiallisessa skenaariossa. Tšekin postilla olisi esimerkiksi edelleen kustannuslaskentajärjestelmä, vaikka se ei olisi Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvuoroituksen toimeksisaaja.
- (218) Tšekin posti aikoo lopettaa vaihtoehtoisessa skenaariossa seuraavat asiaankuuluvat hallinnolliset toimet:
- Kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen: Tšekin posti on velvollinen jakelemaan lähetykset D + 1 -jakeluaajassa tiettyjen laatuvaatimusten mukaisesti. Kuljetusajan mittaukset, mukaan lukien kaikki tositteet, on toimitettava sääntelijälle. Tšekin posti palkkaa riippumattoman toimijan suorittamaan nämä mittaukset.
 - Yleispalveluvuoroituksen kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito: Tšekin postin on pidettävä eriytettyä kirjanpitoa yleispalveluvuoroituksen mukaiseen toimintaan liittyvistä kustannuksista ja tuloista. Tämän vuoroituksen kustannukset lasketaan kustannusten ja tulojen eriytetyn kirjanpitomallin käsittely- ja ylläpitokustannusten ja siihen liittyvän raportoinnin perusteella.
 - Eriytetyn kirjanpidon tarkastaminen: Tšekin postin on pidettävä yleispalveluvuoroituksen mukaiseen toimintaan liittyvistä kustannuksista ja tuloista eriytettyä kirjanpitoa, jonka tarkastaa riippumaton taho. Jos Tšekin postia ei olisi velvoitettu pitämään eriytettyä kirjanpitoa, se olisi säilyttänyt vain lakisääteisen tilintarkastuksen.
 - Yleispalveluvuoroituksen nettokustannusten tositteet: Tšekin posti tarvitsee asianmukaiset tositteet voidakseen laskea yleispalveluvuoroituksen kustannukset. Tätä varten Tšekin posti palkkasi riippumattoman geodeettisiin laskelmiin erikoistuneen yrityksen (tuotannon yhdistäminen karttoihin ja jakelupiirien määrittäminen). Näiden vuoroisten kustannusten määrä sisällytettiin yleispalveluvuoroituksen nettokustannuksiin.
 - Sääntelyosasto: sen organisaatiosyksikön kustannukset, joka varmistaa, että sääntelyviranomaiselle viestitään yleispalveluvuoroitteista, mukaan lukien sen yleispalveluvuoroitteeseen liittyvien laatuvaatimusten käsittely.
 - Postitekniikkaosasto: sen organisaatiosyksikön kustannukset, joka varmistaa edellytykset vaadittujen laadullisten yleispalveluvuoroiteparametrien havainnoinnille Tšekin postin toiminnassa (esim. yleispalveluvuoroite laadullisten vaatimusten kehittämisen toiminnalliseksi vaatimuksiksi, palvelujen laadun seuranta ja korjaavien toimenpiteiden järjestäminen) ja postipalvelujen tarjoajan raportointivelvollisuuden täyttämisen.
- (219) Näiden hallinnollisten toimien vähentämiseen liittyvät kustannussäästöt esitetään taulukoissa 22–26.

Taulukko 22

Hallinnollisen toiminnan kustannussäästöt (2018)

Vuoden 2018 määrät Tšekin koruoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
Kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen	[...]	[...]	[...]
Kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito	[...]	[...]	[...]
Eriytetyn kirjanpidon tarkastus	[...]	[...]	[...]
Nettokustannuslaskelman vertailuaineisto	[...]	[...]	[...]

Vuoden 2018 määrät Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
Postitoimilupaosasto	[...]	[...]	[...]
Postitekniikkaosasto	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen seurauksena vältetyt kustannukset yhteensä	[...]	[...]	26 074 775

Taulukko 23

Hallinnollisen toiminnan kustannussäästöt (2019)

Vuoden 2019 määrät Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
Kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen	[...]	[...]	[...]
Kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito	[...]	[...]	[...]
Eriytetyn kirjanpidon tarkastus	[...]	[...]	[...]
Nettokustannuslaskelman vertailuaineisto	[...]	[...]	[...]
Postitoimilupaosasto	[...]	[...]	[...]
Postitekniikkaosasto	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen seurauksena vältetyt kustannukset yhteensä	[...]	[...]	25 869 244

Taulukko 24

Hallinnollisen toiminnan kustannussäästöt (2020)

Vuoden 2020 määrät Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
Kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen	[...]	[...]	[...]
Kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito	[...]	[...]	[...]
Eriytetyn kirjanpidon tarkastus	[...]	[...]	[...]
Nettokustannuslaskelman vertailuaineisto	[...]	[...]	[...]
Postitoimilupaosasto	[...]	[...]	[...]
Postitekniikkaosasto	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen seurauksena vältetyt kustannukset yhteensä	[...]	[...]	28 386 061

Taulukko 25

Hallinnollisen toiminnan kustannussäästöt (2021)

Vuoden 2021 määrät Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
Kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen	[...]	[...]	[...]
Kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito	[...]	[...]	[...]
Eriytetyn kirjanpidon tarkastus	[...]	[...]	[...]
Nettokustannuslaskelman vertailuaineisto	[...]	[...]	[...]
Postitoimilupaosasto	[...]	[...]	[...]
Postitekniikkaosasto	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen seurauksena vältetyt kustannukset yhteensä	[...]	[...]	28 652 075

Taulukko 26

Hallinnollisen toiminnan kustannussäästöt (2022)

Vuoden 2022 määrät Tšekin korunoina	Tosiasiallinen skenaario	Vaihtoehtoinen skenaario	Vältetyt kustannukset
Kuljetusajan ja kuljetusvirtojen mittaaminen	[...]	[...]	[...]
Kustannusten ja tulojen eriytetty kirjanpito	[...]	[...]	[...]
Eriytetyn kirjanpidon tarkastus	[...]	[...]	[...]
Nettokustannuslaskelman vertailuaineisto	[...]	[...]	[...]
Postitoimilupaosasto	[...]	[...]	[...]
Postitekniikkaosasto	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen seurauksena vältetyt kustannukset yhteensä	[...]	[...]	29 222 379

III. Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen määrittäminen ja laskeminen

- (220) Aineettomat hyödyt ja markkinahyödyt ovat hyötyjä, jotka palveluntarjoaja saa yleispalveluvuoroituksen tarjoajan aseman ansiosta ja jotka parantavat sen kannattavuutta.
- (221) Kirjallisuudessa mainittuja postialan tyypillisiä aineettomia hyödykkeitä ovat
- brändin arvon lisääminen,
 - postimerkkien ja filateliatuotteiden yksinmyynti,
 - tehostettu mainontavaikutus,

- d) arvonlisäverosta vapauttamisen kysyntävaikutukset,
 - e) mittakaavaedut ja laajuus,
 - f) läsnäolo kaikkialla ja verkkoon liittyvät hyödyt,
 - g) alhaisemmat liiketoimikustannukset ja parempi asiakashankinta yhdenmukaisten hintojen ansiosta.
- (222) Seuraavassa esitetään Tšekin postin määrittämät aineettomat hyödyt ja markkinahyödyt, jotka liittyvät yleispalveluvelvoitteen mukaisen palvelun tarjoajan asemaan:
- (223) Brändin arvon lisääminen katsotaan hyödyksi, kun yleispalvelun tarjoaja saa enemmän tuloja siksi, että brändi on tunnettu ja ihmiset uskovat sen takaavan palvelun tietyn laadun. Tämä hyöty ilmaistaan taloudellisesti tulojen määränä, joka vastaa niiden postitoimiluvan haltijan asiakkaiden prosenttiosuutta, jotka eivät käyttäisi sen postipalveluja, jos se ei tarjoaisi Tšekin viranomaisten määrittelemää yleispalveluvelvoitetta. Tämän hyödyn laskemisessa käytettiin 0,4 prosentin osuutta⁽⁷³⁾ ottaen huomioon yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten laskemisessa käytettyjä periaatteita koskevassa tutkimuksessa tehdyt päätelmät⁽⁷⁴⁾.
- (224) Yleispalveluvelvoitteen tarjoajan yksinoikeudesta myydä postimerkkejä ja muita arvopapereita koituu hyötyä siksi, että joitakin myytyjä postimerkkejä ja arvopapereita ei koskaan käytetä (mm. siksi, että niitä säilytetään filateliatarkoituksia varten). Tämän hyödyn arvo ilmaistaan taloudellisesti seuraavien summasta: i) arvio myytyjen ja käyttämättömien postimerkkien ja arvopapereiden arvosta ja ii) arvio postimerkkien, arvopapereiden ja muiden vastaavien filateliatarkoituksiin myytyjen tuotteiden myynnistä saatavista tuloista.
- (225) Tehostetun mainontavaikutuksen katsotaan hyödyttävän yleispalveluvelvoitteen tarjoajaa, joka pystyy käyttämään tiettyjä omaisuutensa osia (kuten autoja tai rakennuksia) markkinointitarkoituksiin. Tämä hyöty voidaan laskea sen perusteella, miten paljon yleispalveluvelvoitteen tarjoaja säästää markkinointikustannuksissa (eli kustannuksissa, jotka sen olisi maksettava markkinoilla brändinsä ja tuotteidensa markkinoinnista samassa paikassa) verrattuna todellisiin tuloihin, jotka se voisi saada vuokraamalla toimitiloissaan olevaa mainostilaa muille yrityksille. Esimerkiksi toimitilojen mainostilan arvon laskemiseen käytettiin mainosyhtiöiden ja kuntien hinnastoja. Hintoja mukautettiin sitten Tšekin postin toimitiloissa sijaitsevan mainostilan koon mukaan. Tämän perusteella Tšekin viranomaiset arvioivat rakennuksiin ja ajoneuvoihin sijoitettujen mainosten arvon.
- (226) Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen postipalvelut on vapautettu arvonlisäverosta. Näiden palvelujen vapautus arvonlisäverosta vaikuttaa tarjoajaan vaihtoehtoisessa skenaariossa kahdella tavalla: i) tuloihin (hyöty riippuu hintajoustopa eri asiakasryhmissä) ja ii) kustannuksiin (yleispalveluvelvoitteen tarjoaja ei voi tällä hetkellä vähentää yleispalveluja koskevien laskujen tuotantopanoksiin sisältyvää arvonlisäveroa).
- (227) Kumpikin arvonlisäveroon liittyvä seuraus otettiin huomioon laskettaessa tätä aineetonta hyötyä, ja tulokseksi saatu arvo on yhtä suuri kuin näiden osatekijöiden erotus.
- (228) Vaikutus tuloihin lasketaan sen perusteella, mikä merkitys 21 prosentin arvonlisäveron käyttöönotolla on postipalvelujen asiakkaille. Arvonlisäverohyödyn määrittämisen kannalta olennaista on asiakkaiden rakenne siitä näkökulmasta, ovatko ne arvonlisäverovelvollisia (vai eivät). Asiakkaille, jotka eivät voi vähentää arvonlisäveroa arvonlisäveroilmoituksessa (liiketoimintatuloja, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia), arvonlisäveron käyttöönoton aiheuttama hintojen nousu tarkoittaisi absoluuttista hinnankorotusta, mikä voisi estää niitä käyttämästä Tšekin postin postipalveluja. Niiden asiakkaiden, joilla on erityisjärjestely (valtion elimet), tulojen odotetaan vähenevän jonkin verran. Vain kirjatuissa kirjeissä hintajousto on pieni, koska tietyn tyyppiset asiakirjat on lähetettävä kirjattuna lähetyksinä. Arvonlisäverohyödyn arvoksi määritettiin⁽⁷⁵⁾ [2–8] prosenttia julkishallinnon lähettämistä kirjatuista kirjeistä saaduista tuloista. Arvonlisäveron käyttöönotosta johtuva hintojen korotus voisi koskea suurelta

⁽⁷³⁾ Brändin arvon lisäämisen hyöty on määritetty samalla menetelmällä kuin vuonna 2018 edelliseltä velvoitekaudelta 2013–2017 tehdyssä yleispalveluvelvoitepäätöksessä. Komissio katsoo, että vuodesta 2018 alkaen Tšekin markkinat eivät ole kehittyneet niin, että menetelmä ei soveltuisi brändin arvon tuottaman hyödyn laskemiseen.

⁽⁷⁴⁾ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/13f857cc-74d4-430f-ab13-df744da42bea>

⁽⁷⁵⁾ Alv-hyödyt/-kertoimet on määritetty vuonna 2019 tehdyn markkinatutkimuksen perusteella.

osin loppuasiakkaita (vähittäisasiakkaita). Alv-hyödyksi määritettiin [4–9] prosenttia näihin asiakkaisiin liittyvistä palveluista saatavista tuloista. Arvonlisäverovelvolliset asiakkaat voivat ilmoittaa vähennettävän arvonlisäveron arvonlisäveroilmoituksessaan, ja siksi hintojen korottaminen arvonlisäveron määrällä ei vaikuta kielteisesti niihin eikä niiden toimintaan. Näin ollen arvonlisävero ei tuota näille asiakkaille hyötyä.

- (229) Tšekin viranomaiset selittivät, että ne ovat myös ottaneet huomioon johdanto-osan 215 kappaleen e ja g alakohdassa luetellut mahdolliset aineettomat hyödyt. Viranomaiset kuitenkin katsovat, että näillä ei olisi merkitystä Tšekin postin tapauksessa. Tšekin viranomaisten mukaan mittakaavaedut otetaan huomioon vaihtoehtoisessa skenaariossa, joten tällaisen aineettoman hyödyn laskeminen mukaan johtaisi kaksinkertaiseen laskentaan. Tšekin postin läsnäoloon kaikkialla ja verkkoon liittyviin hyötyihin liittyen Tšekin viranomaiset katsovat, että nämä seikat vaikuttavat olevan nimetyille postitoimiluvan haltijalle pikemminkin epäedullinen asia kuin hyöty, koska se on velvollinen hoitamaan postitoimipaikkoja myös paikoissa, joissa kysyntä on vähäistä (riittämätöntä). Tätä haittaa kompensoi vain hieman mahdollisuus kaupallistaa postitoimipaikkoja tarjoamalla niissä suurempi palveluvalikoima. Lisäksi Tšekin postin kilpailijat tarjoavat toimituspalveluja koko maassa ilman, että niiden on pidettävä yllä näin tiheää postitoimipaikkaverkkoa, jonka on täytettävä saatavilla olevia palveluja koskevat vähimmäisvaatimukset. Lopuksi Tšekin viranomaiset selittävät, että Tšekin posti tarjoaisi yhdenmukaiset hinnat myös vaihtoehtoisessa skenaariossa, joten se ei tuota mitään hyötyä. Myös muut postitoiminnan harjoittajat tarjoavat yhdenmukaiset hinnat.
- (230) Jäljempänä olevassa taulukossa 27 esitetään aineettomien hyötyjen arvioitu vuotuinen määrä aineettoman hyödyn luokkaa kohti sekä niiden yhteenlaskettu arvo.

Taulukko 27

Aineettomat hyödyt kaudella 2018–2022

Määrät Tšekin korunoina	Arvo (2018)	Arvo (2019)	Arvo (2020)	Arvo (2021)	Arvo (2022)
a) Brändin arvon lisääminen	[47 000 000 – 49 000 000]	[47 000 000 – 49 000 000]	[47 000 000 – 49 000 000]	[46 000 000 – 48 000 000]	[48 000 000 – 50 000 000]
b) Postimerkkien ja filateliatuotteiden yksinmyynti	[29 000 000 – 31 000 000]	[20 000 000 – 24 000 000]	[25 000 000 – 29 000 000]	[24 000 000 – 26 000 000]	[23 000 000 – 25 000 000]
c) Tehostettu mainontavaikutus	[5 000 000 – 6 000 000]	[5 000 000 – 6 000 000]	[5 000 000 – 6 000 000]	[5 000 000 – 6 000 000]	[5 000 000 – 6 000 000]
d) Hyöty alv-vapautuksesta	[1 000 000 – 3 000 000]	[10 000 000 – 15 000 000]	[10 000 000 – 15 000 000]	[500 000 – 1 000 000]	[3 000 000 – 6 000 000]
Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen kokonaisarvo	85 243 182	89 520 368	90 441 323	77 782 080	83 283 689

IV. Tšekin postin DBIS:n ja yleispalveluvelvoitteen vuoksi välttämien nettokustannusten kokonaismäärän laskeminen

- (231) Jäljempänä olevissa taulukoissa 28–32 esitetään yleiskatsaus sekä DBIS:n että Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen kokonaisnettokustannusten eri osatekijöiden laskentaan, kuten edellä on selitetty.

Taulukko 28

Yhteenveto DBIS:n ja yleispalveluvelvoitteen vältettyjen nettokustannusten kokonaismäärän laskelmasta vuodelle 2018

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion välinen ero 2018 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
Jakeluinfrastruktuuri			
Postitoimipaikkojen sulkemisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (A)	[...]	[...]	[...]
Jakelutaajuuden harventamisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (B)	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen vaikutus (C)	[...]	[...]	[...]
— muu DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
Jakeluinfrastruktuuri yhteensä (D)	[...]	[...]	2 961 954 995
Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen kokonaisarvo (E)			– 85 243 182
Kohtuullinen voitto (F)			70 395 489
DBIS:n lakkauttaminen (G)	[...]	[...]	399 895 500
Yleispalveluvelvoite & DBIS:n vältetyt nettokustannukset (G + D + E + F)	[...]	[...]	3 347 002 803

Taulukko 29

Yhteenveto DBIS:n ja yleispalveluvelvoitteen vuoksi vältettyjen nettokustannusten kokonaismäärän laskelmasta vuodelle 2019

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion erotus 2019 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
Jakeluinfrastruktuuri			
Postitoimipaikkojen sulkemisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (A)	[...]	[...]	[...]
Jakelutaajuuden harventamisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (B)	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen vaikutus (C)	[...]	[...]	[...]
— muu DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
Jakeluinfrastruktuuri yhteensä (D)	[...]	[...]	3 056 279 020
Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen kokonaisarvo (E)			– 89 520 368

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion erotus 2019 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
Kohtuullinen voitto (F)			51 039 074
DBIS:n lakkauttaminen (G)	[...]	[...]	365 740 500
Yleispalveluvelvoite & DBIS:n vältetyt nettokustannukset (G + D + E + F)	[...]	[...]	3 383 538 225

Taulukko 30

Yhteenveto DBIS:n ja yleispalveluvelvoitteen vuoksi vältettyjen nettokustannusten kokonaismäärän laskelmasta vuodelle 2020

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion erotus 2020 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
Jakeluinfrastruktuuri			
Postitoimipaikkojen sulkemisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (A)	[...]	[...]	[...]
Jakelutaajuuden harventamisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (B)	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen vaikutus (C)	[...]	[...]	[...]
— muu DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
Jakeluinfrastruktuuri yhteensä (D)	[...]	[...]	2 364 647 327
Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen kokonaisarvo (E)			– 90 441 323
Kohtuullinen voitto (F)			54 711 963
DBIS:n lakkauttaminen (G)	[...]	[...]	405 093 000
Yleispalveluvelvoite & DBIS:n vältetyt nettokustannukset (G + D + E + F)	[...]	[...]	2 734 010 967

Taulukko 31

Yhteenveto DBIS:n ja yleispalveluvelvoitteen vuoksi vältettyjen nettokustannusten kokonaismäärän laskelmasta vuodelle 2021

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion erotus 2021 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
Jakeluinfrastruktuuri			
Postitoimipaikkojen sulkemisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (A)	[...]	[...]	[...]
Jakelutaajuuden harventamisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (B)	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen vaikutus (C)	[...]	[...]	[...]

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion erotus 2021 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
— muu DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
Jakeluinfrastruktuuri yhteensä (D)	[...]	[...]	2 388 112 789
Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen kokonaisarvo (E)			– 77 782 080
Kohtuullinen voitto (F)			87 966 118
DBIS:n lakkauttaminen (G)	[...]	[...]	385 330 000
Yleispalveluvelvoite & DBIS:n vältetyt nettokustannukset (G + D + E + F)	[...]	[...]	2 783 626 828

Taulukko 32

Yhteenveto DBIS:n ja yleispalveluvelvoitteen vuoksi vältettyjen nettokustannusten kokonaismäärän laskelmasta vuodelle 2022

Tosiasiallisen skenaarion ja vaihtoehtoisen skenaarion erotus 2022 Tšekin korunoina	Vältetyt kustannukset	Tulot (ero)	Nettokustannukset
Jakeluinfrastruktuuri			
Postitoimipaikkojen sulkemisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (A)	[...]	[...]	[...]
Jakelutaajuuden harventamisen vaikutus – ml. syrjäyttäminen (B)	[...]	[...]	[...]
Hallinnollisten toimien vähentämisen vaikutus (C)	[...]	[...]	[...]
— muu DBIS:n vaikutus (kirjeiden lisäys)*	[...]	[...]	[...]
Jakeluinfrastruktuuri yhteensä (D)	[...]	[...]	2 459 402 481
Aineettomien hyötyjen ja markkinahyötyjen kokonaisarvo (E)			– 83 283 689
Kohtuullinen voitto (F)			85 139 498
DBIS:n lakkauttaminen (G)	[...]	[...]	377 178 000
Yleispalveluvelvoite & DBIS:n vältetyt nettokustannukset (G + D + E + F)	[...]	[...]	2 838 436 290

(232) Taulukossa 33 esitetään yleispalveluvelvoitteen vältetyt nettokustannukset Tšekin postin osalta: ne ovat yhtä kuin yleispalveluvelvoitteen ja DBIS:n vältetyt nettokustannukset vähennettynä DBIS:n vältetyillä nettokustannuksilla, jotka on laskettu uudelleen DBIS-päätöksessä hyväksytyn menetelmän perusteella mutta joissa on otettu huomioon kauden 2018–2021 tosiasiallisen skenaarion tosiasialliset tiedot.

Taulukko 33

Tšekin postin yleispalveluvelvoitteen vältetty nettokustannukset kaudella 2018–2022

Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022
Yleispalveluvelvoitteen + DBIS:n vältetty nettokustannukset (a)	3 347 002 803	3 383 538 225	2 734 010 967	2 783 626 828	2 838 436 290
DBIS:n vältetty nettokustannukset (b)	944 790 000	885 323 000	1 102 647 000	1 060 374 995	1 096 627 211
Yleispalveluvelvoitteen vältetty nettokustannukset (c = a – b)	2 402 212 803	2 498 215 225	1 631 363 967	1 723 251 833	1 741 809 079

8.2.8.1 Tšekin viranomaisten ehdottaman vältettyjä nettokustannuksia koskevan menetelmän uskottavuus

- (233) Komissio toteaa, että Tšekin postille Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen täyttämistä aiheutuvien nettokustannusten laskentamenetelmä ei perustu kustannusten kohdistamismenetelmään, jossa lasketaan julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseen tarvittavat nettokustannukset julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä vastaavan nimetyn palveluntarjoajan kustannusten ja tulojen erotuksena, vaan vältettyjen nettokustannusten menetelmään. Vältettyjen nettokustannusten menetelmän mukaan nettokustannukset, jotka ovat välttämättömiä julkisen palvelun velvoitteen eli tässä tapauksessa yleispalveluvelvoitteen täyttämiseksi, lasketaan julkisen palvelun velvoitteen piiriin kuuluvan palveluntarjoajan (Tšekin postin) nettokustannusten ja niiden nettokustannusten välisenä erotuksena, jotka palveluntarjoajalle olisivat aiheutuneet, jos sille ei olisi annettu kyseistä julkisen palvelun velvoitetta. Näin ollen riippumatta postipalvelulaisa määritellyistä yleisten postipalvelujen hinnoitteluperiaatteista, joiden katsotaan jo takaavan riittävän voiton, Tšekin postille voi edelleen aiheutua nettokustannuksia, kun se täyttää yleispalveluvelvoitteen kaltaisen julkisen palvelun velvoitteen. Vältettyjen nettokustannusten menetelmässä otetaan huomioon palveluntarjoajalle yleispalveluvelvoitteen täyttämistä aiheutuvat lisäkustannukset verrattuna hypoteettiseen tilanteeseen, jossa palveluntarjoajan ei tarvitse tarjota julkista palvelua.
- (234) Näin ollen komissio päätelee, että Tšekin viranomaisten ehdottama vältettyjen nettokustannusten menetelmä on Tšekin postille yleispalveluvelvoitteen täyttämistä aiheutuneiden nettokustannusten määrittämisen kannalta asianmukainen. Vältettyjen nettokustannusten menetelmä täyttää vuoden 2012 SGEI-puitteiden vaatimukset. Erityisesti vaihtoehtoinen skenaario on uskottava, samoin kuin sen taloudellisesta vaikutuksesta Tšekin postin toimintaan. Lisäksi aineettomia hyötyjä koskevat oikaisut on otettu asianmukaisesti huomioon.

8.2.8.2 Kohtuullinen voitto

- (235) Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 21 kohdassa säädetään kohtuullisen voiton sisällyttämisestä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisen nettokustannuksiin. Tšekin viranomaiset ovat lisänneet vältettyjen nettokustannusten laskelmaan kohtuullisen voiton, joka on määritetty Tšekin postin pääomakustannusten erona siirryttäessä tosiasiallisesta vaihtoehtoiseen skenaarioon ⁽⁷⁶⁾. Nämä pääomakustannukset perustuivat keskimääräisen pääomakustannuksen menetelmään (WACC). CTO laski vuoden 2018 jälkipuoliskolla yhteistyössä konsulttien kanssa WACC:n arvot sekä tosiasiallisessa skenaariossa (8,22 %) että vaihtoehtoisessa skenaariossa (8,92 %) velvoitekaudella 2018–2022.
- (236) Komission yksiköiden valmisteluasiakirjan 2015 ⁽⁷⁷⁾ mukaan pääomakustannuksen käsitettä käytetään kannattavuuden kohtuullisena taloudellisenä mittana. WACC:tä käytetään yleisesti pääomakustannuksen käsitteenä. Se osoittaa tuottoasteen, joka on saavutettava sen varmistamiseksi, että sijoittajat ovat halukkaita säilyttämään sijoituksensa kilpailuolosuhteissa. Yleispalvelun tarjoamiseen liittyvä WACC on tarkoituksenmukainen, kun halutaan varmistaa, että kaikki yleispalvelun tarjoajan asiaankuuluvat kustannukset otetaan huomioon. Komissio

⁽⁷⁶⁾ Pääomakustannus määritellään seuraavasti: pääomakustannus = sijoitettu pääoma × WACC. Pääomakustannuksen ero = pääoma (tosiasiallinen) × WACC (tosiasiallinen) – pääoma (vaihtoehtoinen) × WACC (vaihtoehtoinen).

⁽⁷⁷⁾ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD (2015) 207 final, 17.11.2015, joka on liitteenä komission kertomuksessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle postipalveludirektiivin soveltamisesta (direktiivi 97/67/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2002/39/EY ja direktiivillä 2008/6/EY), ks. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015SC0207>

toteaa, että CTO:n vuotuisissa vältettyjen nettokustannusten todentamiskertomuksissa eriteltyt menetelmät ja WACC:n arvo sekä tosiasiallisessa että vaihtoehtoisessa skenaariossa ovat tarkoituksenmukaisia, kun halutaan arvioida, mikä on Tšekin postin Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta saama kohtuullinen voitto. Näin ollen komissio katsoo, että vältettyjen nettokustannusten laskelmissa huomioon otettu kohtuullinen voitto on hyväksyttävä.

8.2.8.3 Kohtuuttoman rasitteen määrittely

- (237) Tšekin postille maksetaan korvausta vain siitä yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten osasta, jota pidetään palveluntarjoajan kannalta kohtuuttomana rasitteena. Postipalvelulain 34 d §:ssä säädetään, että yli 1 500 miljoonan Tšekin korunan nettokustannuksia ei pidetä kohtuuttomana rasitteena ⁽⁷⁸⁾.
- (238) Tšekin viranomaisten mukaan hallinnollisen menettelyn viimeinen vaihe on yleispalveluvelvoitteen nettokustannusten vertaaminen postipalvelulaissa vahvistettuun kohtuuttoman rasitteen rajaan (ylärajaan). Tšekin postille yleispalveluvelvoitteen täyttämistä myönnettävän korvauksen enimmäismäärä on johdanto-osan 238 kappaleessa vahvistettu määrä. Valtiontuen kannalta merkityksellistä on, että Tšekin postille ei makseta liiallista korvausta (eli se ei saa korvausta, joka ylittää vältettyjen nettokustannusten laskelman tuloksen). Kohtuuttoman rasitteen ja sen tason määrittäminen on sääntelykysymys, eikä se vaikuta SGEI-puitteiden mukaiseen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiin.

8.2.9 Tehokkuuskannustimet

- (239) Vuoden 2012 SGEI-puitteiden 39 kohdassa todetaan seuraavaa: "Suunnitellessaan korvausmenetelmää jäsenvaltioiden on otettava käyttöön kannustimia, joilla varmistetaan korkealaatuisten yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tehokas tuottaminen, jolleivät ne pysty asianmukaisesti perustelemaan, ettei se ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista."
- (240) Tšekin viranomaiset ovat selittäneet, että korvausmekanismiin sisältyy tehokkuuskannustimia.
- (241) Korvauksen enimmäismäärästä säädetään postipalvelulaissa (1 500 miljoonaa Tšekin korunaa vuodessa). Tämä summa on kiinteä, eikä siihen tehdä inflaatiotarkistusta. Jos yleispalveluvelvoitteen nettokustannukset ovat yli 1 500 miljoonaa Tšekin korunaa vuodessa, Tšekin postin on katettava lisäkustannukset omista varoistaan. Tämä kannustaa Tšekin postia toimimaan tehokkaasti.

8.2.10 Sen varmistaminen, ettei korvauksia maksettu liikaa

- (242) Tšekin viranomaiset ovat vahvistaneet, että käytössä on mekanismi liiallisten korvausten estämiseksi. Postipalvelulain 34 d §:n mukaan postitoimiluvan haltija voi pyytää CTO:lta kohtuuttoman taloudellisen rasitteen aiheuttavien nettokustannusten korvaamista. Pyyntö on toimitettava edelliseltä vuodelta (laskutuskauti) kuluvaan vuoden elokuun 31. päivään mennessä. CTO suorittaa Tšekin postin laskemien nettokustannusten hallinnollisen todentamismenettelyn vältettyjen nettokustannusten menetelmällä. Todentamisen jälkeen CTO määrittää, aiheuttavatko nettokustannukset postipalvelulain 34 d §:ssä säädettyjen rajojen perusteella kohtuuttoman taloudellisen rasitteen. Korvaus ei myöskään saa olla yli 1 500:aa miljoonaa Tšekin korunaa vuodessa. Lisäksi komissio toteaa, että Tšekin postille kaudelta 2018–2022 maksettavan julkisen palvelun korvauksen enimmäismäärä on huomattavasti pienempi kuin kyseiselle kaudelle lasketut nettokustannukset. Jäljempänä olevassa taulukossa 43 esitetään yleispalveluvelvoitteen arvioidut vältetyt nettokustannukset ja verrataan niitä julkisen palvelun velvoitteesta maksettavan korvauksen enimmäismäärään, joka voidaan maksaa Tšekin postille kaudelta 2018–2022. Kun otetaan huomioon, että CTO tekee jälkikäteen tarkastuksia liiallisten korvausten havaitsemiseksi, komissio katsoo, että ei ole riskiä siitä, että Tšekin postille olisi maksettu liiallisia korvauksia yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta kaudella 2018–2022.

⁽⁷⁸⁾ Yleispalveluvelvoitteen aiheuttaman rasitteen kohtuullisuutta analysoidaan direktiivin 97/67/EY asiaa koskevien säännösten mukaisesti.

8.2.11 *Lisävaatimukset, jotka saattavat olla tarpeen sen varmistamiseksi, ettei kaupan kehitykseen vaikuteta tavalla, joka on ristiriidassa unionin etujen kanssa*

- (243) Kuten vuoden 2012 SGEL-puitteiden 51 kohdassa todetaan, ”tiedonannon 2.1–2.8 jaksossa vahvistetut vaatimukset riittävät yleensä varmistamaan, että tuki ei vääristä kilpailua tavalla, joka on ristiriidassa unionin etujen kanssa”.
- (244) Komissio katsoo, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa ei ole syytä vaatia ehtoja tai sitoumuksia Tšekiltä.

8.2.12 Avoimuus

- (245) Vuoden 2012 SGEL-puitteiden 60 kohdassa todetaan seuraavaa: Jokaisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta maksettavasta korvauksesta, joka kuuluu tämän tiedonannon soveltamisalaan, kyseisen jäsenvaltion on julkaistava seuraavat tiedot internetissä tai muulla asianmukaisella tavalla:
- 1) 14 kohdassa tarkoitettujen julkisen kuulemisen tulokset tai muut asianmukaiset välineet;
 - 2) julkisen palvelun velvoitteiden sisältö ja kesto;
 - 3) asianomainen yritys ja tarvittaessa kyseinen alue;
 - 4) yritykselle vuosittain myönnettävät tukimäärät.
- (246) Tšekin viranomaiset ovat ilmoituksessaan sitoutuneet noudattamaan SGEL-puitteiden 60 kohdassa lueteltuja vaatimuksia, jotka koskevat korvauksia kaudella 2018–2022. Tšekin viranomaiset ovat todenneet erityisesti seuraavaa:
- a) Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen soveltamisalaa koskeva kuuleminen toteutettiin osana määräaikaissarviointia, jossa CTO arvioi tarvetta määrätä yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta kaudella 2018–2022. CTO päätti määräaikaissarvioinnin ja julkisen kuulemisen tulosten mukaisesti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun soveltamisalasta kaudella 2018–2022. Arvioinnin ja julkisen kuulemisen tulokset ovat saatavilla CTO:n verkkosivustolla ⁽⁷⁹⁾.
 - b) Julkisen palvelun velvoitteiden sisällöstä ja kestosta säädetään CTO:n päätöksessä, joka julkaistaan CTO:n verkkosivustolla ⁽⁸⁰⁾ ja postitiedotteessa ⁽⁸¹⁾.
 - c) Julkisen palvelun velvoitteen täyttävä yritys ja velvoitteen alueellinen soveltamisala määritellään myös postitoimiluvan myöntämistä koskevassa päätöksessä, kuten edellä b alakohdassa todetaan.
 - d) Tuen määrä julkaistaan CTO:n verkkosivustolla. Velvollisuudesta julkaista tiedot tuen määrästä säädetään postipalvelulain 37 §:n 3 momentin e kohdassa. CTO julkaisee nettokustannusten maksamista koskevat tiedot vuosikertomuksessa ⁽⁸²⁾. Lisäksi CTO julkaisee nettokustannuksia koskevat tiedot vapaaehtoisesti määräaikaissa seurantaraporteissaan ⁽⁸³⁾.

8.2.13 Päätelmä

- (247) Edellä esitetyn perusteella komissio päätelee, että Tšekin postille postipalvelulaissa määritellystä yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta kaudella 2018–2022 myönnetty julkisen palvelun korvaus on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea, joka soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan perusteella.

⁽⁷⁹⁾ <https://www.ctu.cz/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-zameru-ulozit-jako-povinnost-poskytovat-zajistovat-jednotlive>

⁽⁸⁰⁾ <https://www.ctu.cz/sites/default/files/obsah/stranky/26768/soubory/70580-2017-610-v-pm.pdf>

⁽⁸¹⁾ <https://www.ctu.cz/postovni-vestnik-castka-16-z-12-prosince-2017>

⁽⁸²⁾ <https://www.ctu.cz/vyrocn-zpravy>

⁽⁸³⁾ <https://www.ctu.eu/monitoring-reports>, ks. esimerkiksi <https://www.ctu.eu/sites/default/files/obsah/ctu/monthly-monitoring-report-no.3/2018/obrazky/mmz032018enfin.pdf>

9. PÄÄTELMÄ

- (248) Komissio katsoo, että Tšekki on pannut sääntöjenvastaisesti täytäntöön Tšekin postille Tšekin viranomaisten määrittelemän yleispalveluvelvoitteen tarjoamisesta maksettavan korvauksen kaudella 2018–2022 ja rikkonut siten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohtaa.
- (249) Komissio kuitenkin ilmoittaa Tšekille, että tutkittuaan Tšekin viranomaisten toimittamat tiedot edellä mainituista toimenpiteistä komissio toteaa, että valtion korvaus, joka Tšekin postille on myönnetty postipalvelulaissa määritellyn yleispalveluvelvoitteen täyttämiseksi kaudella 2018–2022, on vuoden 2012 SGEI-puitteiden mukaisesti sisämarkkinoille soveltuvaa valtiontukea. SGEI-puitteissa vahvistetaan edellytykset, jotka sisämarkkinoille soveltuvan tuen olisi täytettävä SEUT-sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tšekin postin saama valtiontuki, jonka Tšekki on myöntänyt postipalvelulaissa määritellyn yleispalveluvelvoitteen tarjoamiseen kaudella 2018–2022, soveltuu sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Tšekin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 25 päivänä heinäkuuta 2022.

Komission puolesta
Margrethe VESTAGER
Komission jäsen
